

**T.C.
ERZİNCAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
COĞRAFYA ANABİLİM DALI**

**ERZİNCAN KENTİNİN REKREASYON
ALANLARI**

Yüksek Lisans Tezi

Müge DÜNER

**Danışman
Prof. Dr. Erdal AKPINAR**

Erzincan 2016

TEZ BİLDİRİMİ

"ERZİNCAN KENTİNİN REKREASYON ALANLARI" isimli "**Yüksek Lisans**" tezim tarafımda intihal programı ile incelenmiştir. Buna göre tezimde bilimsel etik ihlali ve intihal olarak nitelendirilebilecek herhangi bir durum olmadığını taahhüt ederim.

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin, akademik ve etik kurallara uygun bir biçimde elde edildiğini; aynı zamanda bu kural ve davranışların gerektirdiği gibi, bu çalışmanın özünde olmayan tüm materyal ve sonuçları tam olarak aktardığımı ve referans gösterdiğimi beyan ederim.

Müge DÜNER

TEZ KABUL TUTANAĞI

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Bu alışma, Coğrafya Anabilim Dalının Coğrafya Bilim Dalında jürimiz tarafından **Yüksek Lisans** Tezi olarak Kabul edilmiştir.

Danışman / Jüri :Prof. Dr. Erdal AKPINAR

Jüri :Prof. Dr. Halil KOCA

Jüri :Yrd. Doç. Dr. Fatih ORHAN

ERZİNCAN KENTİNİN REKREASYON ALANLARI

Müge DÜNER

Erzincan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Coğrafya Anabilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi, Nisan 2016

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Erdal AKPINAR

ÖZET

Dünyada ve Türkiye'de sanayileşme ve kentleşme insanların yaşam biçimlerinde, doğayla ilişkilerinde ve ihtiyaçlarında köklü değişikliklere yol açmıştır. Zamanla birer beton yığınının dönüşen kentlerde ortaya çıkan modern yaşam biçimi ve yoğun iş temposu insanların doğal yaşam alanlarını giderek daraltmıştır. Stresli yaşam tarzı binalar arasına sıkışan insanoğlunun yaşamını olumsuz etkilemekte, bu durum değişim ve yenilik arayışına neden olmaktadır. Kentlerin bunaltıcı ortamından uzaklaşmak isteyen insanların kısa süreliğine bile olsa dinlenebilecekleri, eğlenebilecekleri, doğayla baş başa kalabilecekleri ortamlara olan talep, her geçen gün artmaktadır. Bu durum rekreasyon faaliyetlerinin yoğunlaşmasına ve çeşitlenmesine neden olmuştur.

Bu çalışmada, nüfus bakımından Türkiye'nin orta büyüklükteki kentlerinden biri olan Erzincan kentinin rekreasyon olanakları ve belli başlı rekreasyon alanları incelenmektedir. Erzincan kenti, Doğu Anadolu Bölgesi'nin Yukarı Fırat Bölümü'nde yer alan yaklaşık 100 bin nüfuslu bir ova yerleşmesidir. Kuzeyde Esence dağları ile güneyde Munzur dağları arasında uzanan ve kendi adıyla anılan Erzincan ovasının ortalama yükseltisi 1200 metredir. Özellikle karasal iklimin etkisiyle sıcak geçen yazlar, kent insanını doğayla baş başa kalabilecekleri serin ortamlara yöneltmektedir. Jeolojik, morfolojik, hidrografik ve floristik yapının da etkisiyle, kent içerisinde ve yakın çevresinde çok sayıda potansiyel rekreasyon alanı

ortaya çıkmıştır. Bunların büyük bir kısmı başta Erzincan Belediyesi olmak üzere çeşitli kurum ve kuruluşlar tarafından değerlendirilmiş ve zamanla birer rekreasyon merkezine dönüştürülmüştür.

Erzincan kentinin rekreasyon alanları hem sayıca, hem de çeşit bakımından oldukça fazladır. Bunların başında kente yaklaşık 10 km uzaklıktaki Ekşisu gelir. Ekşisu, Kuzey Anadolu Fayı'nın eseri olan maden suyu kaynaklarına ve kaplıcaya bağlı olarak ortaya çıkmış önemli bir rekreasyon merkezidir. Burası aynı zamanda Türkiye'nin önemli sulak alanlarından biridir. Kentin öne çıkan diğer önemli rekreasyon alanları; Girlevik Çağlayanı, Beytahtı, Işıkpınar köyü, Çamlık, Erzincan Kent Ormanı ve daha çok kış mevsiminde yararlanılan Munzur Dağları sahasındaki Ergen Dağı Kayak Merkezi'dir.

Çalışma için ilk olarak literatür taraması yapılmıştır. Araştırmanın temelini oluşturan rekreasyon alanları belirlendikten sonra, buralara yıl içerisinde farklı dönemlerde araştırma gezileri düzenlenmiştir. Doğal ortam ve rekreatif etkinlikler yerinde gözlemlenmiş, incelenmiş ve fotoğraflanmıştır. Söz konusu alanların imkânlarını ve sorunlarını tespit amacıyla rekreasyonel etkinliklere katılanlara ve yöre halkına yönelik anket çalışması yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Erzincan, Rekreasyon, Ekşisu, Ergen Dağı, Girlevik Çağlayanı.

ERZİNCAN KENTİNİN REKREASYON ALANLARI

Müge DÜNER

Erzincan University, Institute of Social Sciences, Department of Geography

M.A. Thesis, April 2016

Thesis Supervisor: Associate Professor Dr. Erdal AKPINAR

ABSTRACT

Industrialisation and urbanization in the World and Turkey caused dramatic in people's lifestyles, needs and relations to the nature. The hectic business life and modern lifestyle in the cities turning in to a pile of stones in time restrict living space of people. This stressful life affects people who are stuck between buildings in a negative way and leads them seek for new changes. The need for places that people can rest, enjoy and leave their stressful life behind even for a short time is increasing everyday. This situation caused recreation activities varied and intensified.

In this study, the recreation areas of Erzincan, which is a medium-sized city in terms of population in Turkey are examined. Erzincan is a city with a population of 100.000 on a plain located in the region of Yukarı Fırat in Eastern Anatolia Region. The approximate altitude of Erzincan plain which is surrounded by Esence Mountains in the North and Munzur Mountains in the south is 1200 meters. The summers that are affected by continental climate lead urban people to cool areas in which they can be in the nature, with the effect of floristic, morphological, geological and hydrographical structure; several recreation areas emerged in and around the city most of those were examined and turned in to recreation centers by several associations, especially the municipality of Erzincan.

The recreations areas of Erzincan are quite a lot in number and variety. The main one is Ekşisu 10 km away from the city center. Ekşisu is a very important recreation area which has mineral water resoures and hot springs being on the

Northern Anatolia fault line. This place is also one of the important wetland areas in Turkey. The others important recreation areas are Girlevik waterfall, Beytahtı, The village Işıkpınar, Çamlık, Erzincan city forest and Ergan Maunt ski center in Munzur Mountains, mostly used in the winter.

For the study, first the books and articles were examined. After determining the recreation areas which based the survey, expeditions to those areas are arranged in different times of the year. The natural environment and recreation activities were observed, examined and photographed on site. A questionnaire was carried out in order to depict the opportunities and problems of those areas with the people who joined recreational activities and the local people.

Key Words: Erzincan, Recreation, Ekşisu, Ergan Maunt, Girlevik waterfall.

ÖNSÖZ

Rekreasyonel faaliyetler turizm sektörünün ve kent yaşamının önemli bir boyutunu oluşturur. Dolayısıyla kentler, varlıklarını sağlıklı bir şekilde sürdürebilmek için rekreasyon alanları oluşturmak, geliştirmek ve bunları korumakla yükümlüdürler. Kişi başına düşen yeşil ortam ve rekreasyon alanı, günümüz koşullarında bir kentin kalitesini ve yaşanabilirliğini belirleyen en önemli ölçütlerden biri haline gelmiştir. Yöneticiler insanlara özgür, ucuz ve kolay bir şekilde doğadan ve kültürel varlıklardan yararlanma imkânı sunmakla yükümlüdürler.

Erzincan kenti rekreatif etkinliklere konu olabilecek pek çok doğal ve kültürel varlığa sahiptir. Araştırmanın amacı, Erzincan kentinin belli başlı rekreasyonel alanlarını tanıtmaktır. Bu alanların imkânlarını ve sorunlarını tespit etmek, sürdürülebilir turizm yaklaşımı çerçevesinde öneriler geliştirmektir. Erzincan kent nüfusunun rekreasyonel taleplerini ve yönelimleri belirlemektir.

Tez konunun belirlenmesinde, plânlanmasında ve çalışmanın yürütülmesinde tez danışmanım, Hocam Prof. Dr. Erdal AKPINAR'ın emeği ve katkısı büyüktür. Kendilerine müteşekkirim. Ayrıca harita çizimlerinde ve tez sürecinde yaşadığım sorunlarda yardımını esirgemeyen Arş. Gör. Z. Fatih İNEÇ'e ve anket soruların hazırlanmasında emeği geçen Turizm ve Otelcilik MYO Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Erkan GÜNEŞ'e teşekkürlerimi sunuyorum. Son olarak saha çalışmalarında yardımcı olan kamu kurum ve kuruluşlarının yetkililerine, zaman ayırıp anketleri cevaplandıran yöre halkına ve tez sürecinde yanımda olan aileme şükranlarımı sunuyorum.

Nisan 2016 Erzincan

Müge DÜNER

İÇİNDEKİLER

TEZ BİLDİRİMİ.....	I
TEZ KABUL TUTANAĞI.....	II
ÖZET	III
ABSTRACT.....	V
ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER	VIII
TABLolar	XII
FOTOĞRAFLAR	XV
EKLER.....	XIII
GİRİŞ.....	1

I. BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE.....	10
I. 1. REKREASYON KAVRAMI	10
I. 2. REKREASYON'UN ÖNEMİ.....	15
I. 3. REKREASYON'UN TEMEL ÖZELLİKLERİ	15
I. 3. 1. Kentsel Rekreasyon Alanlarının Genel Özellikleri.....	16
I. 3.2. Kırsal Rekreasyon Alanlarının Genel Özellikleri	17
I.3. 3. Yapılışına Göre Rekreasyon Faaliyetleri	17
I. 4. REKREASYON'A DUYULAN İHTİYACIN NEDENLERİ	20
I. 4. 1. Fiziksel/Bedensel Sağlık	21
I. 4. 2. Ruh Sağlığı.....	21
I. 4. 3. Sosyalleşme.....	21
I. 4. 4. Kişisel Becerilerin Geliştirilmesi	22
I. 4. 5. Yaratıcılığın Geliştirilmesi.....	22
I. 4. 6. Çalışma Başarısı ve İş Veriminin Arttırılması.....	22

I. 4. 7. İnsan Mutluluğunun Sağlanması.....	22
I. 4. 8. Toplumsal Dayanışma ve Bütünleşmenin Sağlanması	23
I. 4. 9. Demokratik Bir Toplumun Yaratılması	23

II. BÖLÜM

ERZİNCAN KENTİ VE YAKIN ÇEVRESİNİN DOĞAL VE BEŞERİ ÖZELLİKLERİ.....	24
---	----

II. 1. ERZİNCAN KENTİ'NİN COĞRAFİ KONUMU	24
--	----

II. 2. ERZİNCAN KENTİ'NİN DOĞAL ÇEVRE ÖZELLİKLERİ.....	25
--	----

II. 2. 1. Jeolojik ve Jeomorfolojik Özellikler	25
--	----

II. 2. 2. İklim Özellikleri.....	27
----------------------------------	----

II. 2. 3. Hidrografik Özellikler	31
--	----

II. 2. 3. 1. Akarsular	31
------------------------------	----

II. 2. 3. 2. Göller ve Göletler.....	33
--------------------------------------	----

II. 2. 4. Toprak Özellikleri.....	33
-----------------------------------	----

II. 2. 5. Doğal Bitki Örtüsü Özellikleri.....	34
---	----

II. 3. ERZİNCAN KENTİ'NİN BEŞERİ COĞRAFYA ÖZELLİKLERİ.....	35
--	----

II. 3. 1. Nüfus.....	35
----------------------	----

II. 3. 2. Yerleşme	39
--------------------------	----

II. 3. 3. Tarım ve Hayvancılık	40
--------------------------------------	----

II. 3. 4. Sanayi	43
------------------------	----

II. 3. 5. Ticaret	45
-------------------------	----

II. 3. 6. Ulaşım.....	46
-----------------------	----

III. BÖLÜM

ERZİNCAN KENTİ'NİN BAŞLICA REKREASYON ALANLARI	48
--	----

III. 1. BEYTAHTI MESİRE ALANI.....	48
------------------------------------	----

III. 2. GÜRLEVİK ÇAĞLAYANI.....	50
III. 3. IŞIKPINAR KÖYÜ MESİRE ALANLARI	57
III. 4. MECİDİYE (ÇAMLIK) MESİRE ALANI.....	59
III. 5. EKŞİSU MESİRE ALANI.....	61
III. 6. MİLLİ EGEMENLİK KENT ORMANI	71
III. 7. ÇERME MESİRE ALANI.....	73
III. 8. ATATÜRK KENT ORMANI.....	74
III. 9. ERZİNCAN GÖYNE BARAJI.....	75
III. 10. ESENTEPE SOSYAL TESİSLERİ	77
III. 11. ERGAN DAĞI.....	78
III. 12. ERZİNCAN İL MERKEZİNDE YER ALAN PARK ve BAHÇELER	84
III. 13. ALTINTEPE HÖYÜĞÜ	88
III. 14. AHMEDİYE YÜZEN ADASI.....	90

IV. BÖLÜM

ERZİNCAN HALKININ REKREASYON ALANLARI ve REKREASYONEL FAALİYETLER HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ	92
IV. 1. ERZİNCAN KENTİ'NİN REKREASYON ALANLARININ KENT HALKI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN ANKET YOLUYLA BELİRLENMESİ....	92
IV. 1. 1. Ankete Katılanların Demografik Özellikleri.....	93
IV. 1. 2. Erzincan Kent Halkının Rekreatyon Tercihleri ve Rekreatyonel Faaliyetler Hakkındaki Görüşleri.....	96
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	114
KAYNAKLAR	118

İNTERNET KAYNAKLARI 125

TABLO LİSTESİ

		<u>Sayfa</u> <u>No</u>
Tablo 1	Hayat Tarzı	3
Tablo 2	Rekreasyon İhtiyacını Etkileyen Faktörler	17
Tablo 3	Rekreasyonel Eylemlerin Artmasını Destekleyen Sosyal ve Ekonomik Etkenler	19
Tablo 4	Erzincan'a Ait Sıcaklık ve Yağış Ortalamaları (1960-2015)	28
Tablo 5	Erzincan 1960-2015 Dönemi Yağış Miktarı (mm) ve Bulutluluk	29
Tablo 6	Erzincan 1960-2015 Dönemi Nem Oranı (%)	29
Tablo 7	Erzincan 1960-2015 Dönemi Kar Yağışı	30
Tablo 8	Erzincan 1960-2015 Dönemi Ortalama Rüzgâr Hızı (m/sn.)	30
Tablo 9	Erzincan 1960 - 2015 Dönemi Maksimum Rüzgâr Hızı ve Yönü (m/sn.)	30
Tablo 10	Erzincan 1960 – 2015 Dönemi Yerel Basınç Değerleri (hPa)	31
Tablo 11	İl Merkezi, Belde/köy Nüfusu ve Yıllık Nüfus Artış Hızı 2014	35
Tablo 12	Erzincan'da Nüfusun Yıllara Göre Değişimi	36
Tablo 13	İl/İlçe Merkezi, Belde/köy Nüfusu ve Yıllık Nüfus Artış Hızı, 2014	37

Tablo 14	Cinsiyete Göre Nüfus ve Yıllık Nüfus Artış Hızı, 2014	37
Tablo 15	Kentin Aldığı, Verdiği Göç, Net Göç ve Net Göç Hızı, 1980-2014	38
Tablo 16	Tarım Arazisinin Kullanım Şekli	41
Tablo 17	Erzincan İli İlçelerinin İl Merkezine Olan Karayolu Uzaklıkları	46
Tablo 18	Beytahtı Mesire Alanı'nın Rekreatif Açısından Değerlendirilmesi	50
Tablo 19	Girlevik Çağlayanı'nın Rekreatif Açısından Değerlendirilmesi	56
Tablo 20	Işıkpınar Köyü'nün Rekreatif Açısından Değerlendirilmesi	59
Tablo 21	Mecidiye Piknik Alanının Rekreatif Açısından Değerlendirilmesi	61
Tablo 22	Ekşisu Mesire Alanı'nın Rekreatif Açısından Değerlendirilmesi	71
Tablo 23	Erzincan Kent Ormanı'nın Rekreatif Açısından Değerlendirilmesi	73
Tablo 24	Çerme Mesire Alanı'nın Rekreatif Açısından Değerlendirilmesi	73
Tablo 25	Göyne Barajı'nın Rekreatif Açısından Değerlendirilmesi	76
Tablo 26	Esentepe Tesisinin Rekreatif Açısından Değerlendirilmesi	77
Tablo 27	Ergan Dağı'nın Rekreatif Açısından Değerlendirilmesi	84

Tablo 28	İmar Planı Haricinde Gerçekleştirilen Çalışmalar	85
Tablo 29	Parkların Rekreatif Açısından Değerlendirilmesi	88
Tablo 30	Ankete Katılanların Cinsiyete Göre Dağılımı	93
Tablo 31	Ankete Katılanların Yaşa Göre Dağılımı	94
Tablo 32	Ankete Katılanların Medeni Durumunun Dağılımı	94
Tablo 33	Ankete Katılanların Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı	95
Tablo 34	Ankete Katılanların Mesleğe Göre Dağılımı	95
Tablo 35	Ankete Katılanların Gelir Durumuna Göre Dağılımı	96
Tablo 36	Anketi Yapmadan Önce Rekreatif Kavramı Hakkında Bir Bilginiz Var mıydı?	96
Tablo 37	Rekreatif ve Turistik Etkinliklerde Bulunmak İçin (tarihi yerleri, doğal alanları, kamping, spor, piknik, gezinti vb.) Herhangi Bir Yere Gider misiniz?	97
Tablo 38	Rekreatif Alanlarında Sizin İçin Önemli Olan Öncelik Nedir?	98
Tablo 39	En Çok Hangi Mevsimi Tercih Edersiniz?	98
Tablo 40	Ne Kadar Süre ile Rekreatif Faaliyetini Gerçekleştirirsiniz?	99
Tablo 41	Rekreatif Faaliyeti İçin Bütçe Ayırıyor musunuz?	100
Tablo 42	Rekreatif Faaliyetine Ne Kadar Bütçe Ayırıyorsunuz?	100

Tablo 43	En Çok Tercih Ettiğiniz Rekreasyon Alanları Nelerdir?	101
Tablo 44	Gittiğiniz Yerlerde Daha Çok Nelere İhtiyaç Duyarsınız?	102
Tablo 45	Gittiğiniz Yerde Yemek İhtiyacınızda Neyi Tercih Edersiniz?	102
Tablo 46	Rekreasyon Faaliyeti İçerisinde Erzincan'ın Halkına Sunduğu Olanaklar Nelerdir?	103
Tablo 47	Sağlık Turizminde Erzincan Kaplıcalarını Tercih Eder misiniz?	104
Tablo 48	Erzincan'a Yakın Bir İilde Yaşasaydınız İlin Doğal Güzelliklerinden Yararlanmak İçin Gelir miydiniz?	104
Tablo 49	Rekreasyon Faaliyetleri Erzincan Kentinin Gelişimine Sizce Nasıl Katkıda Bulunuyor?	105
Tablo 50	Rekreasyon Faaliyetine Katılma Amacınız Nelerdir?	106
Tablo 51	Gittiğiniz Alanlardan İsteddiğiniz Gibi Yararlanmanızı Olumsuz Olarak En Çok Etkileyen Sebep Hangisidir?	107
Tablo 52	Eğlenme, Dinlenme, Piknik, Gezinti, Hoşça Vakit Geçirmek Gibi Rekreasyonel Amaçlarla Gittiğiniz Yerlerde Kaç Saat Kalırsınız?	108
Tablo 53	Rekreasyon Faaliyetine Genelde Kimlerle Katılırsınız?	108
Tablo 54	Hangi Ulaşım Aracı ile Gidersiniz?	109
Tablo 55	Erzincan Kent Merkezindeki Rekreasyon Alanlarına Gitmek İçin Toplu Taşıma İmkânlarını Yeterli Buluyor musunuz?	109

Tablo 56	Erzincan Kent Merkezindeki Rekreasyon Alanlarını (park, piknik ve mesire yeri, kamp alanı vb.) Yeterli Buluyor musunuz?	110
Tablo 57	Kent Merkezindeki Rekreasyon Alanlarının Geliştirilmesi ve Kullanımının Arttırılması İçin Neler Yapılmalıdır?	111
Tablo 58	Erzincan Kent Merkezindeki Rekreasyon Alanlarının Korunmasına Yönelik Ne Tür Çalışmalar Yapılmalıdır?	111

FOTOĞRAFLAR

		<u>Sayfa</u> <u>No</u>
Fotoğraf 1	Erzincan Kentinin Lokasyon Haritası	2
Fotoğraf 2	Erzincan Kentinin Konum Haritası	24
Fotoğraf 3	Erzincan Deprem Fay Hattı Haritası	26
Fotoğraf 4	Erzincan Kentinin Fiziki Haritası	27
Fotoğraf 5	Erzincan'ın Rekreasyon Alanları	48
Fotoğraf 6	Beytahtı Mesire Alanından Bir Görünüm	49
Fotoğraf 7	Beytahtı Mesire Alanından Bir Görünüm	50
Fotoğraf 8	Girlevik Çağlayanı Mesire Alanından Bir Görünüm	51
Fotoğraf 9	Girlevik Çağlayanından Bir Görünüm	52
Fotoğraf 10	Kalecik Köyü'nde Derenin Doğduğu Yerden Görünüm	53
Fotoğraf 11	Piknik Alanından Bir Görünüm	53
Fotoğraf 12	Girlevik Çağlayanının Kış Mevsimindeki Görünümü	54
Fotoğraf 13	Çağlayandan Görünüm	54
Fotoğraf 14	Çağlayandan Görünüm	55
Fotoğraf 15	Şelale Aile Gazinosundan Bir Görünüm	56
Fotoğraf 16	Işıkpınar Köyü'nden Bir Görünüm	57

Fotoğraf 17	Boğaziçi Lokantası'ndan Görünüm	58
Fotoğraf 18	Işıkpınar Tesislerinden Görünümler	58
Fotoğraf 19	Mecidiye Mesire Alanından Görünüm	59
Fotoğraf 20	Mecidiye Mesire Alanındaki Havuzdan Görünüm	60
Fotoğraf 21	Mecidiye Piknik Alanından Bir Görünüm	60
Fotoğraf 22	Ekşisu Mesire Alanından Görünüm	62
Fotoğraf 23	Ekşisu Mesire Alanından Bir Görünüm	62
Fotoğraf 24	Ekşisudaki Horhor Havuzundan Görünümler	63
Fotoğraf 25	Ekşisuyun Çıkarımının Yapıldığı İlk Makine	64
Fotoğraf 26	Ekşisu Mesire Alanından Bir Görünüm	64
Fotoğraf 27	Ekşisu Aile Gazinosundan Bir Görünüm	65
Fotoğraf 28	Saklıbahçe Yörük Çadırındaki Havuzdan Bir Görünüm	65
Fotoğraf 29	Ekşisu Mesire Alanından Görünümler	66
Fotoğraf 30	Ekşisu Go-Kart Pisti ve Çocuk Parkı	66
Fotoğraf 31	Ekşisu Gölet'inden Bir Görünüm	67
Fotoğraf 32	Ekşisu Kuş Gözetleme Kulesi	67
Fotoğraf 33	Ekşisudaki Havuzdan Bir Görünüm	68
Fotoğraf 34	Kaplıca Alanından Görünüm	69
Fotoğraf 35	Kaplıca Tesislerinden Bir Görünüm	69

Fotoğraf 36	Kaplıca Odalarından Bir Görünüm	70
Fotoğraf 37	Kaplıcanın Tıbbi Değerlendirme Raporu	70
Fotoğraf 38	Erzincan Kent Ormanından Bir Görünüm	72
Fotoğraf 39	Hayvan Barınağından Bir Görünüm	72
Fotoğraf 40	Atatürk Kent Ormanı Girişinden Bir Görünüm	74
Fotoğraf 41	Ahşap Ev ve Oyun Parkından Bir Görünüm	75
Fotoğraf 42	Göyne Barajından Bir Görünüm	75
Fotoğraf 43	Esentepe Sosyal Tesisinden Bir Görünüm	77
Fotoğraf 44	Ergan Dağı Kayak Merkezinden Bir Görünüm	78
Fotoğraf 45	Ergan Dağı Kayak Merkezinden Görünüm	79
Fotoğraf 46	Ergan Dağı Kayak Merkezinden Görünüm	80
Fotoğraf 47	Telesiyej Sisteminden Bir Görünüm	81
Fotoğraf 48	Ergan Dağı Kayak Tesisleri Pist Haritası	82
Fotoğraf 49	Ardıçlı Gölet'inden Bir Görünüm	83
Fotoğraf 50	Yürüyüş Yolu ve Park Alanından Bir Görünüm	86
Fotoğraf 51	Barış Manço Parkındaki Kafe Alanından Bir Görünüm	86
Fotoğraf 52	Atatürk Parkından Bir Görünüm	87
Fotoğraf 53	Park Alanından Bir Görünüm	87
Fotoğraf 54	Park Alanından Bir Görünüm	88

Fotoğraf 55	Altıntepe'den Bir Görünüm	89
Fotoğraf 56	Ahmediye Gölü ve Yüzen Adalardan Bir Görünüm	90

EKLER

		<u>Sayfa No</u>
Ek 1	Erzincan Kenti'nin Rekreasyon Alanları İle İlgili Anket	146

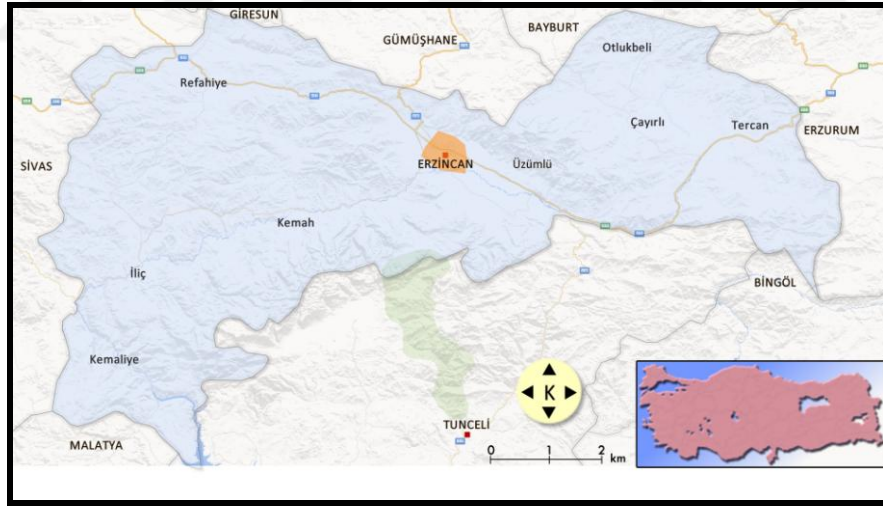

GİRİŞ

Sanayi Devrimiyle birlikte ham maddelerin işlendiği fabrikalar iş gücü bağlamında cazibe merkezleri konumuna gelmiştir. İş gücüne ihtiyaç duyan fabrikalar, köylerin kasabalara, kasabaların şehirlere, şehirlerin ise metropollere dönüşmesinde etkili olmuştur. Bu hızlı dönüşüm sanayi devrimini gerçekleştiren ülkelerin gelir düzeyini artırırken, günümüzde dünyayı da birçok felaketin eşiğine sürüklemiştir. Sanayi devrimini gerçekleştiren ülkelerin ham madde ihtiyacını karşılamak için giriştikleri emperyalist faaliyetler, hem insan doğasını, hem de dünyadaki doğal yaşamı derinden etkilemiştir. Bu süreçte, hem fiziksel hem de manevi alt yapısı olmayan bir dünya konjonktürü ortaya çıkarmıştır. Bozulan fiziksel süreçte, alt yapısı ve geleceği planlanmadan genişleyen şehirler ve daralan veya yok olan doğal ortamlar oluşmuştur. Eskiden cazibe sahası olarak görülen ve bunun neticesinde büyüyen kentlerde, gelişen sanayi ve teknoloji ile buna paralel olarak nüfus yoğunluğunun artması konut ihtiyacını fazlalaştırmış, büyük kentlerin zamanla beton yığınları haline gelmesini sağlamıştır. Bu durum, kentlerde doğal ortamların yerini yapay ortamların almasına, yeşil alanların giderek daralmasına ve böylece insanların yaşam koşullarının değişmesine zemin hazırlamıştır. Köylerden kentlere doğru yapılan göçler ve beraberinde ortaya çıkan aşırı nüfus artışı ile şehirlerde plansız yapılaşmalar meydana gelmiştir. Beton yığını haline gelen bu kentlerde, sanayinin gelişmesine paralel olarak fabrikaların bacalarından, arabaların egzozlarından, rafinerilerden ve benzeri beşeri yapılardan çıkan gazların atmosfere salınımı insanlara ve doğal yaşama fiziksel açıdan zarar vermenin yanı sıra, ruhsal açıdan da zincirleme felaketleri beraberinde getirmiştir. Sanayi devrimi ile birlikte temeli atılan bu durum sadece fiziksel değil manevi olarak da insanda ve çevrede kendisini göstermiştir. Çalışma şartları ve yeni düzenin para endeksli ekonomik politikaları insanların psikolojik düzeylerini etkilemiş, iş yaşamının neden olduğu stres ve depresyon, insanları betonların arasına sıkıştırmıştır. Günümüzde insanların bu durumdan uzaklaşabilmek için doğal ortamlara yönelmesi sonucu yapmış oldukları faaliyetlere rekreasyonel faaliyetler, bu faaliyete de rekreasyon denmektedir.

Kent çevrelerinde bulunan doğal yaşam alanları insanların yaşadıkları stresleri üzerlerinden atmak, dinlenmek ve eğlenmek amacıyla çekici hale gelmektedir. Bireysel veya grupta yapılan rekreasyonel faaliyetler bazen seyrek bazen de yoğun olarak gerçekleşebilmektedir. İnsanların ihtiyaçlarına bağlı olarak gerçekleşen bu faaliyetler zamanla çeşitlilik kazanmıştır. Özellikle deniz kenarındaki kentlerde insanlar plajları rekreasyonel faaliyetler doğrultusunda kullanırken, bazı kentlerde ise kaplıcalar, çağlayanlar, dağlık alanlar vb. yerler bu faaliyetler doğrultusunda tercih edilmektedir.

Araştırma Alanının Yeri ve Sınırları; Araştırma sahamız olan Erzincan kenti, Erzincan ovasında yer almaktadır. Erzincan, Doğu Anadolu Bölgesinin kuzeybatısında, Yukarı Fırat Bölümünde bulunmaktadır. Erzincan kenti, 39° 01' - 40° 04' 25'' kuzey enlemleri ile 38° 15' 25'' - 40° 46' 30'' doğu boylamları arasında doğu-batı yönünde 11.903 km².lik bir alanda bulunmaktadır.

Fotoğraf 1. Erzincan Kentinin Lokasyon Haritası

Kent, doğuda Erzurum, batıda Sivas, güneyde Tunceli, güneydoğuda Bingöl, güneybatıda Elazığ, Malatya, kuzeyde Gümüşhane, Bayburt ve kuzeybatıda Giresun ile çevrilidir. Araştırma sahamızın sınırlarını, Erzincan Merkez ilçesi oluşturmaktadır.

Erzincan kenti ise, kuzeyde Esence, güneyde Munzur, doğuda Sansa boğazı, batı da ise Karadağ ile çevrili Erzincan Ovası'nda yer almaktadır.

Araştırmanın Amacı; alışmada Erzincan kent merkezi içinde yer alan rekreasyonel alanlar incelenmiş, konumları, kapasiteleri ve faaliyet alanları ile ilgili bilgiler paylaşılmıştır. Rekreasyonel alanların eksik noktalarına, sorunlarına, bu alanların sürdürülebilirliğine yer verilerek Erzincan kent merkezinde yaşayan nüfusun rekreasyonel talepleri ve yönelimleri de ele alınmaya çalışılmıştır.

Yöntem; Bu çalışmada, coğrafya bilimi araştırma yöntemleri dikkate alınmıştır. Tez, konusu itibari ile Beşeri ve İktisadi Coğrafya bilimi içerisinde yer alan Turizm Coğrafyasına aittir. Tezin birinci ve ikinci bölümünde analizler yapılmakta, son iki bölümünde ise araştırma alanının rekreasyonla ilişkisi belirlenmekte ve anket sonuçlarının yorumlandığı sentez ile tamamlanmaktadır.

Veri Toplama; Araştırmada ilk olarak literatür çalışmasına yer verilmektedir. Konu içerisinde yer alan kavramlar doğrultusunda ilgili literatür çalışmaları incelenmektedir.

Gerekli olan bilgiler ilgili kuruluşlara gidilerek temin edilmiş, turizm istatistikleri için İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'ne, il hakkında genel bilgiler için Erzincan İl Valiliği'ne ve Erzincan Belediyesi'ne gidilmiştir. Konu kapsamında yer alan tesisler dolaşılarak yetkililerle yüz yüze görüşülmüş ve notlar alınmıştır. Ayrıca rekreasyon alanlarının fotoğrafları da çekilmiştir.

Anket; Erzincan kentinde yer alan rekreasyon alanlarının kent halkı üzerindeki etkisini saptamak amacı ile araştırmamızda anket uygulaması yapılmıştır. İnsan sosyal konularda yapılan araştırmaların veri kaynağıdır. İnanlardan doğrudan bilgi almak için kullanılan yöntemlerden biri de ankettir (Odabaşı: 81). Anket çalışmasının araştırma evrenini Erzincan kent merkezinde yaşayan halk oluşturmaktadır. Erzincan kent nüfusu dikkate alınarak, hedef kitle sayısının belirlenmesi için örneklem büyüklüğünün saptanması formülünden yararlanılmıştır. Hedef kitledeki birey sayısı

(N) 94.598 kişidir. 0.05 örnekleme hatası ile örneklem büyüklüğü (n) 382 kişi olarak formülde yerine konularak belirlenmiştir.

Hedef kitledeki kişi sayısı bilindiğinden;

$$n = \frac{N \cdot t^2 \cdot pq}{d^2 \cdot (N-1) + t^2 \cdot pq}$$

formülü kullanılmıştır. Formüllerde;

N: Hedef kitledeki birey sayısı (94598)

n: Örnekleme alınacak birey sayısı

p: İncelenen olayın görülüş sıklığı (gerçekleşme olasılığı)(0,5)

q: İncelenen olayın görülmeysi sıklığı (gerçekleşmeme olasılığı)(0,5)

t : $\alpha=0,05$ serbestlik derecesinde teorik t değeri, tablo karşılığı 1,96'dır (1,96)

d: Olayın görülüş sıklığına göre kabul edilen örnekleme hatasıdır (0,05) (Karatay, 2010: 7).

Ankette rastlantısal\tesadüfi örneklem kullanılmıştır.

Rastlantısal (tesadüfi) örneklem: Saptanan örneklem büyüklüğüne göre evrenin herhangi bir parçasında bulunan kişilerin ankete katılmak için eşit şansının bulunmasıdır (Houston: 45). Anketimiz, 18-24 Mart 2013 tarihleri arasında Erzincan'ın en yoğun yerleri olan Dört Yol mevkiinde ve Ekşisu Mesire Alanında bulunan kişiler arasından tesadüf olarak seçilen kişilere uygulanmıştır. Anket 30 sorudan oluşmaktadır. Anket formundaki soruların ilk altısı demografik sorulardan, yirmi üçü tercih belirlemeye yönelik, son soru ise açık uçlu bir sorudan oluşmaktadır. Sorular Erzincan Turizm ve Otelcilik MYO'da görev yapan uzman eşliğinde hazırlanmıştır. Soruların ilk bölümü kişisel bilgilerin sorgulanması; ikinci bölüm ise, Erzincan'da yaşayan halkın rekreasyonel faaliyetlere katılımı ölçmeye yönelik olarak oluşturulmuştur. Anket, değerleri analiz edilerek, veriler frekans ve % olarak belirtilmiştir.

Literatür Özetleri;

Özdemir, Taşkıran (2006), "Ahmediye Yüzenadası" adlı çalışmada Ahmediye Yüzenadası çeşitli yönleri ile araştırılmış ve Erzincan ilinin tanıtımında

kullanılabilecek, sulak alanlar içinde korunması gereken yerler arasında değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Şahin, Yazıcı (2004), “*Coğrafi Bir Tanıtım: Erzincan Yıldırım Akbulut Kayak Turizm Merkezi*” adlı çalışmanın amacı, henüz değerlendirilmemiş ancak yeterince değerlendirildiğinde önemli bir ekonomik bir kaynak olabilecek ekonomik potansiyeli ilgililerin dikkatine sunmaktır.

Şahin (2009), “*Erzincan İlinin Turizm Potansiyeli ve İldeki Eko Turizm Uygulamaları*” adlı çalışmada, Erzincan ilinde uygulanabilecek eko turizm faaliyet çeşitleri tespit edilip, bunların uygulanabilir projelerle hayata geçirilip değerlendirilmesi için gerekenler araştırılmıştır.

Akpınar (2004), “*Doğu Anadolu Bölgesi’nde Alternatif Turizm Merkezi Olmaya Aday Bir İlçe: Kemaliye*” adlı çalışmasında turizm etkinliklerinin yaygınlaşmasını sağlamak için, potansiyeli yüksek yerlerden Kemaliye ilçesini araştırmış ve bölgenin Türkiye için alternatif turizm merkezi olabilecek en iyi yerler arasında olduğunu belirtmiştir.

Tıraş (2008), “*Kahramanmaraş’ta Günübürlük Rekreasyon Alanına Bir Örnek: Başkonuş*” adlı çalışmasında; zengin bir orman dokusuna sahip olan ilçenin iklim özelliklerinin ve bitki örtüsünün ortaya çıkardığı manzara güzelliğinin rekreasyon alanı olarak çekiciliğini ortaya koymuştur.

Oğuz (1991), “*Sinop Sahil Şeridinin Turizm-Rekreasyon Olanaklarının Saptanması Turistik ve Rekreatif Gelişmelerin Çevre ile Etkileşiminin İrdelenmesi*” konulu çalışmada; ülkemizde zamanla artan turistik alanlar ve rekreatif gelişmelerin çevre ile ilişkisi incelenmiştir. Sinop kenti ve yakın çevresinin doğal, sosyo-ekonomik ve kültürel yapısı araştırılarak turistik ve rekreatif olarak değerlendirilebilecek alanlar bulunmuştur. Ayrıca mevcut olan turistik ve rekreatif gelişmelerin çevre üzerindeki tüm olumlu ve olumsuz etkiler, sorunlar belirlenmiş ve öneriler sunulmuştur.

Kelkit (1996), “*Tortum Baraj Gölü ve Şelalesi'nin Rekreatif Alan Kullanım Potansiyelinin Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma*” adlı çalışmada; ülkemizin rekreasyon alan potansiyelinin yüksek olduğunu ve suya bağlı rekreatif faaliyetlerin giderek önemli bir faaliyet alanı olduğu tespit edilmiştir. Tortum Gölü ve Şelalesi'nin bu mekânlar içerisinde önemli olduğu belirtilerek mevcut rekreasyon açısından kullanım potansiyeli ortaya konmuştur.

Demirel (1996), “*Çoruh Havzası (Yusufeli Kesimi) Doğal ve Kültürel Kaynak Değerlerinin Turizm ve Rekreasyon Potansiyeli Açısından Değerlendirilmesi*” konulu çalışmada; turizm ve rekreasyon faaliyetlerine yönelimin toplumların gelişmesinde, toplumlar arası farklılaşma yaratmada önemli olduğu belirtilmiştir. Bu çalışmayla bölge halkının rekreasyon hareketleri ile doğal ve kültürel değerleri arasındaki ilişkiyi bulmak amaçlanmıştır.

Sertkaya (2001), “*Bartın İli Kıyı Bölgesinin Turizm ve Rekreasyon Potansiyelinin Saptanması ve Değerlendirilmesi Üzerine Bir Araştırma*” konulu çalışmada; doğal ve tarihi dokuları ile sosyo-kültürel özellikleri olan alanların turizm ve rekreatif faaliyetlere olanak sağladıkları belirtilmiştir. Bu tür alanlar turizm ve rekreasyon etkinlikleri için çekici hale gelerek geliştikleri saptanmıştır. Ayrıca bölgeye ve ülke turizmine katkıda bulunacak önerilerin yer aldığı planlama yaklaşımları yapılmıştır.

Akten (2003), “*Isparta İlindeki Bazı Rekreasyon Alanlarının Mevcut Potansiyellerinin Belirlenmesi*” adlı çalışmada; ildeki mevcut rekreasyon alanlarının potansiyelleri ve kent içindeki bu alanlardan yararlanabilecek kişilerin istek ve eğilimlerini belirlemeye çalışmıştır.

Erduran (2003), “*Ilgaz Dağı Milli Parkı'nın Koruma ve Kullanım İlkeleri Açısından Turizm-Rekreasyon Potansiyelinin Saptanması Üzerine Bir Araştırma*” konulu çalışmada; alanın doğal ve kültürel kaynakları belirlenerek, alanları koruma yollarının dik kate alındığı kullanım şekillerine yer verilmiştir.

Yılmaz (2004), “*Serçeme Vadisi'nin Rekreatif Kullanım Potansiyelinin Belirlenmesi*” adlı çalışmada; alandaki önemli doğal ve kültürel kaynak değerleri incelenmiştir. Alanda yapılan inceleme, gözlem ve görüşmelerle rekreasyon kaynak değerleri belirlenmiş, çevre köylerde oturan halkın görüşlerine başvurarak, alanın geçmişindeki sorunları ve geleceği konusunda beklentileri araştırmıştır.

Özel (2004), “*Çanakkale İli Doğal ve Kültürel Potansiyelinin Turizm ve Rekreatif Kullanım Yönünden İncelenmesi*” adlı çalışmada; Çanakkale'nin jeopolitik konumu, farklı uygarlık ve kültürlerle sahne olmuş topraklarıyla doğal müzeyi andıran tarihsel dokusu, zengin kıyı alanıyla doğal, tarihi ve kültürel potansiyeli saptanmıştır. Ayrıca turizm ve rekreasyon faaliyetlerine kaynak oluşturacak alanlar ve bunların bilinçli kullanımı doğrultusunda yöntemler belirlemeye çalışmıştır.

Bulut (2006), “*Kemaliye (Erzincan) İlçesi ve Yakın Çevresinin Alternatif Turizm Kapsamında Rekreatif Turizm Potansiyelinin Belirlenmesi*” adlı çalışmada; Kemaliye ve yakın çevresinin doğal, kültürel ve görsel zenginliklerini göz önünde tutarak alternatif turizm potansiyeli belirlenmiştir. Alternatif turizm alanları doğrultusunda yapılan araştırmada, doğal, sosyo-kültürel ve rekreasyonel turizm kaynak değerleri, görsel zenginlikleri ile alan için uygun olan alternatif turizm aktiviteleri belirlenerek, alternatif turizm potansiyelini ortaya koymuştur.

Koç (2006), “*İmrahor Vadisi'nin Rekreasyon Potansiyelinin Saptanması*” konulu çalışmada, uygun yer seçimi analizi ile doğal ve sosyo-kültürel faktörler analiz edilmiştir. Bu analiz, belli kriterlere uygun bölgelerin belirlenmesi çalışmasıdır. Uygun yer seçimi analizini; kriterlerin, kriter ağırlıklarının ve uygun yerlerin belirlenmesi şeklinde yapmıştır.

Büyükdoğan (2008), “*Edirne Kent Merkezi ve Yakın Çevresi Rekreatif Kaynak Değerlerinin Sürdürülebilirlik Bağlamında Değerlendirilmesi*” adlı çalışmada; rekreasyonun önemi, özellikleri, sınıflandırılması, rekreasyonun kaynak değerleri,

rekreasyon planlama ve sürdürülebilirlik konuları doğrultusunda temel kuramlar oluşturulmuştur. Edirne kent merkezinin ülke ve bölge içindeki konumu, doğal özellikleri, halkın yaşam biçimi ve nüfusu gibi değerler incelenerek doğal ve kültürel kaynak değerleri belirtilmiştir. Mevcut rekreasyon alanları ve alternatif rekreasyon kaynakları belirlenmiş, bu alanların koruma ve kullanımı hakkında öneriler getirilmiştir.

Kara, Demirci, Kocaman (2008), “*Şehir Coğrafyası Açısından Bir Araştırma: İstanbul’un Açık Rekreasyon Alanlarının Değerlendirilmesi*” adlı çalışmada; İstanbul’un açık rekreasyon alanları miktarı, konumu, büyüklüğü ve fonksiyonları bakımından değerlendirilmiştir.

Korkut ve Şimşek (2009), “*Kıyı Şeridi Rekreasyon Potansiyelinin Belirlenmesinde Bir Yöntem Uygulaması: Tekirdağ Merkez İlçe Örneği*” isimli çalışmada; kentsel alan ve yeşil alanlar açısından önemli bir olan Tekirdağ merkez ilçe kıyı şeridinin mevcut durumunun incelenmesi yapılmıştır. Alanın rekreasyonel kullanım potansiyeli ortaya konulmuş ve çıkabilecek sorunlar açısından alınabilecek önlemler ile doğal ve kültürel kaynakların devamlılığının sağlanması amaçlanmıştır. Tekirdağ merkez ilçe kıyı şeridi rekreasyon potansiyelini %65 oranında “Yüksek” olarak değerlendirmiştir.

Işık (2010), “*Erciyes Dağı’nın Turizm ve Rekreasyon Bakımından Kayseri Kenti İçin Önemi*” adlı çalışmada; Erciyes Dağı’nın Kayseri halkı için rekreasyon ve turizm açısından önemini ortaya çıkarmaya çalışmıştır.

Koca (1995), “*Gözne’de Yayla Turizmi*” adlı çalışmada Gözne yaylasındaki turizm aktivitesine değinilmiş ve yerleşmede karşılaşılan sorunlara dikkat çekilmiştir.

Koyuncu (2012), “*Rekreasyon Potansiyelinin Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma; Aksaray Güzelyurt İlçesi*” adlı çalışmada; Güzelyurt ilçesinin doğal ve kültürel özellikleri belirlenerek bölgedeki turizm ve rekreasyon potansiyeli ortaya çıkaracak

yöntem oluşturularak, çalışma alanında uygulanmıştır. Bu doğrultuda alanın doğal ve kültürel özelliklerinin korunarak kullanıldığı belirtilip, bölge ve ülke turizmine katkı sağlayacak önerilerde bulunmuştur.

Sandal, Karademir (2013), “*Kahramanmaraş İlindeki Günübirlik Rekreasyon Alanlarının Potansiyelinin Belirlenmesi ve Kullanımı İle İlgili Sorunlar*” adlı çalışmada; Kahramanmaraş ilindeki rekreasyon faaliyetleri için zengin potansiyele sahip rekreasyon alanlarının değerleri ve taşıma kapasiteleri çeşitli kriterlere göre belirlenmiştir. Bu alanların kullanımı hakkında halkın düşüncelerini yansıtan anket uygulaması yapmış ve sonuçlarını SPSS programında test etmiştir. Araştırma sonuçlarını ve buna bağlı ortaya çıkan çıkarımları ortaya koymuştur.

Akpınar, İneç (2013), “*Erzincan Kent Turizm Bilgi Sistem*” konulu çalışmada İTCBS uygulaması olan “Seyyah” ile Erzincan kentinin turistik varlıkları ve hizmet oranlarının internet ortamında yayınlanması amaçlanmıştır.

BÖLÜM I

KURAMSAL ÇERÇEVE

I. 1. Rekreasyon Kavramı

Teknolojik kirliliğin ve betonlaşmanın arttığı yüzyılımızda yaşam alanlarımız doğadan uzaklaşmakta ve doğal yaşam alanları da hızla tahrip edilmektedir. Doğadan hızla uzaklaşmanın etkilerini, metropol kentlerde yaşamlarını sürdürenler daha çok hissetmektedir. Kent yakınlarındaki rahatlıkla ulaşılan doğal mekanlar, mevcut kapasitelerinden fazlakullanılmaları sonucu betonlaşmakta ve zamanla doğal yapılarını kaybetmektedirler (Erduran, 2006: 225).

Sanayinin henüz gelişmediği, nüfusun daha az olduğu ve günümüzdekine benzer çevre sorunlarının yaşanmadığı dönemlerde rekreasyon ihtiyaçları kolayca karşılanmaktaydı. Bugün ise kalabalık nüfusa sahip sanayi kentlerinde rahat yaşama, çalışma ve rekreasyonel faaliyete imkân sağlayan uygun bir mekân bulma şansı giderek azalmaktadır (Yılmaz, Özkan, 1994).

Doğal ortamlardan uzakta, gürültülü ve yaşamlarını olumsuz yönde etkileyen şehirlerde yaşamak mecburiyetinde olan insanlar, doğal potansiyeli bakımından çekici yerlere ilgi duymaktadır. Özellikle ekonomik ve kültürel seviyedeki artış, şahsi araç sayısında artışa neden olmakta ve insanların ulaşım sorunu da büyük oranda ortadan kalkmaktadır. Bu durumda dinlenmek ve eğlenmek için tercih edilen rekreasyon alanlarına ihtiyaç her geçen gün artmaktadır (Köse, 1997).

Şehirlerde artan sanayileşme ve bunun sonucunda ortaya çıkan hızlı nüfus artışının oluşturduğu sıkışıklık su, toprak ve hava kirliliğine neden olmaktadır. İnsanların sorumluluklarının artması, toplumsal sorunların ortaya çıkardığı sorunlar, yaşamı tekdüze haline getirmekte ve bu olumsuzluklar insanları yıpratmaktadır (Demirci, Yavuz: 62). Özellikle insanlar, zorlaşan yaşam koşulları ve kentlerde yoğunlaşan çevre sorunlarıyla birlikte psikolojik, bedensel ve sosyal sorunlarla iç içe yaşamak zorunda kalmaktadır. İnsanların yaşadığı çevrede gerçekleşen bu olumsuz değişimler rekreasyon ihtiyacını arttırmaktadır (Özkan, Kaplan, 1992: 155). Olumsuz koşulların ortaya çıkardığı etkinin azalması ve yenilenmesini sağlamak, mutlu, sağlıklı bir beden ve ruh sağlığına sahip olmak için bu alanlardan zaman zaman

uzaklaşmak gerekmektedir. Gelişmiş ülkelerin pek çoğunda bu durumun sağlanması rekreasyon faaliyetleri ile gerçekleşmektedir (Demirci, Yavuz: 62). Bu kentlerde yaşayan insan doğal ortamın yoğun olduğu alanlara zaman zaman kısa süreli olsa gitmenin yollarını aramaktadır. Kentlerin yakın çevrelerinde doğal nitelik taşıyan alanların az olması, insanların ekonomik imkânları ve boş vakitleri doğrultusunda buldukları kentten daha uzakta yer alan rekreasyonel turizm alanlarına duyulan ihtiyacı ortaya çıkarmıştır (Özkan, Kaplan, 1992: 155).

Çevre sorunlarının yoğun olarak yaşandığı kentler, ülkemizde hızla çoğalmaktadır. Kentlerde, sanayi kuruluşlarındaki artışın sonucu olarak nüfusun artması büyük ve dikey olarak ilerleyen yapıların oluşmasına ve yolların genişlemesine sebep olmaktadır. İnsanlar temiz hava, kirlenmemiş toprak, doğallığı tahrip edilmemiş çevreye duyduğu özlem ile yapay kent ekosistemi içerisindeki yaşam koşulları arasında tam bir denge oluşturamamaktadır. Hızlı nüfus artışının sonucunda oluşan hava kirliliği, gürültü ve yoğun iş hayatının yarattığı yorgunluk insanlarda psiko-fizyolojik dengesizlikler oluşturmaktadır. Bu dengesizliklerin giderilmesi için, günümüzde rekreasyon olanaklarından büyük ölçüde yararlanılmaktadır (Bulut, 2003).

İnsanların enerji depolayarak yoğun geçen çalışma hayatına hazırlanması için gerekli olan dinlenme, eğlenme ve yeniden hayata bağlanma gereksinimleri rekreasyon ve turizm olgularını doğurmuştur (Bulut, 2006).

Rekreasyon aktivitelerine katılım, toplumu meydana getiren bireylerin fiziksel ve zihinsel yönden dinlenebilmesi için önemli olduğu kadar artık ülkelerin gelişmişlik düzeylerini etkileyen unsurlardan biridir. Günümüzde şehirler artık sadece binalardan oluşmamakta ve yapıların yanında şehirleri yaşanabilir hale getiren rekreasyon unsurları da dikkate alınmaktadır. Ekonomik anlamda gelişen toplumlarda, şehirlerin yapısı planlanırken artan nüfus miktarı doğrultusunda açık rekreasyon alanları planlanmış ve insanların rekreasyon ihtiyaçları göz önünde bulundurulmuştur (Kara, Demirci, Kocaman, 2008: 78).

Son zamanlarda insanların doğal ortamlara çok daha fazla ihtiyaç duydukları açıkça görülmektedir. İnsanlar artık çok katlı binalar yerine, kentin yoğunluğundan

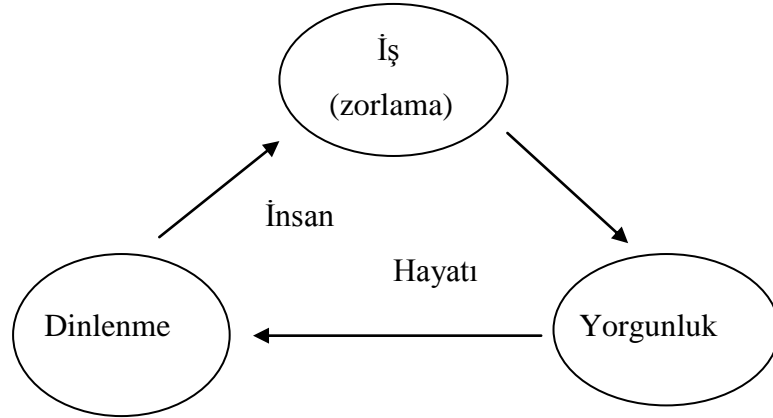
biraz daha uzakta, bahçeli ve rahatlıkla dinlenebilecekleri mekânları tercih etmektedirler.

Rekreasyon kavramı, ülkelerin sosyo- kültürel ve ekonomik gelişme seviyelerine göre çeşitlenmekte ve önem kazanmaktadır. Ülkemizde ise rekreasyon faaliyetleri 1980'lerden sonra daha çok önem kazanmış ve kalkınma planlarına alınmıştır (Karaküçük, 1999: 1).

“Rekreasyon; Latince ‘Recreatio’ kelimesinden gelmektedir. Yenilenme, yeniden yaratılma veya yeniden yapılanma anlamındadır. Fransız İhtilali’nden sonra gelişme göstermiştir. Terimin dilimizdeki eski karşılığı sayfiye (yazlık anlamında) olarak geçmektedir” (Doğanay, 2001: 24). Kelimenin Türkçedeki karşılığı ‘boş zamanları değerlendirme’ olarak ifade edilmektedir. Buifadesi ise, insanların gönüllü olarak boş zamanlarında yaptıkları dinlendirici ve eğlendirici faaliyetleri kapsamaktadır. Bu faaliyetler içerisinde sportif, sanatsal, sosyal ve kültürel faaliyetler yer almaktadır. Rekreasyon kapsamındaki bu faaliyetler gerçekleştirilirken mutlaka ortam değiştirilmesi gerekmektedir. Ortam değiştirme psikolojik açıdan bir gereklilik iken, rekreasyon açısından rekreasyonun amacına uygun olarak gerçekleşmesi için zorunluluktur.

Rekreasyonda coğrafi farklılıklar önem taşımaktadır. Mesela, hava kirliliğinin bulunmadığı dağlık alanlar kadar, hava kirliliğinin yüksek düzeyde olduğu çok çeşitli çekiciliklere sahip bazı büyük şehirlerde arzulanan mekânlar olabilmektedir. İnsanın kendini yenilemesi ortam ile de sıkı sıkıya ilişkilidir. Burada önemli olan, insanın kendini dinlendirmesi ve eğlendirmesi için seçtiği ortamla arasındaki uyumdur.

İnsan hayatı, tablo 1’de görüldüğü gibi iş, yorgunluk ve dinlenmeden oluşan üç döngüsü içerisinde gerçekleşmektedir (Karaküçük, 1999: 10). İnsanların yaşamlarını sürdürebilmeleri için gerekli olan iş hayatı ve sonucunda ortaya çıkan yorgunluk beraberinde dinlenme olgusunu ortaya çıkarmıştır. Bu üç döngü insan hayatını kısaca özetlemektedir.

Tablo 1. Hayat Tarzı (Karaküçük, 1999: 10)

Hayat tarzı denince aslında bu üç unsur birbirini doğrudan etkilemektedir. Yoğun iş temposu sonucunda insanlar yorgunluklarını gidermek için dinlenmek zorundadırlar. Bu sürekli devam eden döngü insanların hayatını oluşturmuş ve bunun sonucunda da rekreasyon kavramı ortaya çıkmıştır.

20. yüzyılda rekreasyon kavramı birçok araştırmacı tarafından tartışılmış, ancak ortaya çıkan tanımlardan hiç biri çoğunluk tarafından benimsenmemiştir. Rekreasyon, uygulamada arazilerin farklı kullanım tarzlarına ve faaliyetlerine sahiptir. Dar anlamda düşünülmemesi gereken rekreasyon kavramı boş zaman, dinlenme, eğlenme, spor, kültür ve turizmle iç içe geçmiştir (Somuncu, 2005: 27).

Rekreasyon kavramı için ortak bir tanım bulunmamakla beraber, kavram birçok araştırmacı tarafından birbirine yakın ifadelerle tanımlanmıştır. Bunun nedeni değişik sosyal yapılara ve görüşlere sahip toplumlardaki rekreasyon anlayışlarındaki farklılıktır. Bu tanımların bir kısmı aşağıda verilmiştir:

Köseoğlu'na (1981) göre rekreasyon, “insanın çeşitli şekilde, özellikle çalışarak yitirdiği enerjiyi yeniden kazanması” olarak tanımlanmaktadır. Rekreasyon faaliyeti, insanların boş zamanlarında gerçekleştirdikleri bir etkinlik türüdür. Boş zaman, yani başka bir ifadeyle serbest zaman ise iş, uyku ve diğer yaşamla ilgili zorunluluk ve görevler yerine getirildikten sonra bireye kalan zaman olarak bilinmektedir. Bireyler bu zamanı kendi isteklerine göre özgürce kullanma hakkına sahiptirler (Güleç, 1989: 317).

Boş (serbest) zaman kavramını daha geniş bir tanımlamayla ifade edecek olursak, sosyal bir yapı içerisinde olan bireylerin hayatlarını devam ettirebilmek ve daha yüksek seviyeye ulaştırabilmek için yaptıkları faaliyetler dışında kalan vakitlerini, istekleri doğrultusunda değerlendirmede serbest oldukları zamandır.

Tümer'e göre (1975) rekreasyon, "kişilerin serbest vakitleri içerisinde, sıkıcı ve monoton olan günlük hayatlarından kurtularak, dinlenme ve zamanlarını iyi değerlendirmek için yapılan farklı etkinlikleri kapsamaktadır. Kısaca rekreasyon, yıpranan bünyenin yenilenerek enerji kazanıp yeni ve verimli bir çalışma devresine hazır olması için yapılan hazırlıktır".

"Sanayileşme ve kentleşme hareketlerinin hızlı temposu sonucunda kentle doğa birbirinden kopmuş, kent çevrelerindeki açık alanlar farklı kullanım biçimlerine ayrılmış ve insan yaşamı için özellikle biyolojik anlamda yetersiz ortamlara dönüşmüşlerdir. Böyle bir çevrede doğa özlemi içinde yaşamak zorunda kalan insan rekreasyona daha çok gerek duymakta ve bu ihtiyacını gerek kent içinde gerekse kent dışında sağlanan olanaklar ile karşılama eğiliminde olmaktadır" (Sözen 1981, Altınçekiç, 2000: 237).

"Rekreasyon, farklı konumlarda farklı doyumlar almayı sağlayan, katılımcıların çeşitli kaynaklar kullanarak talep gösterdikleri olgudur" (Somuncu, 2005: 27).

İnsanların sosyal hayatlarında, ülkelerin gelişmişlik düzeylerine paralel olarak artan rekreasyon, birçok ülkede ya aynı isimle ya da farklı olarak eğlence, dinlenme, kültürel etkinlikler ile sporda, avcılık, balık tutma gibi boş zamanlarda gerçekleştirilen faaliyetlerin bileşimini ifade etmektedir (Zorba, 2007: 52).

Disiplinler arası kullanılan rekreasyon kavramı; birçok araştırmacı ve bilim adamı tarafından farklı şekillerde tanımlansa bile genellikle tanımlar rekreasyon faaliyetinin yoğun çalışma temposuyla yıpranan insan sağlığına olan katkıları üzerinde yoğunlaşmaktadır (Kara, Demirci, Kocaman, 2008: 77). Rekreasyon, insanların gönüllü olarak çalışma dışı zamanlarında gerçekleştirdiği, kişiyi hem fiziksel hem de ruhsal yönden rahatlatan ve çalışma verimliliğini artıran, dolayısıyla sağlıklı bireyler oluşmasını sağlayan bir faaliyettir.

Rekreasyonu turizm faaliyetinden ayıran en önemli nokta, rekreasyonel faaliyete katılan kişinin gittiği yerde konaklamamasıdır. Turizm önemli bir ekonomik değer yaratırken, rekreasyonda kişinin mutluluğu ön plana çıkmaktadır.

I.2. Rekreasyonun Önemi

Rekreasyonun ortaya çıkmasının en önemli nedeni, bu faaliyetlere duyulan ihtiyaçtır. Yani, insanlara sağladığı yararlarıdır. Bu yararlar şöyle gruplandırılabilir (Boucher 1972, Önder'den 2003: 31-38):

- Bireysel yararlar: Rekreasyonel faaliyette bulunan bireyde bedensel, psikolojikve yaratıcılık açısından olumlu bir gelişim sağlayarak, yeni bilgi, beceri ve deneyim kazandırmaktadır. Bireyin bedensel ve ruhsal açıdan dinlenmesini sağlaması çalışma hayatındaki başarı ve verimini de yükseltmektedir. Kişinin iş hayatındaki başarı ve veriminin artması bireyin mutlu olmasını sağlamaktadır. Günümüzde sanayileşmenin beraberinde ortaya çıkan rekreasyonel faaliyetin yararları, açık bir şekilde hissedilmektedir. Butler (1968), rekreasyon faaliyetinin önemini ve yararlarını şu şekilde ifade etmektedir (Gülbahçe 1996, Sertkaya'dan 2001): Rekreasyon faaliyetine katılan kişilerin dinlenme ve eğlenme ihtiyaçları karşılandığı için hayat bağı güçlenmiş mutlu bireyler olmaktadır.

- Toplumsal yararlar: Toplum arasında dayanışma ve birliği sağlamaktadır. Böylece daha demokratik bir toplumun gelişmesine yardımcı olmaktadır. Bireylerde bulunması gereken en önemli özellik, bireyin sağlıklı kişilik geliştirmesidir.

I. 3. Rekreasyonun Temel Özellikleri

Kişilerin ilgi ve istekleri doğrultusunda amaç ve katılım türlerine göre, farklı rekreasyon özellikleri ortaya çıkmış ve bu anlamda ortak bir tema bulunmamaktadır. Ancak, birçok araştırmacı tarafından kabul edilen rekreasyonunbazı temel özellikleri bulunmaktadır. Bunlar, rekreasyon faaliyetini diğer etkinlik ve kavramlardan ayıran özellikler olup (Öter, 2008: 15), başlıcaları şunlardır:

- Etkinliklerin seçimi gönüllü olmalıdır.
- Kişinin kendi isteği doğrultusunda gerçekleştirdiği rekreasyon, etkinlikler ile özgürlük hissi vermelidir.

- Etkinliklere devam ve katılma zorunluluğu bulunmamalıdır.
- Kişilerin serbest zamanlarında gerçekleştirilmelidir.
- Yaş ve cinsiyet ayrımı gözetilmemelidir.
- Gereksinme sonucu ortaya çıkmaktadır. Rekreasyon etkinliklerinde öncelik, kişinin kendisine bırakılmalıdır.

- Rekreasyon zevk ve neşe sağlayan bir etkinliktir, kişinin yaşama isteğini artırır, ruhsal doygunluk verir.

- Rekreasyon evrensel ve bütün insanlar için ortak bir dildir.

- Rekreasyon fiziksel ve/veya düşünsel bir hareketlilik içermektedir.

- Rekreasyon etkinlikleri her alan ve iklim şartlarına uydurulabilmektedir.

Kesin bir mekân sınırlaması yoktur.

- Rekreasyon faaliyetlerinin kişiden kişiye değişebilen amacı olabildiği gibi, ortak yapılırken dahi, kişilere göre ayrı amaçlar taşıyabilir.

- Rekreasyon faaliyetinde bir etkinlik gerçekleştirilirken diğer bir etkinliğe ilgi duyma veya gerçekleştirme imkânında verebilmektedir.

- Rekreasyon faaliyetleri, toplu ya da tek olarak yapılabilen, planlanmış ya da aniden karar verilebilecek faaliyetlerdir.

- Rekreasyonda parasal bir kazanç sağlama amacı güdülmez.

- Rekreasyon etkinlikleri bir başkası için yerine getirilemez, bizzat birey tarafından gerçekleştirilmelidir.

I. 3. 1. Kentsel rekreasyon alanlarının genel özellikleri:

1. Kent içinde yer alırlar.

2. Fiziksel tesislerin ağırlığı fazla, bu nedenle de yatırım masrafları yüksektir.

3. Çok çeşitli kullanım olanaklarına sahip oldukları kadar, bazıları toplumun belirli bir grubuna hizmet etmektedir.

4. Ev ve hobi olarak oluşturulmuş bahçelerin dışında, büyük çoğunluğu herkesin kullanımına açıktır.

5. Yıl boyunca yoğun olarak kullanılan yerlerdir. Kullanımlarda meteorolojik olayların etkisi fazla değildir (Kaya, 2006: 14).

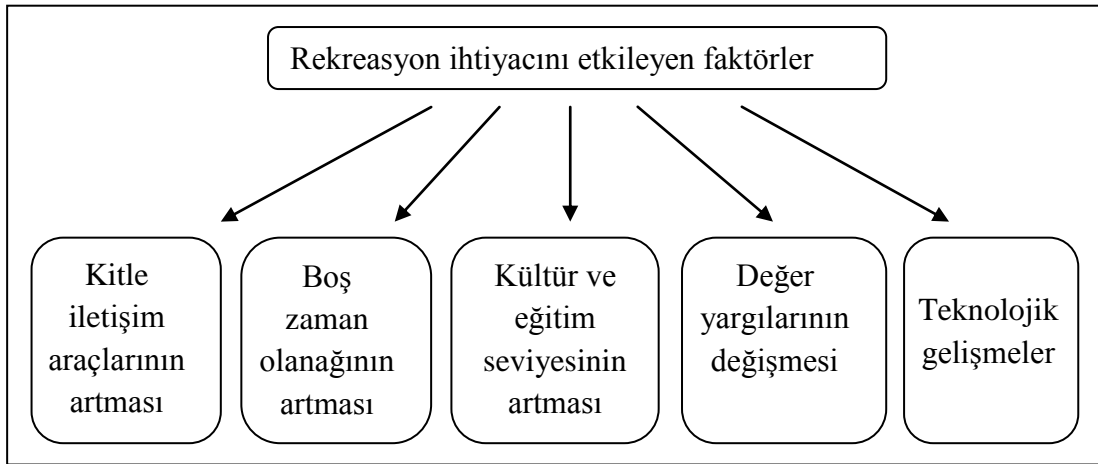
I. 3. 2. Kırsal rekreasyon alanlarının genel özellikleri:

1. Kent dışında ya da büyük yerleşim alanlarının dışında yer alırlar.
2. Fiziksel tesislerin ağırlığı bir kaç dışında oldukça azdır. Dolayısı ile yatırım masrafları fazla değildir.
3. Doğal özellik ve güzellik gerektirir.
4. Büyük çoğunluğu herkesin kullanımına açıktır.
5. Çoğunlukla hafta sonu ve yıllık tatillerde kullanılırlar.
6. Yıl boyunca kullanım olanakları kentsel alanlara göre daha kısıtlıdır.
7. Kullanımlarında meteorolojik olayların etkisi fazladır (Kaya, 2006: 15).

I. 3. 3. Yapılışına göre rekreasyon faaliyetleri

Kent içi rekreasyon etkinliklerini, kent merkezindeki açık veya kapalı mekânlarda gerçekleştirilen rekreatif etkinlikler oluşturmaktadır. Kırsal rekreasyon faaliyetleri de tam olarak kırsal kökenli değildir. Şehirde ortaya çıkan ancak geniş doğal alan özellikleri bulunan kırsal alanlarda yapılan rekreasyon faaliyetleridir. Rekreasyon ihtiyacını etkileyen faktörler (Tablo 2) arasında etkileşim vardır (Işık, 2010: 27).

Kentsel rekreasyon etkinlikleri daha çok insanların kısa süreli de olsa buldukları boş vakitlerinde kolayca ulaşabildikleri yakın çevrelerinde yaptıkları faaliyetleri kapsamaktadır (Işık, 2010: 27).

Tablo 2. Rekreasyon ihtiyacını etkileyen faktörler (Işık, 2010: 27).

Rekreasyon kavramının açıklanmasında, rekreasyon ihtiyacını etkileyen faktörler yeterli değildir. Kavramın daha iyi açıklanabilmesi için bu faktörlerle birlikte rekreasyon sınıflandırmalarının da göz önünde bulundurulması gerekmektedir (Koç, 2006: 10). Şehirleşme olgusuna bağlı olarak ortaya çıkan, yaşam şartlarının zorlaşması ve bu zorlukların insan üzerinde yapmış olduğu baskılar, insanın boş zamanını eğlenme ve dinlenme faaliyetleri ile değerlendirme isteğini daha da arttırmıştır. Bu durum, rekreasyon alanlarının çeşitlenmesini de beraberinde getirmiştir (Özdemir, Zaman, Sever: 209).

Rekreasyon faaliyetleri, açık ve kapalı mekânlarda yapıllarına göre de ayrılabilir. Aslında rekreasyonun sınıflandırılması, fonksiyonlarına ve çeşitli kriterlerine göre değişebilir. Rekreasyon faaliyetlerinde kişi amacına göre hangi tür rekreatif etkinliğe katılmak isterse ona uygun olarak rekreasyon çeşidi ortaya çıkmıştır. İnsanların her bir amacı doğrultusunda rekreatif etkinliklerin çeşitlendiği düşünüldüğünde, buna bağlı olarak rekreatif etkinliklerde kesin bir gruplamayapmakta zorlaşmaktadır (Özel, 2004: 30).

Aşağıdaki tabloda kullanım ve mülkiyet durumuna göre, günümüzde yöresel eğlen-dinlen planlarının yapımında kullanılan rekreasyonel kaynakların sınıflandırılması verilmiştir (Altunkasa ve Uzun, 1991, Büyükyeğen'den, 2008, 12-13,Orhan, Karahan: 6):

Bilimsel nitelikli alanlar	Yöresel nitelikli alanlar	Görsel nitelikli alanlar	Ulusal nitelikli alanlar	Diğer ulusal nitelikli alanlar
- Temel bilimlerden açısından değer taşıyan alanlar	-Çocuk bahçeleri -Çocuk oyun alanları -Mahalle parkları	- Estetik değeri yüksek olup kullanıma açılabilir alanlar	-Ormanlar -Ulusal parklar -Doğa parkları -Koruma alanları	-Turizm ve Konaklama Hizmetlerine Uygun Alanlar *Mevcut
- Tarihsel ve arkeolojik alanlar	-Kent parkları -Bölge parkları	- Estetik değeri yüksek olup koruma altına	-Kumul ve plaj -Yaban hayatı koruma alanları	turizm ve konaklama alanları

- Özel koruma ve araştırma alanları	-Özel alanlar -Oyun amaçlı çim alanlar -Park yolları -Yaya bölgeleri -Rezerv alanlar	alınması gereken alanlar	-Kara ve su avcılığı alanları -Suya bağlı rekreasyon alanları: *Yüzme *Aletli Su altı dalışı *Rafting *Rüzgâr sörfü *Yelkencilik *Kano, sandal, bot, yat ve tekne gezintisi, deniz motoru, *Jet ski, su kayağı *Balıkçılık *Şnorkelle gezinme *Radyo kontrollü maket yat yarışları *Havuz oyunu (su balesi, su jimnastiği, su topu)	*Hedeflenen turizm ve konaklama alanları *Özel rekreasyon alanları *Özel turizm yerleşmeleri *Organize kamp ve kulüpler *Alış-veriş merkezleri -Yarı özel rekreasyon alanları *Toplumsal organizasyonların oluşturulduğu alanlar
-------------------------------------	--	--------------------------	---	--

Tablo 3. Rekreasyon kaynaklarının sınıflandırılması(Altunkasa ve Uzun, 1991, Büyükyeğen'den, 2008, 12-13,Orhan, Karahan: 6)

Rekreasyonel faaliyetleri zamana bağlı olarak da sınıflandırmak mümkündür. Yaz ve kış rekreasyonu şeklinde olabileceği gibi, kısa (günübirlik) süreli ve uzun süreli olarak da sınıflandırılabilir. Bu sınıflandırma da kent merkezi ve çevresiyle, kent dışında yapılan rekreasyonel faaliyetlerin ayrımını doğurmaktadır.

Sonuç olarak rekreasyonel alanların sınıflandırılmasında biçimsel olarak farklılıklar olmakla birlikte, özdebenzer noktalara vurgu yapıldığı görülmektedir. Bunlar; büyüklük, ulaşılabilirlik, arz, kaynak ve kullanım açısından taşıma kapasitesidir(Uzun, Altunkasa, 1991).

I.4. Rekreasyona Duyulan İhtiyacın Nedenleri

Rekreasyon kavramının ortaya çıkmasını sağlayan birkaç sosyal ve ekonomik nedenler bulunmaktadır. Özellikle kentleşme, gelir düzeylerindeki artış ve eğitim seviyelerindeki artış bu olgunun oluşmasında ve çeşitlenmesinde önemli rol oynamaktadır. Ayrıca sosyalleşme, kültürel etki, kitle iletişim araçlarındaki artışta bu etkenler arasında değerlendirilebilir.

Rekreasyona duyulan ihtiyaç, bu faaliyetlerin insanlar üzerinde yarattığı kişisel ve toplumsal faydalarından ileri gelmektedir. Kişisel yararları; insanların kişisel beceri ve yeteneğini geliştirmek, fiziki sağlık gelişimine katkı sağlamak, çalışma başarısının artırılarak iş verimini sağlamak, sosyal ve yaratıcılığı geliştirerek insanı mutlu etmesidir. Toplumsal yararları ise; toplumsal dayanışmayı sağlayarak, demokratik ve sosyal bir toplum yaratmasıdır. Bu yararları tek tek inceleyecek olursak;

I. 4. 1. Fiziksel/bedensel sağlık

Giderek gelişen teknolojik imkânlar günlük hayattan modern hayata geçişle birlikte insanların hareket etme ihtiyaçlarını da giderek azaltmıştır. Taşıtların yaygınlaşması, haberleşme imkânlarının kolaylaşması, ev ve iş yerlerindeki araç-gereçler insanların önceleri yoğun bir hareket temposu sağlayarak kullandıkları birçok faaliyeti artık otomatik olarak ve az bir hareketle gerçekleştirmelerini sağlamıştır. Enerji tüketerek insanların yaşamlarını sürdürmeleri de beraberinde bazı sağlık sorunlarını getirmiştir. Bu sorunların başlıcaları; kalp- damar hastalıkları,

sindirim sisteminde meydana gelen değişikliklerle ortaya çıkan ülser yaraları ya da aşırı şişmanlık, dolaşım ve solunum sisteminin bozulması, eklemlerde oluşan kireçlenmeler ve kemik hastalıklarıdır. Oysa rekreasyon faaliyetlerinde insanların beden hareketleri geniş yer tuttuğundan giderek azalan hareketsiz yaşamın oluşturabileceği sorunlar azalmakta, insana sağlık ve zindelik vermektedir.

I. 4. 2. Ruh sağlığı

Stres, birçok hastalığın altında yatan temel nedendir. İnsan hayatı aile, okul veya iş hayatından meydana gelmektedir. Bu üç oluşumda meydana gelen her hangi bir sorun insanın sinir sistemini bozmakta ve sonucunda yorgun, dayanma gücü azalmış bir birey ortaya çıkmıştır. Teknolojik gelişmelerin ve yaşamın tekdüze hale gelmesi ile gerçekleşen stres; kişilerde nörolojik ve psikolojik olarak rahatsızlar oluşturabilmektedir. Oysa rekreasyonel faaliyetlerde kişi serbest olduğundan, özgürlük hissi ruhsal olarak huzur sağlamaktadır.

I. 4. 3. Sosyalleşme

Genellikle grupla gerçekleştirilen rekreasyonel faaliyetler, insanların sosyal olarak gelişmesinde, yeni ilişkiler kurarak geliştirmesinde önemlidir. Yeni arkadaşlıklar, grup içine girme ve burada bireyleri tanıma çabası kişilerin sosyal yaşantısını etkilemekte onların olgunlaşmasını ve toplum hayatına alışmasını sağlamaktadır.

I. 4. 4. Kişisel becerilerin geliştirilmesi

İnsanların sahip olduğu beceri ve yeteneklerinin hangi düzeyde olduğunu belirlemek oldukça güçtür. Beceri, kişinin gönüllü olarak isteyip severek yaptığı işlerde belli olmaktadır. Rekreatif bir amaç için faaliyette bulunan kişinin beceri ve yeteneğinin ortaya çıkması, aynı faaliyeti gerçekleştiren diğer kişilerle olan ilişkisinden ortaya çıkabilmektedir.

I. 4. 5. Yaratıcılığın geliştirilmesi

Rekreasyonel faaliyetlerde bulunan kişinin yaratıcılık gücü her yaş döneminde ortaya çıkabilmektedir. Yaratıcılık, her insanın içinde bulunmakta ve rekreatif etkinlikler, kişinin bu gizli kalmış yönlerini ortaya çıkartabilmektedir.

I. 4. 6. Çalışma başarısının ve iş veriminin artırılması

Rekreasyonel faaliyetlere katılarak fiziki ve ruhsal anlamda rahatlayan bireylerin iş ve çalışma hayatındaki verimi artmaktadır. Bu durum bireyin başarısına da olumlu katkı sağlamaktadır.

I. 4. 7. İnsan mutluluğunun sağlanması

Rekreasyon faaliyetinin temel amaçlarından biri de, insanın mutluluğunu sağlamaktır. Günümüzde insanlar ne kadar çok rekreasyonla uğraşırlarsa o kadar mutlu, sağlıklı ve huzurlu olurlar. Bu faaliyetlere katılan insanlar, günlük monoton yaşantıdan uzaklaşır ve yaşamlarını zenginleştirirler. Ancak kişinin tek bir rekreasyonel faaliyet çeşidi ile mutluluğunu yakalayabilmesi zordur. Yapılan rekreatif aktiviteler arasındaki bütünlük insanın mutlu olmasında önemli bir araçtır ve iyi değerlendirilmiş boş vakitler insanın mutlu olmasını sağlamaktadır.

I. 4. 8. Toplumsal dayanışmanın ve bütünleşmenin sağlanması

Toplumun her kesitinden insanlar rekreasyonel faaliyetler için bir arada bulunabilmektedir. Toplum içerisinde etnik, dini, sosyal, kültürel ve ekonomik bakımdan farklılıklar olabilmektedir. Rekreasyon faaliyetleri toplumlar arasında iletişim oluşmasına neden olduğundan kültürler arası çatışmaların azaltılmasına neden olmaktadır. Her kesimden her kültürden farklı insanlar bir araya gelerek ortak zevkleri doğrultusunda ortak faaliyetlerde bulunurlar.

I. 4. 9. Demokratik bir toplumun yaratılması

Rekreasyonel faaliyetler, insanların birbiriyle olan ilişkilerinin düzenlenmesini sağlarken, toplumsal kurallara uyan bir vatandaş olabilmenin sağlanmasında da önemli rol oynamaktadır. Bunu da insanları sosyal ortamda rekreasyonel

faaliyetlerde bulunurken buluşturmak ve toplumsal kurallara uyan vatandaşlar oluşmasını sağlamaktadır. Kişinin bu faaliyetlerle kazanacağı alışkanlıklar ve davranışlar medeni bir toplumun oluşturulmasına katkıda bulunmaktadır.

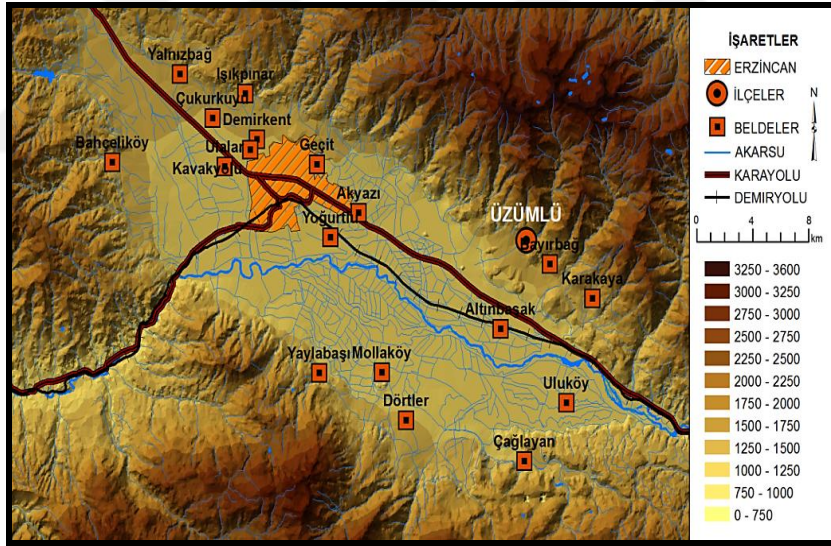
BÖLÜM II

ERZİNCAN KENTİ ve YAKIN ÇEVRESİNİN DOĞAL ve BEŞERİ ÖZELLİKLERİ

II. 1. Erzincan Kentinin Coğrafi Konumu

Araştırma sahamız olan Erzincan, Doğu Anadolu Bölgesinde Yukarı Fırat Havzasının kuzey batısında bulunmaktadır.

Erzincan kenti, 39° 01' - 40° 04' 25'' kuzey enlemleri ile 38° 15' 25'' - 40° 46' 30'' doğu boylamları arasında doğu- batı yönünde 11.903 km². lik bir alanda bulunmaktadır (Yavi, 1994:234). Kent kuzeyde Esence, güneyde Munzur, doğuda Sansa Boğazı ve batıda Karadağ ile çevrili Erzincan Ovası'nda yer almaktadır.

Fotoğraf 2. Erzincan'ın Konum Haritası

Erzincan tarih boyunca doğuda Sansa Boğazı, batıda Kemah Boğazı vasıtası ile ulaşımında önemli bir rol oynamaktadır. Erzincan Ovası, Sivas-Erzurum ve Trabzon-Malatya'dan gelen karayollarının düğümlendiği bir noktada yer almaktadır (Yavi, 1994: 234). Yani, ülkenin doğu illerini batıya bağlayan E-80 karayolu ile Kars-Haydarpaşa demiryolu hattı bu ovadan geçmektedir. Kent kuzey- güney yönünde ise,

merkezi bir konuma sahip olup, Zigana ve Pöske geçitleri üzerinden karayolu ile Karadeniz kıyılarına bağlanmaktadır (Başibüyük, Akpınar: 2012).

Erzincan kenti, doğuda Erzurum, güneydoğuda Bingöl, güneyde Tunceli, güneybatıda Elazığ, Malatya, batıda Sivas, kuzeyde Bayburt ve kuzeybatıda Giresun illeri ile çevrilidir.

Erzincan kentinin üzerinde kurulduğu ovanın deniz seviyesinden yüksekliği yaklaşık 1200 m. ve Erzincan Ovası'nın genişliği doğu-batı yönünde 30 km, kuzey-güney yönünde 15 km'dir. Erzincan Ovası, kuzeyden Otlukbeli ve Esence dağları, batıdan Köhnem dağı ve güneyden Munzur dağları ile çevrilidir.

Ortalama 1200 m. yüksekliğe sahip Erzincan Ovası ile çevresindeki dağlık sahalar arasında nispi yükselti oldukça fazladır (1500-2000 m.). Erzincan Ovası, doğusundaki Sansa Boğazı vasıtasıyla Tercan Ovasına, kuzeybatıdaki Çardaklı Boğazı ile Refahiye'ye açılmaktadır.

II. 2. Erzincan Kentinin Doğal Çevre Özellikleri

II. 2. 1. Jeolojik ve Jeomorfolojik Özellikler

Erzincan kenti Avrasya ile Anadolu levhasının birleşim kuşağında yer almaktadır. Erzincan ve çevresi, Türkiye'nin jeolojik açıdan en karmaşık bölgelerinden biridir. Bölge bu karmaşık yapısını Mesozoyik başından Tersiyer ortasına kadar süren farklı okyanus açılma ve kapanma dönemlerinde kazanmıştır. Bugün farklı kuşakların birbirine kavuştuğu bir jeolojik düğümün üzerinde bulunan Erzincan'ın jeolojisi şehrin içerisinde bulunduğu ovanın açılmasına neden olan genç yanal atımlı fayların etkisi ile daha da karmaşık hale gelmiştir. Tabanı yaklaşık 25 km, tavanı ise 50 km uzunluğundaki Erzincan Ovası bölgedeki farklı yanal atımlı fayların ortaklaşa etkisi ile gelişmiş bir çek – ayır havzasıdır (Tüysüz: 273).

Erzincan Ovası ve çevresinde hemen hemen yaşıt, ancak farklı doğrultularda üç grup yanal atımlı fay bulunmaktadır. Bunlardan kuzeydeki Kuzeydoğu Anadolu Fayı, Karadeniz dağ sırasını güneyden sınırlar. İkinci fay sistemi Erzincan Ovası'nın kuzey ve güneyinde geniş bir zonda izleri görülen Kuzey Anadolu Fay sistemidir. Ova çevresindeki üçüncü fay ise, Erzincan Ovası'ndan Ovacık ilçesine doğru

kuzeydoğu- güneybatı yönünde uzanan fay sistemidir. Erzincan Ovası bu üç sistemin etkisi altında günümüzde de gelişimini sürdüren bir havzada bulunmaktadır (Tüysüz: 279). Bu fay sistemleri kentin sıcak su kaynakları bakımından zengin olmasında başlıca etkindir. Erzincan Ovası bugünkü morfolojisini bu fay sistemlerinin etkisi ile kazanmıştır.

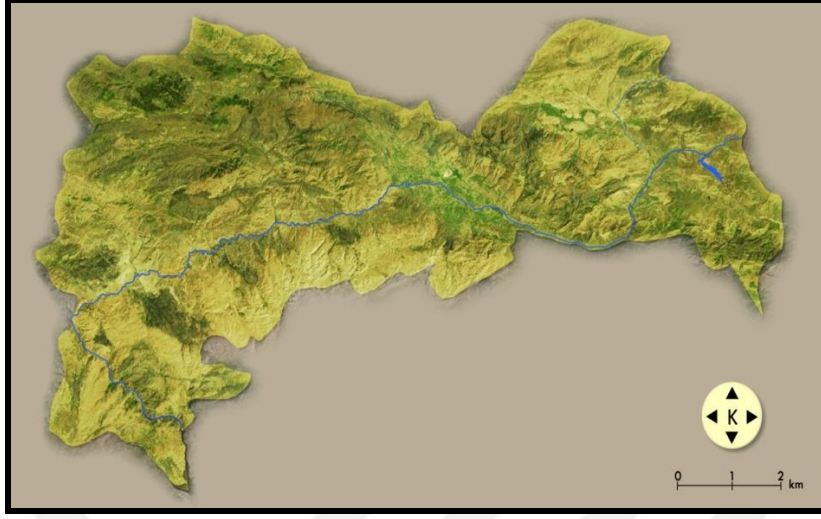

Fotoğraf 3. Erzincan Deprem Fay Hattı Haritası (www.e-sehir.com)

Doğu Anadolu Bölgesi'nin morfolojik karakteri, Alp sistemine bağlı silsilenin bu bölgede çok sıkışık sıralar meydana getirmesinden kaynaklanmaktadır. Bölgede bu sıkışık dağ sıraları arasında depresyon alanları uzanmaktadır (Erinç, 1953: 5-6). Erzincan Ovası da bu dağlık saha içerisindeki depresyonlardan biridir.

Dağlar kent topraklarının büyük bir bölümünü kaplamaktadır. Kentin en yüksek noktası Esence dağları üzerinde yer almaktadır (3.549 m.). Erzincan Ovası'nı kuzeybatıdan Otlukbeli Dağları ve kuzeyde Esence Dağları, batıdan Karadağ (Köhnem Dağı 3045 m.), güneyden ise Munzur Dağları'nın kuzey doğu kısmındaki Mercan Dağları çevrelemektedir (Hayli, 1995: 1). Erzincan Ovası bu sıradağlar arasına meydana gelmiş bir depresyon ovasıdır. Ova, kuzeybatıda Esence Dağları'nın eteklerinden ova tabanına doğru uzanmaktadır.

Fotoğraf 4. Erzinca'nın Fizikî Haritası

Erzinca kentinin toplam alanında yaylalarda geniş yer kaplamaktadır. Güneyde Munzur dağlarının uzantıları üzerindeki yaylalar kısa otlar ve meşeliklerle kaplıdır.

II. 2. 2. İklim Özellikleri

Doğu Anadolu Bölgesi, Türkiye'nin en yüksek ve dağlık bölgesidir. İklimi yüksek ve dağlık olması bakımından diğer coğrafi bölgelere göre büyük farklılıklar göstermektedir. Türkiye'de karasal (kontinental) iklimin şiddetle hüküm sürdüğü bölgede İç Anadolu ve Trakya düzlüklerinde olduğu gibi geniş sahalarda birbirine az-çok benzeyen iklim karakterleri yerine, dar sahalarda değişen oldukça büyük iklim farklılıklarına rastlanır. Doğu Anadolu'nun yüksek dağ sıraları arasında uzanan ovalar (depresyonlar) dizisinden birisi olan Erzinca Ovası, bu morfolojik durumunun sonucu olarak, çevresindeki sahalara nazaran değişik bir iklim karakteri göstermesi ile dikkati çeker. Karasal bir iklime sahip Doğu Anadolu'da bu karasallığın en şiddetli şekilde tezahür ettiği yerlerden birisi de Erzinca Ovası'dır (Akkan: 79-80).

Erzinca kenti, karasal iklim özelliğine sahiptir. Ancak yüzey şekillerinden dolayı kısa mesafelerde iklim koşullarında farklılıklar görülebilmektedir. Elazığ ve Malatya dışında bölgede bulunan diğer illerden iklimi daha ılıman bir özelliktedir.

Kentin sahip olduğu iklim koşulları ve bunların yeryüzü şekilleri ile olan bağlantısı rekreasyon faaliyetlerine katılımın dört mevsim rahatlıkla gerçekleştirilmesine imkân sağlamaktadır. Erzincan doğal güzellikleri ile her mevsim insanların rekreasyon faaliyetlerine katılımı için önemli bir cazibe merkezi haline gelmektedir. Çevresine göre yaz mevsimi koşulları daha uzun olan Erzincan Ovası'nda, insanların iş hayatının yorucu temposundan uzaklaşarak dinlenebilmeleri için yeterli zamanları vardır.

Tablo 4. Erzincan'a Ait Sıcaklık ve Yağış Ortalamaları (1960-2015)

Erzincan	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
Ortalama sıcaklık (°C)	-2.9	-1.0	4.5	10.8	15.6	20.1	24.1	23.9	19.0	12.1	5.2	0.1
Ortalama maksimum sıcaklık (°C)	1.8	4.0	10.0	16.7	22.1	27.0	31.5	31.8	27.4	19.9	11.5	4.6
Ortalama minimum sıcaklık(°C)	-6.8	-5.2	-0.4	5.0	8.9	12.3	15.7	15.3	10.8	5.9	0.6	-3.5
Maksimum Sıcaklık (°C)	14.0	17.2	25.2	30.0	33.8	35.2	40.6	40.2	36.6	30.8	22.5	19.0
Minimum Sıcaklık (°C)	-26.7	-25.2	-22.4	-8.2	-0.4	2.0	5.0	6.4	0.6	-6.2	-17.4	-25.0

Kaynak: Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü

Erzincan Ovası'nda yıllık ortalama sıcaklık, çevresine göre oldukça yüksektir. Ovayı çevreleyen Esence Dağları 3537 m. Munzur Dağları 3462 m. ovanın korunaklı bir durumda olmasını sağlamıştır. Sıcaklık rasatlarına göre Ocak ayı ortalaması -2,9 °C Ağustos ayı ortalaması ise 23,9° C'dir (Tablo 4). Erzincan ilinde yaz mevsimi çevre illere göre daha uzun ve sıcak geçmektedir (Kaya, 2011: 35).

Çevresinin yüksek dağlarla kaplı olması sebebi ile depresyon yağışlarından çok etkilenmemektedir. Yağış getiren rüzgârlar, yüksek dağları aşarken bütün nemini bırakmakta ve bu çevreye ulaştığında aynı yükseltiye sahip diğer yerlere göre daha az yağış getirmektedir (Hayli, 2001: 23).

İlkbahar mevsimi %39 oranında aldığı yağış ile en yağışlı mevsimdir. Yağışın %26'sı sonbahar, %22'si kış ve %13'ü de yaz mevsiminde kaydedilmektedir. Tabloya göre en fazla yağış Mayıs ayında, bulutlu gün sayısı ise en fazla Aralık ayındadır (Tablo 5).

Tablo 5. Erzincan 1960-2015 Dönemi Yağış Miktarı (mm) ve Bulutluluk

Toplam Yağış Ortalaması (mm)												
Aylar	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ölçüm	28.5	30.2	41.8	53.7	54.1	29.7	11.2	6.7	14.2	43.8	38.0	27.7
Ortalama Bulutluluk												
Aylar	I	II	III	V	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ölçüm	6.0	5.9	5.8	5.9	5.2	3.5	2.3	2.0	2.4	4.1	5.1	6.1

Kaynak: Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü, 2015

Erzincan kentinin ortalama nem miktarı Tablo 6'da verilmiştir. Tabloya göre ortalama nem oranı en fazla Aralık ayında, minimum nem oranı Ocak ayını kapsamaktadır.

Tablo 6. Erzincan 1960-2015 Dönemi Nem Oranı(%)

Ortalama Bağıl Nem (%)												
Aylar	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ölçüm	73.7	71.0	64.2	58.8	57.0	51.3	46.8	46.6	50.8	64.8	71.9	74.6
Minimum Nem (%)												
Aylar	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ölçüm	24	20	12	7	11	7	8	7	8	9	19	19

Kaynak: Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü, 2015

Kış mevsiminde doğudan gelen Sibiryaya kaynaklı hava kütleleri sıcaklık terselmesinden dolayı ova tabanında yığılıp kaldığından kış günleri sert geçmektedir. Ortalama kar yağışlı gün sayısı en fazla Ocak ayında görülmektedir. Ortalama karla

örtülü gün sayısı Ocak ayı ve en yüksek kar örtüsü kalınlığı (Tablo 7) Şubat ayında görülmektedir. Bu durum da kentti kış turizmi açısından cazip hale getirmiştir.

Tablo 7. Erzincan 1960-2015 Dönemi Kar Yağışı

Kar Yağışlı Gün Sayısı												
Aylar	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ölçüm	9.0	7.8	4.9	1.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.2	2.2	6.5
Karla Örtülü Gün Sayısı												
Aylar	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ölçüm	16.2	12.2	3.8	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	1.4	6.6
Maksimum Kar Örtüsü Kalınlığı (cm)												
Aylar	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ölçüm	41	55	28	7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	10	20	30

Kaynak: Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü, 2015

Erzincan'ın ortalama rüzgâr hızı Tablo 8'de verilmiştir. Tabloya göre Erzincan'da rüzgâr hızı en fazla ilkbahar ve yaz aylarında gerçekleşmektedir.

Tablo 8. Erzincan 1960-2015 Dönemi Ortalama Rüzgâr Hızı (m/sn.)

Aylar	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ölçüm	1.2	1.4	1.8	2.0	1.7	1.9	2.1	1.9	1.5	1.2	1.2	1.3

Kaynak: Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü, 2015

Tablo 9. Erzincan 1960 - 2015 Dönemi Maksimum Rüzgâr Hızı ve Yönü (m/sn.)

Aylar	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Yönler	SE	NNE	ENE	S	S	WNW	WNW	SSW	SSW	SSW	SSE	E
Ölçüm	30.9	24.7	39.5	30.4	30	26.2	29	26.2	26	22.2	25.3	29.4

Kaynak: Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü, 2015

Maksimum rüzgâr hızı Mart ayında kuzeydoğu yönünden esmektedir (Tablo 9).

Erzincan kentinin ortalama yerel basınç değerleri Tablo 10’da yer almaktadır. Ortalama yerel basınç değerleri Kasım ayında en yüksek iken Temmuz ayı en düşük olduğu aydır.

Tablo 10. Erzincan 1960 – 2015 Dönemi Yerel Basınç Değerleri (hPa)

Ortalama Yerel Basınç (hPa)												
Aylar	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ölçüm	880	878.5	877.3	876.5	877.3	876.1	874.4	875.4	878.2	881	881.5	880.8
Maksimum Basınç (hPa)												
Aylar	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ölçüm	893.6	893.4	892.2	890	886.9	884.5	881.5	882.6	885.7	890.2	891.8	893.8
Minimum Basınç (hPa)												
Aylar	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ölçüm	859.4	858.7	861.6	860.5	865.5	866.2	867.6	868.1	869.7	870.0	865.4	861.5

Kaynak: Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü, 2015

II. 2. 3. Hidrografik Özellikler

II. 2. 3. 1. Akarsular

Erzincan Ovası, tektonik kökenli bir depresyondur. Ova 500 km²’lik bir alana sahiptir. Ovaya etrafındaki yüksek dağlardan çok sayıda dere inmektedir. Bu derelerin bir kısmı yazın kurumaktadır.

Hidrografik bakımdan Karasu (Fırat) nehri, ovayı ikiye bölerek dış drenaja bağlamaktadır. Ovaya doğudan giren nehir, sayısız kaynak ve yan derelerin sularını toplamaktadır (Hayli, 1995: 4).

Nehir, Tercan ovasının sularını topladıktan sonra Sansa Boğazı ile Erzincan ovasına doğudan girmektedir. Tercan yakınlarında ırmağa Keşiş Dağlarından gelen

Çayırılık dere ve Tuzla suyu katılmaktadır. Erzincan Ovası'nın genişlemiş olduğu kısımda iki ayrı kola ayrılarak kolları arasında yaklaşık 1600 hektarlık bir ada meydana getirdikten sonra birleşmektedir (Karartı, Ünalın, Akdemir, 2005: 21).

Karasu ırmağı Kemaliye ilçesinde Kadıgölü ve Miran suyu ile birleşerek ilçenin güneydoğusunda yer alan Keban Barajı ile Elazığ il sınırına girmektedir. Refahiye ilçesi sularının büyük kısmı Çukurdere aracılığı ile Kelkit çayına karışmaktadır. Oldukça geniş bir yatak içinde akan Karasu setlerle kontrol altına alınmıştır. Alüvyon konilerinin yer altı suyu boşalımları Karasu'nun sağ ve sol sahildeki drenaj kanallarıyla bağlanmıştır. Karasu'ya her mevsim doğrudan katılan yan dereler, Sürperen Çayı, Karasu ve Sarısu Dereleridir. Erzincan ovası girişinde düşük olan debi, ovanın çıkısında yükselmektedir (Karartı, Ünalın, Akdemir, 2008: 25-55).

Bölgenin akarsuları kısa boylu, sel karakterli dere ve çaylardan oluşmaktadır. Kar sularının ilkbahar mevsiminde erimesi ve yağmurlarla kabaran nehirde zaman zaman taşkınlar meydana gelmektedir.

Yaz aylarında Karasu nehrinin debisinin azalması ve nehre ulaşan birçok yan derenin kurumması kentin tarım hayatında su sorununu ortaya çıkarmaktadır. Ovanın alüvyal malzemelerle örtülü olması, suyun gerek toprağa sızmasını, gerekse buharlaşmasını kolaylaştırmaktadır. Bu nedenle sulama yapılmadan ovada hiçbir kültür bitkisi yetiştirilememektedir (Altınbilek, 1997: 68).

Karasu nehrinin debisi 43,8 m³/sn ile 1320 m³/sn arasında değişmektedir. Nehir enerji elde etme, sulama ve su sporları amaçlarıyla kullanılarak kentin en önemli akarsuyunu oluşturmaktadır (Karartı, Ünalın, Akdemir, 2008: 25-55).

II. 2. 3. 2. Göller ve Göletler

Akarsu bakımından zengin olan kentte yapay göl ve gölet sayısında çoktur. Bu durum kentte su sporları açısından turizm olanaklarını da çeşitlendirmektedir.

Erzincan kentinin 20 km. güneybatısında 25 hektar büyüklükte alanı kaplayan Erzincan (Göyne) Barajı sulama amaçlı kullanılmaktadır (Karartı, Ünalın, Akdemir, 2005: 22).

Erzincan kenti su kaynakları bakımından oldukça zengindir. Göyne Barajı dışında Refahiye ilçesinde Kalkancı ve Akarsu Göleti, Tercan ilçesinde Tercan Baraj Göletti ve Göktaş Gölet'i, Çayırılı ilçesinde Çayırılı Gölet'i-Aygır Gölü ve Yedi Göller, Otlukbeli ilçesinde Otlukbeli Gölü, İliç ilçesinde Acı Göl, Kemaliye İlçesinde Kadı Gölü bulunmaktadır.

Erzincan kenti, yerüstü su kaynakları dışında yer altı suyu bakımından da zengin potansiyele sahiptir. Kentin önemli içme suyu bu kaynaklar tarafından karşılanmaktadır.

II. 2. 4. Toprak Özellikleri

Erzincan kent toprakları ana materyalin en çok aşınarak süpürüldüğü sahalarda başında gelmektedir. İklim ve ana kaya farklılıkları Erzincan Ovası'nda çeşitli toprak gruplarının oluşmasına neden olmuştur. Ayrıca büyük toprak gruplarının dışında ova da toprak örtüsü zayıf arazilerde bulunmaktadır.

Erzincan Ovası'nın toprak örtüsünün bir kısmı, kumlu- milli alüvyon topraklardan oluşmakta ve bu toprakların büyük bir kesimi taşkın tehdidi altındadır. Karasu ırmağının ovaya girdiği kesimde taban suyunun yüksek olması yüzünden meydana gelen akarsu taşkınları ve tarımsal verimi düşük, çorak karakterli hidromorfik alüvyal toprakların oluşmasını sağlamıştır. Çevredeki dağlık sahalarda ise, şiddetli erozyon sebebi ile lithosol topraklar hâkimdir (Hayli,1995:4). Bu toprak türleri dışında genel olarak kentte alüvyal, hidromorfik ve kolüviyal topraklar yer almaktadır.

Yörenin iklim özellikleri dikkate alındığında bölgede kahverengi toprakların yayılış göstermesi gerekirken, litolojik yapısı aşınmaya elverişli kayalar ve aşırı toprak erozyonu sonucu litozolik özellik kazanmıştır. Az eğimli yamaç ve yüksek platolarda kahverengi topraklar görülmektedir (Akpınar, 2004: 100-120).

II. 2. 5. Doğal Bitki Örtüsü Özellikleri

Kent genelinde step, sulak alan bitkileri ve orman olmak üzere üç farklı vejetasyon görülmektedir. Doğal bitki örtüsü ovada higrofitler, antropojen stepler,

meşe ormanları ve daha yükseklerde ise iğne yapraklı ormanlar bulunmaktadır (Hayli, 1995: 5).

Step vejetasyonu, Karasu oluşu, Erzincan Ovası ve Tercan-Çayırli arasında yayılış göstermektedir. Geven ve yavşanotu yaygın türlerdir. Bunlar dışında ova tabanında sütleğen, gelincik, ayrikotu, sığırkuyruğu, devedikeni vb. den oluşan otsu step elemanları yer almaktadır (Altınbilek, 1990: 39-40).

Kent genelinde meşe ormanları parçalar halinde Kemah Boğazı, Refahiye'nin güney kesimleri, Munzur Dağları'nın güneye bakan yamaçlarında bulunmaktadır.

Meşe ormanları kentte 1500 m.den alçak olan ve yarı kurak iklim şartlarındaki alanlarda yetişmektedir. Güneye bakan yamaçların fazla radyasyon almasından dolayı meşe orman sınırı 1500 mm.nin üzerine 1700 m. kadar yükselebilmektedir (Karartı, Ünalın, Akdemir, 2005: 71).

Sarıçam Ormanları, Refahiye yakınlarında ve bu alanda bulunan dağların kuzey yamaçlarında yer almaktadır. Ayrıca Munzur Dağları'nın güney yamaçları ve Esence Dağları'nda da sarıçam ve meşeler görülmektedir.

Sarıçam Orman sistemi soğuk ve yarı nemli ve hatta nemli ortam şartlarında yetişen sarıçamlara uygun olan sahalar ilin kuzeybatısında, Refahiye dolaylarında yer almaktadır. Bu sahalar 1500 m.den başlayarak ormanın üst sınırı olan 2200 m.ye kadar yükselmektedir. Bilhassa Karadeniz'den gelen nemli rüzgârları alan kuzeye bakan yamaçlar, sarıçamların yetişmesine imkân vermektedir (Karartı, Ünalın, Akdemir, 2005: 71).

Erzincan ormanlarında sık bulunan ağaç çeşitleri Sarıçam (*Pinus silvestris* P.), Ahlat (*Pyrusseagnifdia* L.), Meşe (*Quercus* sp.), Titrek Kavak (*Populustremola* L.), Boz Ardıç (*Juniperusexcelsa.*), Katran Ardıcı (*Juniperusoxycedrus*) iken diğer ağaç türleri ise; Badem (*Communisamygdalus*), Yalancı Akasya (*Robiniapseudoacacia*), Akçağaç (*Acer tataricum*), Dişbudak (*Fraxinusexcelsior* L.), Karağaç (*Ulmusminor*)'dır (Karartı, Ünalın, Akdemir, 2005: 72).

Dağlık sahaların 2200 m.den yüksek kısımlarının dışındaki orman örtüsünden yoksun sahalarda orman örtüsünün tahribi ile oluşan seyrek ot örtüsü yer almaktadır (Güler, 2010: 11).

Kent topraklarının 911.479 ha. yaklaşık % 76.57'si erozyona maruz kalmaktadır.

II. 3. Erzincan Kentinin Beşeri Coğrafya Özellikleri

II. 3. 1. Nüfus:

Erzincan Ovası ve çevresinde nüfus ve yerleşme ile ilgili tarih öncesi devirlere ait bir veri bulunmamaktadır. Kentin verimli bir alüvyal ovada kurulması, ulaşım koşulları bakımından elverişli olması, sahanın geçmişten günümüze kadar yerleşime uygun bir yöre olduğunu göstermektedir.

Erzincan, Türkiye'deki nüfusu en az olan kentler arasında yer almaktadır. Bunun en önemli nedeni depremler sonucunda yaşanan göçlerdir. Kentin 2014 itibari ile nüfusu 223.633 'tür (Tablo 11).

Tablo 11. İl Merkezi, Belde/köy Nüfusu ve Yıllık Nüfus Artış Hızı 2014

İl	Yıllık nüfus			
	Toplam	İl/İlçe Merkezleri	Belde/Köy	artışı(‰)
	2014	2014	2014	2014
Erzincan	223 633	129 575	94 058	12,0

Kaynak: TÜİK- ADNKS Sonuçları, 2014

Cumhuriyet öncesi dönemde şehir nüfusu hakkında çok fazla bilgi bulunmamaktadır. Bu dönemde yapılan nüfus sayımları asker ve vergi mükellefi olan nüfusu belirleme amaçlı yapılmıştır. Erzincan kentinin yıllara göre nüfus değişiminde 1990 yılına kadar kentte köy nüfusunun şehir nüfusundan fazla olduğu görülmektedir. Şehir nüfusunda 1927-1945 yılları arında inişler çıkışlar yaşanmıştır. Erzincan nüfusunda üç gerileme dönemi dikkat çekmektedir. Bunlardan ilki 1935-1940 yılları arasında gerçekleşmiştir. Bu gerilemenin sebebi, 1939 yılında yaşanan Büyük Erzincan depremidir.

İkinci önemli gerileme dönemi, 1940-1945 dönemidir. II. Dünya Savaşı'nı kapsayan bu savaşta erkek nüfusun silahaltında tutulması nedeniyle nüfusta azalma

meydana gelmiştir. Üçüncü dönem ise 1992 depreminin yaşandığı 1990-1995 devresidir (Tablo 12).

Tablo 12. Erzincan’da Nüfusun Yıllara Göre Değişimi

Sayım Yılı	Toplam	Şehir Nüfusu	Köy Nüfusu
1927	134 443	21 067	113 376
1935	157 344	21 729	135 613
1940	158 498	20 129	138 369
1945	171 868	21 879	149 989
1950	197 770	27 826	169 944
1955	215 592	34 408	181 184
1960	243 005	48 236	194 769
1965	258 586	57 406	201 180
1970	276 122	78 198	197 924
1975	283 683	85 190	198 493
1980	282 022	95 239	186 783
1985	299 985	112 347	187 725
1990	299 251	144 119	155 132
1995	279 835	156 548	123 287
2000	316 841	172 206	144 635
2008	210 645	113 231	97 414
2014	223 633	149 879	78 754

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı, 2014 (Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS))

Erzincan’da, merkez dâhil 9 ilçe, 16 bucak ve 553 köy bulunmaktadır. Erzincan merkez ilçenin nüfusu 149 879’tir. En kalabalık ikinci ilçe Tercan’ı Refahiye ilçesi takip etmektedir. Yıllık nüfus artışı merkez ilçede Türkiye nüfus artışından (%) yüksektir. Diğer ilçelerde en fazla nüfus artışı İliç’te (% 50,8), en az artış ise (%-26) ile Çayırılı ’da gerçekleşmiştir.

Tablo 13. İl/İlçe Merkezi, Belde/köy Nüfusu ve Yıllık Nüfus Artış Hızı, 2014

İl ve ilçe	Nüfus			Yıllık nüfus
	Toplam	İl/ilçe merkezleri	Belde ve köyler	artışı(‰)
Erzincan	223 633	129 575	94 058	12,0
Merkez	149 879	97 759	52 120	17,7
Çayırlı	9 602	5 248	4 354	-26,0
İliç	7 717	3 377	4 340	50,8
Kemah	7 760	2 594	5 166	-5,3
Kemaliye	5 238	2 011	3 227	-4,0
Otlukbeli	2 630	1 947	683	-0,4
Refahiye	11 660	4 233	7 427	-9,4
Tercan	17 771	5 949	11 822	-10,2
Üzümlü	11 326	6 457	4 919	26,0

Kaynak: TÜİK- ADNKS Sonuçları, 2014

Kentin nüfusunda kadın-erkek oranında çok fazla fark bulunmamaktadır. 2014 verilerine göre kentte yaklaşık 2 bin civarında erkek nüfus fazlalığı vardır (Tablo 14).

Tablo 14. Cinsiyete Göre Nüfus ve Yıllık Nüfus Artış Hızı, 2014

İl	Nüfus			Yıllık nüfus
	Toplam	Erkek	Kadın	artış hızı(‰)
Toplam	77 695 904	38 984 302	38 711 602	12,0
Erzincan	223 633	112.845	110.788	12,0

Kaynak: TÜİK- ADNKS Sonuçları, 2014

Erzincan kentinin en önemli sorunu, kent dışına göç yoluyla gerçekleşen nüfus kaybıdır. Göçe neden olan faktörlerin başında yaşanan şiddetli ve yıkıcı

depremler gelmektedir. Ayrıca pek çok doğal ve beşeri etken de göçe neden olmaktadır. Tablo 15 incelendiğinde kentte gerçekleşen göç miktarını net görebiliriz.

Tablo 15. Kentin aldığı, verdiği göç, net göç ve net göç hızı, 2014

İl	Toplam nüfus	Aldığı göç	Verdiği göç	Net göç	Net göç hızı (‰)
Erzincan	223 633	15 450	13 641	1 809	81,1

Kaynak: TÜİK- ADNKS Sonuçları, 2014

Kentten dışarıya 13 bin kişi göç ederken, dışardan 15 bin civarında göç aldığı görülmektedir. Entansif (modern) tarım yöntemlerinin yeterli düzeye getirilmesi ve sanayi tesislerinin kapasitesinin artırılarak halkın iş imkânlarının çoğaltılmasıyla göç oranını azaltabilir.

Erzincan'da 1950 sonrasında yaşanan göçlerin bir türünü de ülke dışına gerçekleşen göçler oluşturmaktadır. İş imkânlarının yetersiz oluşu sebebi ile bu göçlerin tamamı ekonomik nedenlerden kaynaklanan işçi göçleridir (Altınbilek, 1997: 98). Öte yandan şehir-köy arasında işçi göçleri yaşanmaktadır. Terör olayları sebebi ile yaylalara yapılan bu göçler yok denecek kadar azalmıştır. Fakat bu göçlerden şehir-köy arasında gerçekleşen mevsimlik göçler hala devam etmektedir (Güler, 2012: 13).

Araştırma sahasında doğal ve ekonomik şartların nüfus dağılımını da etkilemektedir. Nüfusun büyük bir kısmı son derece verimli ova tabanı; diğer kısmı ise, geçiş kuşağı avantajlarına sahip etek sahasındadır. Alırken, ekonomisi hayvancılığa dayanan dağlık alanlar az nüfuslanmış alanları oluşturmaktadır.

II. 3. 2. Yerleşme:

Erzincan, Türkiye'nin en eski yerleşim yerleri arasında yer almaktadır. M.Ö. 3000 yılından beri yerleşilen yörede, Hurriler, Azziler, Hayaşalılar, Asurlular, Urartular, Persler, Bizanslılar, Romalılar, Medler, Emeviler, Abbasiler, Moğallar, İlhanlılar, Karakoyunlular, Akkoyunlular, Safeviler, Selçuklular ve Osmanlılar egemenlik kurmuştur (Akpınar, 2004: 90). Yapılan arkeolojik kazılar sonucu araştırma alanı, bilinen tarih çerçevesinde 18 ayrı hükümlerlik dönemi yaşamış ve

budönemlerde sürekli mücadelelere sahne olmuştur. Yerleşmelerle ilgili sayısal verilere, alanın huzur ortamına eriştiği Osmanlı döneminden itibaren ulaşabilmekteyiz. Osmanlı'dan Cumhuriyet dönemine kadar yine pek çoksosyal ve siyasal olaylar ve ayrıca çeşitli eserlerde belirtildiği gibi tarihiçinde gerçekleşen çok sayıdaki yıkıcı deprem sebebiyle, yerleşmelerdeönemli değişiklikler gerçekleşmiştir (Hayli, Altınbilek: 3).

Tarihi kaynaklara göre, ovadaki ilk yerleşim izi Urartuların kale kenti olan Altıntepe kent yerleşmesidir. Daha sonraki yerleşim yeri olan ova ortasındaki yerine ise ne zaman kurulduğu tam olarak bilinmemektedir (Altınbilek, 1997: 140-141).

Bilinen tarihi boyunca şehir hep bu coğrafi konumda yer almış ve ismi hep bugünkü söylenişine benzer olarak adlandırılmıştır. Kentte meydana gelen depremler konumda biraz değişikliğe neden olmuştur. Fakat bu yer değiştirme esas zemini muhafaza ederek bir iki kilometrelik kaymalarla kısa mesafelerde gerçekleşmiştir (Taş: 379).

Kent, Fırat (Karasu) kenarından, yaşadığı yıkıcı depremlerle kademeli olarak kuzeye doğru yer değiştirmiştir. Tarihi kaynaklar doğrultusunda edinilen bilgilere göre ovadaki ilk yerleşim alanı Altıntepe iken, ikinci yerleşme ovanın batısında ve Erzincan'a 15 km mesafedeki Çatalarmut civarında olduğu ifade edilmiştir. Fakat bu bilgi kesin değildir (Altınbilek, 1997: 140-141). Şuan bulunduğu ova ortasındaki yerine ne zaman kurulduğu tam olarak bilinmemektedir.

Kurulduğu ovanın adı ile anılan ve bu ovanın kuzeybatısında Esence dağları ile Karasu vadisi arasında kurulan yerleşmenin şehrsel gelişiminde kent merkezi olması ve hizmet fonksiyonu önemlidir. Şehrin büyümesinde ulaşım, ticaret, sanayi ve turizm fonksiyonları etkilidir. Yaşadığı birçok deprem sebebi ile yer değiştiren kent, tarihi ve turistik mekânlardan yoksundur. Buna karşı zengin sayılabilecek doğal ve kültürel kaynakları sebebi ile kentte ve kent çevresinde alternatif turizm faaliyetleri gelişmektedir (İneç, Akpınar, 2013: 820).

Erzincan Ovası ve yakın çevresinde yüzölçümü itibariyle çok farklı değerlere sahip köyler bulunmaktadır. Genelde etek ve dağ köylerinin arazileri oldukça büyüktür. Ova tabanında ise sulamalı tarım arazilerine bağlı olarak, köy yüzölçümleri nispeten daha küçüktür (Hayli, Altınbilek: 1).

Erzincan kentinde gerçekleşen büyüme ve nüfus artışı yerleşmeler ve konutlar üzerinde de etkili olmuştur. Bunun en açık örneği kentteki konut tiplerinden de anlaşılmaktadır. Kentin eski yerleşim yerinde tek ve iki katlı bahçeli evler yoğunlukta iken; kentin büyümesine ve nüfus artışına bağlı olarak yeni yerleşim alanlarında bina kat sayıları artmakta ve kooperatif düzenine doğru değişim gerçekleşmektedir. Kentte sadece dikey büyüme değil yatay yönde de büyüme meydana gelmektedir. Kentin yerleşim yönünün batıya doğru kaydığı yeni yapılan binaların bu bölgede yoğunlaşmasından da anlaşılmaktadır.

II. 3. 3. Tarım ve Hayvancılık:

Erzincan Ovasında tarım, akla gelen ilk iktisadî faaliyet koludur. Ova bu özelliğini, sulama imkânları ile verim kazanan toprakları ve iklim özelliklerinin elverişli olmasından kazanmaktadır. Ova ve çevresindeki tarımsal faaliyetler elverişli özelliğinden dolayı eskiye dayanmaktadır. Yerleşim alanlarının yer seçiminde geniş ve verimli tarım alanları önemli rol oynamaktadır.

Yüksek dağlarla çevrili olan ova soğuk hava kütlelerine karşı korunaklı hale gelmekte ve bu durum kentte çevresine göre daha yumuşak bir iklim görülmesini sağlamaktadır. Dağlık sahalardan ovaya gelen birçok akarsuyun varlığı ve özellikle Karasu Irmağı tarımsal faaliyetler açısından oldukça önemlidir. Gerçekten de ova, tarih boyunca yaşadığı birçok yıkıcı depreme rağmen, yüksek tarım potansiyeli sayesinde, geçici göçler yaşamış ama hiçbir zaman tamamen terk edilmemiştir (Hayli, 2002: 22).

Erzincan kentinin 202.704 hektarı tarım alanı, 452.562 hektarı çayır ve mera alanı olmak üzere toplam 1.190.300 hektar yüz ölçümüne sahiptir. Sulanabilir tarım alanı ise 137.857 hektar iken bunun 96.442 hektarı sulanan tarım alanıdır (Tablo:16). Etrafının dağlarla çevrili olması kentte mikro klima iklim özelliği görülmesini sağlamıştır (Erzincan İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, 2012).

Tablo 16. Tarım Arazisinin Kullanım Şekli

Arazi Kullanım Durumu	Hektar	Tarım Alanına Göre %
Tarım Alanı	202704	100
Tarım Alanı (ekilen)	104394,8	51
Tarım Alanı (nadas)	42900	22
Meyvelikler	2629,1	1,2
Sebzelikler	2955,5	1,4
Bağlar	865	0,4
Tarıma elverişli kullanılmayan arazi	48982,5	24

Kaynak: Erzincan İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, 2011

Erzincan Ovasında elverişli doğal şartlar bulunmasına rağmen geleneksel tarım metotları uygulanmaktadır. Bu durumda en çok ekilen tarım ürününün buğday olmasında önemli bir etkidir. Ürün gelir oranı fazla olan fasulye ekimi, sebze ve meyve yetiştiriciliğine yeterli önemin verilmemektedir. Bu durumun nedeni üretim sürecinde masrafların çok olması ve fazla işçilik istemesinden kaynaklanmaktadır. Tahıl ekiminin sulu arazilerde yapılması meyvecilik kadar gelir getirmemektedir. İnsanlar arazilerinin bir bölümünde veya ev arsası içinde bulunan bahçesini meyve bahçesi olarak değerlendirmektedir (Hayli, 2002: 27).

Erzincan kentinin tarım açısından en zengin yeri olan ovada modernleşmenin ilk adımları 1950'lerde atılmıştır. Ancak makineleşmenin asıl hız kazandığı dönem 1960'lı yıllardır. Sanayi ürünlerinin üretimi ile birlikte gübreleme ve sulama gibi modern yöntemlerin uygulanmaya başlaması ovada önemli derecede verimlilik artışı sağlamıştır (Ertuğrul, 1999: 17-18). 2010 yılında 104.394 ha alana tarla bitkileri ekilmiş ve 42.900 ha alan nadasa bırakılmıştır. Ekimi en çok yapılan ürünler buğday, şeker pancarı, arpa, çavdar, kuru fasulye, patates ve yem bitkileridir. Kentin ihtiyaçlarını buğday ve arpa üretimi karşılarken, ticareti yapılan önemli ürünler şeker pancarı, kuru fasulye, patates ve yem bitkileridir (Karartı, Ünalın, Kaygusuzoğlu, 2010: 143).

Erzincan kenti doğal otlaklar bakımından oldukça zengindir. Kentin sahip olduğu çayır ve mera alanları Türkiye ortalamasının üstündedir. Hayvancılık faaliyetleri daha çok koyun, keçi gibi küçükbaş hayvan yetiştiriciliğine dayanmaktadır.

Erzincan'da hayvancılık genel hatlarıyla yüzyıllardır yerli ırklarla yürütülen, meraya ve kaba yeme dayalıdır. Erzincan yıllardan beri ülkemizin besicilik merkezlerinden biri olarak tanınmıştır. Besicilik faaliyetleri son zamanlarda bölgedeki ekonomik durgunluk, uygulanan fiyat politikası ve diğer bazı nedenlerle önemini yitirmiştir. Günümüzde düzenli ve bilimsel olarak besicilik faaliyetinde bulunan işletmelerin sayısı yok olma tehlikesi ile karşı karşıya kalmıştır (Zengin, 2001: 52).

Erzincan kentinde toplam 83.574 büyükbaş hayvan mevcuttur. Bunun % 17'si yerli sığır, % 23'ü ise saf kültür ırktan oluşmaktadır. Küçükbaş hayvan sayısı ise; 269.245'tir. Bunun 241.996'sı koyun ve 27.249'u kıl keçisidir (Karartı, Ünalın, Kaygusuzoğlu, 2010: 148-149).

Kentte, besi sığırılığında 610, besi koyuncululuğunda 380, hem koyun ve hem de sığır besisine yönelik 16.000, süt sığırılığında 11.000 ve süt koyuncululuğunda ise 13.000 adet işletme mevcuttur. Toplam 40.990 işletmede 424.382 hayvan yetiştirilmektedir (Erzincan İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, 2012).

Erzincan'da son yıllarda tavukçuluk da önemli bir sektör haline gelmiştir. Toplam 316.220 kümes hayvanı bulunmaktadır. Bunun 290.300'ü tavuk, 16.735'i hindi, 1175'i ördek ve 8010'u kazdır (Karartı, Ünalın, Kaygusuzoğlu, 2010: 149). Kent genelinde 235 adet modern donanımlı tavuk kümesi bulunmaktadır.

Zengin bitki çeşitliliği Erzincan kentinde arıcılık için de ideal bir ortam oluşturmuştur. Kent genelinde yaygın olarak bulunan ırk Kafkas Melezi'dir. İki tür arıcılık faaliyeti yapılmaktadır. Bunlardan 3485'i sabit, 615'i gezgin arıcılar olarak bu faaliyeti gerçekleştirmektedir (Karartı, Ünalın, Kaygusuzoğlu, 2010: 151). Geven ve kekik gibi bitkilerin bulunması ve yetiştiricilerin bilinçlendirilmesi, ülkenin en iyi ve kaliteli ballarının üretimini sağlamıştır (Güler, 2010: 22).

Kentin su potansiyeli de zengindir. Keban Baraj Gölü'nün kent sınırları içerisinde kalan kesimi ile Tercan Baraj Gölü sahası avlanmak için kiraya

verilmektedir. Fırat nehrinde amatör balıkçılık da yapılmaktadır (Karartı, Ünalın, Kaygusuzoğlu, 2010: 150).

Erzincan kent merkezinde, 1995 yılı itibari ile çalışan nüfus içerisinde kamu hizmetlerinde çalışanların sayısı %21.21'lik oranı ile en fazla istihdamı oluşturmaktadır. Dolayısıyla bu sektörde çalışanların sayısı, Erzincan'ın fonksiyonel açıdan bir "memur kenti" izlenimi uyandırmaktadır (Zengin, 2001: 51).

Erzincan kentinin ekonomik yapısını oluşturan ana eylem hizmetleri kentin il merkezi olması sebebi ile yoğun bir hizmetler sektörü çevresinde toplanmıştır. Kentte tarımla geçinen insan sayısı çok az olmakla beraber, ikinci eylem olan sanayi sektörü de hiçbir zaman hizmetler sektörü kadar kentin ekonomik yapısını ayakta tutabilecek seviyede olmamıştır (Zengin, 2001: 51).

II. 3. 4. Sanayi

Cumhuriyet'in ilk yıllarında Erzincan'da imalat sanayi yok iken, kentte faaliyette olan işletmeler genellikle küçük ölçekli aile işletmelerinden oluşmaktadır. Bu işletmelerin çoğunluğu metal işleme (bakırcılık gibi) ve tarıma dayalı sanayi kollarıdır (Kocabaş, Bol, Ustaodlu, 1999: 84).

Erzincan'da sanayinin kuruluş ve gelişmesi, Türkiye'deki sanayinin ülke geneline yayılmasından itibaren ortaya çıkmıştır. Erzincan'da sanayiye temel teşkil eden ve halen kentin en büyük sanayi işletmelerinin 1950'li yıllardan sonra kuruldukları bilinmektedir (Altınbilek, 1997: 200).

Erzincan kentinde küçük işletmeler imalat sanayisini oluşturmaktadır. Devlet katkısıyla yapılan Erzincan şeker Fabrikası ve Makine Fabrikası istihdamı en çok olan büyük işletmelerdir. Organize Sanayi Bölgesi'nde ise orta büyüklükteki işletmeler yer almaktadır. Orta büyüklükteki işletmelerin önemli bir bölümü tarıma dayalı sanayiye aittir. Organize Sanayi bölgesi dışında yer alan un ve yem fabrikaları da tarıma dayalı sanayiye desteklemektedir. Kentin ikinci sanayi kolu madencilik oluşturmaktadır. Başta krom ve mermer olmak üzere perlitemaden ocakları içinde yer tutmaktadır. İliç ilçesinde bulunan altın madeni üretim aşamasına gelmiştir. Bu işletmelere bağlı mermer, perlit ana ham maddeli kiremit, yalıtım malzeme işletmeleri ve briket imalathaneleri bulunmaktadır. Kentte retimi yapılan maden

ürünleri şehir içi ve yurt genelinde pazarlara sunulmakta ve bu madenlerin üretimleri (krom, mermer) ihracata yönelik olmaktadır. Bunlar dışında toprak, metal ve kimya sanayisine ait işletmelerde faaliyet göstermektedir (Sanayi Genel Müdürlüğü, 2012: 157).

Devlet tarafından sanayi kuruluşlarını dağınıklıktan kurtarmak, organize bir şekilde çalışmalarını sürdürmek ve çevre kirliliği sorunlarını azaltmak için 376 ha.lık alana Organize Sanayi Bölgesi (OSB) kurulmuştur. Bu sanayi bölgesi Erzincan'ın batısında ve kent merkezine 8,5 km uzaklıkta bulunmaktadır. Orta büyüklükteki işletmelerin çoğu da burada kurulmuştur.

Kentte toplam 60 adet kamu ve özel sektöre alt sanayi tesisi ve küçük çaplı atölye bulunmaktadır. Erzincan Şeker Fabrikası, Boru ve Renkli Kiremit Fabrikası, İplik ve Bez Fabrikası, Askeri Ağır Bakım fabrikası, Süt Fabrikası, Tuğla Kiremit Fabrikası, Un Fabrikası, Yem Fabrikası ve Kâğıt Fabrikası bunların başlıcalarıdır (Güler, 2010: 22).

Kentteki sanayi tesislerinin bir bölümü tarıma dayalı olarak faaliyet göstermektedir. Dünyada kabul edilmiş olan "Ekonominin en önemli itici gücü tarımdır" kuralı kentte daha çok önem kazanmaktadır. Türkiye'de olduğu gibi Erzincan'da da aktif nüfusun %65-70'i tarım sektöründe ve yan kollarında çalışmaktadır. Kent gelirin %50'ye yakını da tarımdan elde edilmektedir (Karartı, Ünalın, Kaygusuzoğlu, 2010: 180).

Erzincan kentinde sanayi gıda ve içecek ürünlerin imalatı sektöründe gelişme göstermiş ve istihdamın % 81'i işçi, % 4'ü ise mühendislerden oluşmuştur. Erzincan kentindeki sanayi işletmelerinin % 57'si mikro ölçekli, % 36'ü küçük ölçekli, % 6 si orta ölçekli ve % 1'i de büyük ölçekli işletmelerdir (Sanayi Genel Müdürlüğü, 2012: 158).

II. 3. 5. Ticaret

Erzincan tarihi İpek yolu üzerinde bulunmaktadır. Yükselti ve engebenin çok olduğu Doğu Anadolu'da olmasına karşı ulaşımının kolay ve ikliminin elverişli olması, pazarlara yakınlığı kentin gelişmesini hızlandıracaktır (Sanayi Genel Müdürlüğü, 2012: 158).

Erzincan kentinde ticari faaliyetler merkez ilçede yoğunlaşmaktadır. Tarım ve hayvan ürünleri ticaretin önemli bir kısmını oluşturmaktadır. Kentteki ticaret hayatı, mevcut kuruluşlar ile diğer kentlerdeki sanayi kuruluşlarından getirilen ürünlerin pazarlanması şeklinde devam etmektedir (Sanayi Genel Müdürlüğü, 2012: 158).

Erzincan kentinden diğer kentlere meyve, sebze, kuru bakliyat, et ve süt ürünleri, bal, un, tulum peyniri, şeker, iplik, ham bez, karma yem, asbestli çimento boru, el yapımı bakır işleme, halı, tuğla, mermer, krom cevheri pazarlanmaktadır. Kentten doğrudan ve diğer kentler aracılığıyla dolaylı yoldan ihraç edilen ürünler ise şeker, mermer, tulum peyniri, bakır eşya, semaver, domates, kiraz, üzüm, poşet gibi ürünlerden oluşmaktadır (Sanayi Genel Müdürlüğü, 2012: 158).

Erzincan kentinde krom, manganez, perlit, manyezit ve tuz önemli madenlerdir. Kentte çıkarılan krom en önemli madendir. Yüzyıllar öncesine dayanan Erzincan bakırcılığı, 30 yıl öncesinden itibaren yaygınlaşan alternatif maddeler karşısında ekonomik özelliklerini giderek yitirmiştir. Günümüzde hediye ve turistik amaçlı olarak üretilmektedir (Kocabaş, Bol, Ustaoglu, 1999: 96-99). Kentin önemli el sanatı olan bakırcılığın yeterince tanıtımı yapılmamaktadır. Kentin sadece yer altı çarşısında bulunan bu el sanatına ait süs eşyalarının, halk ve özellikle turistler tarafından en çok tercih edilen Ekşisu ve Girlevik Çağlayan'ında kurulabilecek stantlarla insanların dikkati çekilebilir. Böylece kentin tanıtımına biraz daha katkı sağlanabilir.

II. 3. 6. Ulaşım

Erzincan Avrupa ve Uzakdoğu'yu birbirine bağlayan E-80 Transit karayolu üzerinde yer almaktadır. Kent kuzeyde standart karayolu ile Kelkit- Gümüşhane üzerinden Trabzon ve Karadeniz'e bağlanır, güneyde ise Pülümür- Tunceli üzerinden güneydeki kentlere bağlanır (Zengin, 2001: 53).

Kent sınırları içinde 382 km. devlet yolu, 413 km. il yolu ile toplam 795 km yolu bulunmaktadır. İl karayolu çalışmaları Sivas 16. Bölge Müdürlüğü ve Erzurum 12. Bölge Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir (Karartı, Ünalın, Kaygusuzoğlu, 2010: 201).

Tablo 17. Erzincan İlçelerinin İl Merkezine Olan Karayolu Uzaklıkları

İlçe Adı	Km
Üzümlü	22
Kemah	51
Refahiye	71
Çayrlı	81
Tercan	99
İliç	117
Otlukbeli	118
Kemaliye	155

Kaynak: Bayındırlık ve İskân Bakanlığı, Karayolları Genel Müdürlüğü, 2000

Fiziki özellikleri sebebiyle kent genelinde karayolu ağının geliştirilmesi önemli bir sorundur. Özellikle sahip olduğu iklim sebebi ile mevcut yapının korunması ve bakımı maliyeti arttırmaktadır.

Kente bulunan otobüs terminalinin 2011 yılında gerçekleştirilen proje ile yeri değiştirilmiştir. Terminal içerisinde 24 şirket bulunmaktadır. Kent merkezinden uzak bir alana kurulan terminale şehir içi otobüsler ve taksilerle rahatlıkla erişilebilmektedir. Kent içi ulaşım için toplam 14 güzergâhta toplam 85 otobüs faaliyet göstermektedir. Fakat kent içi ulaşımında sağlanan bu kolaylıklar rekreasyon alanları için yetersiz kalmaktadır.

Kent hudutları içinde kalan demiryolu uzunluğu 230 km'dir. Erzincan'a her gün Doğu Expressi ve Mavi Expressi gelip, Erzurum'a gitmektedir. Demiryollarından askeri bakımdan da yararlanılmaktadır. Ayrıca yük taşımacılığı içinde yük trenleri hizmete konulmaktadır (Zengin, 2001: 53).

Erzincan'da 1974'de yapımı tamamlanan askeri havaalanı kent merkezine 9 km uzaklıktadır. 1988 yılında sivil havaalanı da hizmete açılmıştır (Zengin, 2001: 53). Her türlü uçağın iniş ve kalkışına elverişli, teknik ve altyapı bakımından Türkiye'deki sayılı havaalanına sahiptir. Erzincan'da 3.Ordu Komutanlığı'nın bulunması sebebi ile askeri bir kent olması, Erzincan Üniversitesi, Sivil Havacılık Yüksek Okulu'nun ve Ergan Dağı kayak merkezinin açılması, yamaç paraşütü, su

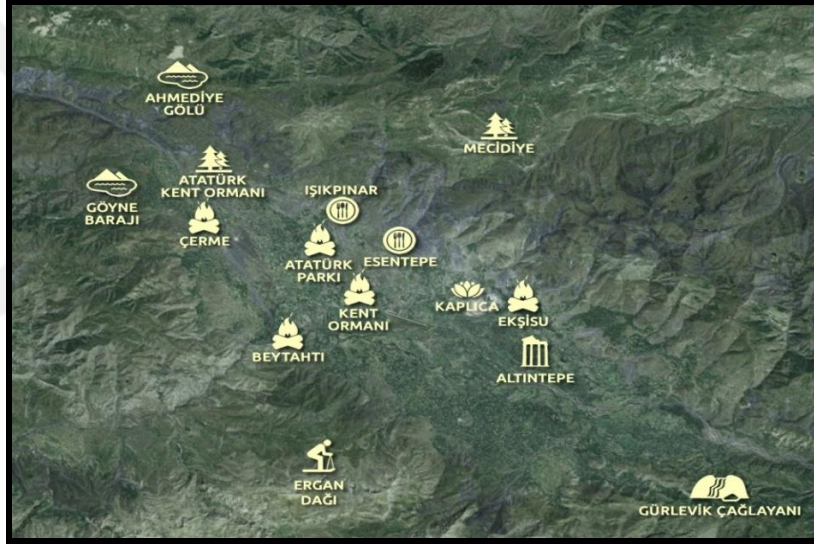
sporları etkinliklerinin düzenlenmesi hızlı ve rahat bir ulaşım şekli olan hava yolu ulaşımına duyulan ihtiyacı arttırmaktadır. Bu durum yeni bir terminal binasının yapılmasını sağlamıştır. Toplam 31.276 m²'lik alana kurulan hava alanı 3.250.000 yolcu kapasiteli iç-dış hatlar terminali ile hizmet vermektedir. Kent merkezine ulaşım taksi ve otobüslerle sağlanmaktadır (www.erzincan.dhmi.gov.tr).

BÖLÜM III

ERZİNCAN KENTİ'NİN BAŞLICA REKREASYON ALANLARI

Erzincan'ın coğrafi yapısı turizm açısından çok çeşitli özelliklere sahip bulunmaktadır. Yeryüzü şekilleri, coğrafi yapısı ve iklim özellikleri beraberinde kış sporları, su sporları ve doğal güzellikleri olan mesire alanlarının çeşitlenmesine neden olmaktadır.

Fotoğraf 5. Erzincan'ın Rekreasyon Alanları

III. 1. Beytahtı Mesire Alanı

Erzincan'ın güneybatısında, Kemah karayolunun 6. km'sinde Karasu Irmağı'nın kıyısında bir dinlenme yeridir. Mertekli Sulama Regülatörü çevresi, Güllüce, Balıbey ve Mahmutlu Köylerinin Fırat Adası'nı oluşturan ırmağın ayrılma-birleşme kesimleri ve ovayı terk ettiği Kemah Boğazı'na girmeden önce yaptığı geniş menderes sahasının kuzey kenarında yer almaktadır. Mevkiinde söğüt ve kavak ağaçlarının oluşturduğu sık ağaç toplulukları, soğuk su kaynakları ve geniş çayır alanlar bulunmaktadır (Hayli, 1995: 265).

Fotoğraf 6. Beytahtı Mesire Alanından Bir Görünüm.

Beytahtı, Fırat nehrinin ovayı terk ettiği alanda Fırat nehrinin sağ sahilinde çıkmaktadır. 300 m. uzunluktaki bir alandan çıkan bu kaynaklar grubunun 30.09.1971 – 4.10.1971 tarihleri arasındaki debisi 938 lt/s dir. Tamamen alüvyondan boşalan bu kaynaklar ovadaki yer altı suyunun boşalmasını sağlamaktadır. Boşaldığı yerden Fırat nehrine karışan bu kaynaklardan herhangi bir yararlanma söz konusu olmayıp sadece çevresinde piknik yapılmaktadır (Karartı, Ünalın, Akdemir, Aydın, 2008: 24).

Ova tabanında yer alan bu mesire alanında çok sayıda soğuk kaynak suyu çıkmaktadır. Burada turistik amaçlı herhangi bir tesis bulunmamakla birlikte, yaz ayları ve hafta sonları doğal mesire alanı olarak değerlendirilmektedir. Rekreatif amaçlı tesislerin bulunmaması mesire alanının tercih edilme durumunu da azaltmaktadır.

Fotoğraf 7. Beytahtı Mesire Alanından Bir Görünüm

Rekreasyon Olanakları	Mevcut Sorunlar	Olası Sorunlar
<ul style="list-style-type: none"> • Piknik yapma • Dinlenme • Manzara seyretme 	<ul style="list-style-type: none"> • Alt yapı ve üst yapı eksiklikleri(içme suyu ve aydınlatma, vb.) • Büfe hizmetleri yetersizliği • Rekreasyonel donatı eksiklikleri (piknik masası, çöp kutusu vb.) • Otopark sorunu 	<ul style="list-style-type: none"> • Yoğun kullanımdan kaynaklanabilecek bitki örtüsü tahribi • Ateş yakılması sonucu yangın tehlikesi • Çevre kirliliğini arttırma

Tablo 18. Beytahtı Mesire Alanının Rekreasyonel Açıdan Değerlendirilmesi

III. 2. Girlevik Çağlayanı

Erzincan kentinin güneydoğusunda yer alan çağlayan, Munzur Dağı'nın devamı olan Mercan Dağında bulunmaktadır. Kent merkezine yaklaşık 30 km. uzaklıkta bulunan Çağlayan beldesi sınırları içerisinde. Çağlayan kaynağını, Kalecik Köyü arazisindeki Girlevik Deresi'ni (Akpınar Deresi ve Kom Suyu gibi

adlarla da anılmaktadır) oluşturan karstik kaynaklardan almakta ve Çağlayan Beldesi'nin 7 km. doğusundan dökülmektedir (Hayli, 1995: 260).

Yöredeki jeolojik ve hidrografik yapının bir eseri olan Girlevik Şelalesi buradan akan sulardan oluşan büyük bir kalker blok üzerinde üç traverten basamağı oluşturarak kuzeye doğru akış yapmaktadır. Şelale sularının üç düşüş yüzeyi bulunmaktadır. Birinci düşüş yüzeyi ile yerel taban seviyesi hesaba katıldığında, Girlevik Çağlayanı 53 m. düşüş yüksekliğine sahiptir. Bu özelliği ile Girlevik Çağlayanı Türkiye'nin en yüksek çağlayanlarından biridir. Oluşumunda büyük ölçüde CaCO₃ birikimi bulunmakla birlikte, çağlayan oluşumuna yer veren blokta, muhtemel faylanmaların meydana geldiği ve yükselmenin, traverten oluşumuna eşlik ettiği dikkati çekmektedir. Bu durumu sebebi ile çağlayanın, “ karstik- tektonik kökenli” bir oluşum olduğu söylenmektedir (Hayli, 1995: 260).

Fotoğraf 8. Girlevik Çağlayanı Mesire Alanından Bir Görünüm.

Karstik- Tektonik kökenli olan Girlevik Çağlayanında faylanmaların oluşturduğu, lokal yükselmeler ve kalsiyum karbonat çökellerinin oluşturduğu travertenler ayrı bir güzellik sergilemektedir (Hayli, 1995: 260).

Çağlayanın daha çok karstik kaynak sularıyla (voklüz kaynağı) beslenmesi nedeni ile Girlevik Çağlayanının geçirdiği su miktarı, mevsimsel olarak çok azalıp-çoğalmaktadır. Özellikle ilkbahar ve yaz mevsimlerinde, hemen hemen hiç su geçirmemektedir. Sularının azalmasındaki asıl sebep, çağlayana yaklaşık 1,5 km uzaklıktaki Girlevik santraline su verilmesinden kaynaklanmaktadır. Bu nedenle çağlayanın doğal dengesi Tortum Çağlayan'ı gibi bozulmuştur (Doğanay, 1990: 155).

Fotoğraf 9. Girlevik Çağlayan'ından Görünüm.

Şelale Erzincan'ın doğal güzellikleri ve dinlenme alanı yönünden önemli bir mesire alanıdır. Kalecik Köyü yakınlarındaki sarp kayalar içerisinde 9 ayrı yerden kaynayan şelale suyu, dere yatağı boyunca uzanarak şelaleye ulaşmaktadır (İl Kültür ve Turizm Envanteri, 2007: 27).

Fotoğraf 10. Kalecik Köyü'nde Derenin Doğduğu Yerden Görünüm.

Çevresi ağaçlarla kaplı olan şelale, özellikle yaz mevsiminde mesire alanı olarak büyük ilgi görmektedir.

Fotoğraf 11. Piknik Alanından Bir Görünüm.

Yaz mevsiminde şelalenin soğuk sularında serinleme imkânı bulunurken, kış mevsiminde ise şelale suyunun donmasıyla oluşan sarkıtlarda buzul tırmanışı yapılmaktadır.

Fotoğraf 12. Girlevik Çağlayanının Kış Mevsimindeki Görünümü.

Herhangi bir yataklı konaklama tesisi olmadığı için, gününbirlik ziyaretçiler daha çok Sivas, Gümüşhane ve Erzurum gibi komşu illerden gelmektedir. Az sayıda yabancı turiste rastlanmasına rağmen, ziyaretçilerin büyük kısmı kent içindedir (Hayli, 1995: 260).

Fotoğraf 13. Çağlayandan Görünüm.

Girlevik Çağlayanı doğal turistik potansiyeli yüksek bir yer olmasına karşı hemen hemen hiç turistik aktivite kazanamamış, daha çok iç turizm açısından yöresel bir niteliğe sahip bulunmaktadır (Şahin: 77).

Çağlayan mevkiinde piknik alanına gitmeden yol üstünde Gül, Hayri Bilgili, Şölen, Ali Doğan Aile Gazinosu, Devran Türkü Restaurant ve Çağlayan Alabalık Dinlenme Tesisi olmak üzere toplam 6 tesis bulunmaktadır. Bu tesislerde genel olarak oto park alanı, çocukların eğlenmesi için yapılmış küçük çocuk parkı bulunmakta ve alabalık - ızgara çeşitleri ile insanlara hizmet vermektedir. Bu tesisler yıl boyu açık olmakla birlikte yaz sezonunda günlük 100-150 kişiyi rahatlıkla ağırlamaktadır.

Fotoğraf 14. Çağlayandan Görünüm.

Çağlayan Mesire Alanı içinde ise bir lokanta ve büfe bulunmaktadır. Mesire alanı içindeki Şelale Aile Lokantası, kış sezonunda kapanmakla birlikte yaz sezonu itibari ile günlük 150-200 kişiye hizmet sunmaktadır. Yine bu alandaki Şelale Büfe ise çoğunlukla hafta sonları faaliyet göstermektedir.

Fotoğraf 15. Şelale Aile Gazinosundan Bir Görünüm.

Turistik aktivitenin en canlı olduğu yaz dönemlerinde adı geçen kır lokantalarından başka, Girlevik Çağlayanı etrafındaki alanlardan da gününbirlik piknik amacıyla yararlanılmaktadır. Girlevik Çağlayanına ulaşım kolaydır. Hem özel araçlarla hem de belde minibüsleri ile ulaşım yapılmaktadır. Çağlayan doğal sit alanı, sahip olduğu güzellikler ve ender bulunan korunması gerekli taşınmaz tabiat varlıkları olarak 21.09.1990 yılında koruma altına alınan yerler arasındadır.

Rekreasyon Olanakları	Mevcut Sorunlar	Olası Sorunlar
<ul style="list-style-type: none"> • Piknik • Dinlenme • Manzara seyretme • Fotoğrafçılık • Buz tırmanışı 	<ul style="list-style-type: none"> • Güvenlik görevlisi olmaması • Otopark sorunu • Gürültü kirliliği • Oyun parkı 	<ul style="list-style-type: none"> • Yoğun kullanımdan kaynaklanabilecek bitki örtüsü tahribi • Ateş yakılması sonucu yangın tehlikesi • Çevre kirliliğini arttırma • Şelale alanının tahribi

Tablo 19. Girlevik Çağlayanının Rekreasyonel Açından Değerlendirilmesi

III. 3. Işıkpınar Köyü Mesire Alanları

Erzincan kentinin kuzeybatısında, 5 km. uzaklıkta bulunan Işıkpınar Köyü'nde Vosgirt Deresi vadisi boyunca, Işıkpınar Köyü'nden vadi içinde kuzeye doğru lüks kır lokantaları bulunmaktadır. Bu tesisler son yıllarda önemli turistik alanlar arasında yer almaktadır. Oldukça dik ve haşin vadi yamaçları, erozyonu önlemek amacıyla oluşturulan yeşil alanlar derenin ıslahı için yapılan setlerde çavlanlar yaparak akan sular güzel bir manzara oluşturmaktadır. Şehre yakınlığı sebebiyle, yaz- kış akşamları ve hafta sonları yoğun ziyaretçi akınına sahne olmaktadır. Ziyaretçiler kent ve yakın çevresinden gelmektedir. Tesislerde Girlevik Çağlayanında olduğu gibi alabalık, piliç ve ızgara et servisi yapılmakta olup, eski zamanlarda Girlevik Çağlayanı çevresinde yaşanan terör olayları sebebiyle daha çok tercih edilen bir turistik mekân durumundaydı. Günümüzde bu özelliğini az da olsa korumaktadır (Hayli, 1995: 264).

Fotoğraf 16. Işıkpınar Köyünden Bir Görünüm.

Işıkpınar'da insanların gidip piknik yapabileceği yerler bulunmamakta, daha çok alanda bulunan tesislerden yararlanılmaktadır.

Fotoğraf 17. Boğaziçi Lokantası'ndan Görünüm.

Alanda toplam 5 lokanta bulunmaktadır. Genel olarak aylık 800-1000 kişiye hizmet vermektedirler. Bunlardan en çok tercih edilenleri Boğaziçi ve Pembe Köşk Aile Gazinosu'dur. Bu gazinolar toplantı, nişan, sünnet ve düğün yemeklerinde tercih edilmektedir.

Fotoğraf 18. Işıkpınar Tesislerinden Görünümler.

Erzincan Belediye'si tarafından bu bölgede Vavgirt Deresi rekreasyon projesi planlanmıştır. Projeye göre, dere boyunca dolgu ve ıslah çalışmaları yapılarak ortaya

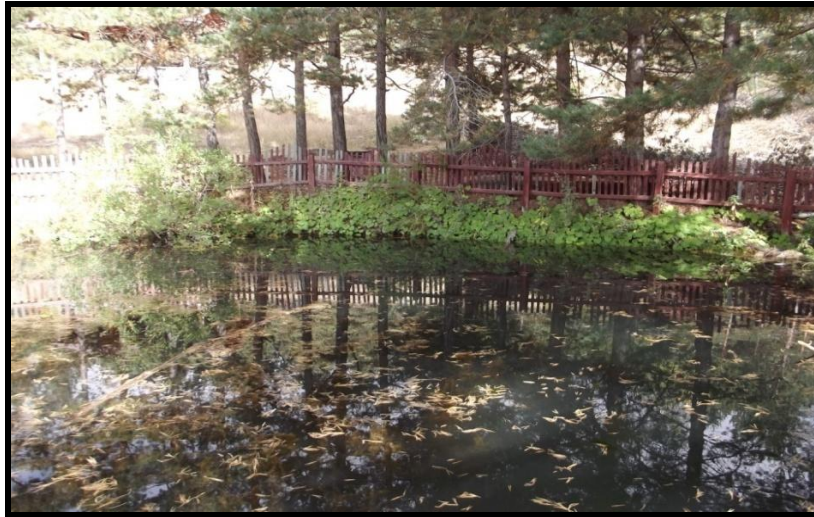
çıkacak 500 bin m²'lik alanda rekreasyon alanı oluşturulacak ve proje ile toplam yeşil alan miktarı 1 milyon m²'ye ulaşacaktır (www.erzincan-bld.gov.tr).

Rekreasyon Olanakları	Mevcut Sorunlar	Olası Sorunlar
<ul style="list-style-type: none"> • Dinlenme • Lokanta avantajı • Manzara seyretme • Yürüyüş imkânı • Fotoğrafçılık	<ul style="list-style-type: none"> • Piknik alanının olmaması	<ul style="list-style-type: none"> • Çevre kirliliği

Tablo 20. Işıkpınar Köyü'nün Rekreasyonel Açıdan Değerlendirilmesi

III. 4. Mecidiye (Çamlık) Piknik Alanı

Erzincan kent merkezinin 15 km. kuzeyinde, Esence Dağları üzerinde, en yakın yerleşim yeri olan Mecidiye Köyü'ne ise 4 km. uzaklıktadır. Mecidiye Mesire Yeri 120 hektar genişliğindedir. Sarıçam ormanlarının 30 hektar net kullanım alanı rekreasyonel piknik amaçlı kullanılmak üzere ayrılmıştır.

Fotoğraf 19. Mecidiye Mesire Alanından Bir Görünüm.

Fotoğraf 20. Mecidiye Mesire Alanındaki Havuzdan Görünüm.

Mecidiye Orman İçi Dinlenme Alanı, halkın özellikle yaz aylarında uğradığı, kamp yapılan bir mesire yeridir. 500 kişilik kapasiteye sahip alanda 2 gölet, 1 otopark, piknik masaları ve yağmurdan korunmak için yağmur barınağı bulunmaktadır.

Fotoğraf 21. Mecidiye Piknik Alanından Bir Görünüm.

Mecidiye Mesire Yeri önceleri taşkından korunmak amacıyla DSİ tarafından ağaçlandırılmış daha sonra Orman Fidanlık Müdürlüğü'ne devredildikten sonra altyapısı tamamlanmıştır. Orman, Sarıçam ağırlıklı bir yapıya sahiptir.

Rekreasyon Olanakları	Mevcut Sorunlar	Olası Sorunlar
<ul style="list-style-type: none"> • Piknik • Dinlenme • Manzara seyretme • Yürüyüş imkânı • Çocuk parkı	<ul style="list-style-type: none"> • Alanın bakımsızlığı • Güvenlik görevlisi olmaması	<ul style="list-style-type: none"> • Yoğun kullanımdan kaynaklanabilecek bitki örtüsü tahribi • Ateş yakılması sonucu yangın tehlikesi • Çevre kirliliğinin artması

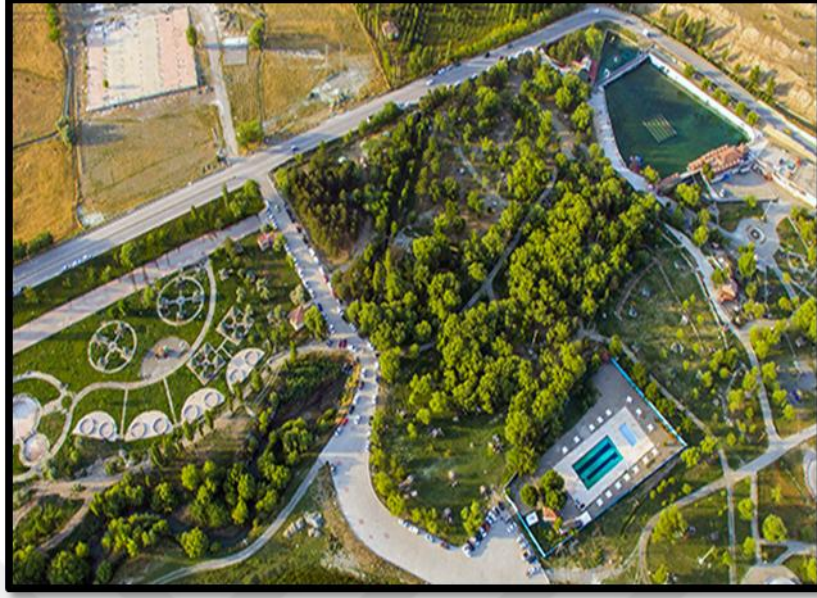
Tablo 21. Mecidiye Piknik Alanının Rekreasyonel Açıdan Değerlendirilmesi

III. 5. Ekşisu Mesire Alanı

Erzincan Ovası'ndaki önemli bir doğal turistik kaynak ise, Erzincan kentinin 12 km. doğusunda, Akyazı-Saztepe-B. Çakırman köyleri üçgeni içinde kalan Ekşisu Mesire Alanı'dır (Hayli, 1995: 260). Eski Erzincan-Erzurum yolu üzerinde yer almaktadır.

Kuzey Anadolu Fayı'na bağlı olarak Esence Dağları'nın ovayla birleştiği etek kısmında doğu-batı yönlü uzanan birçok suyun çıktığı alan bulunmaktadır. Bu sular tatlı su, maden suyu, kaplıca suyu ve içilmesi yahut kullanılmayan acı sulardan oluşmaktadır (Altınbilek, 1997:298).

“Ekşisu” adı ile bilinen maden suyun “ Hidrojen karbonatlı, radyoaktivitesi 11,6, oligometalik bir su özelliğine sahip, bir miktar iyot ve bol miktarda demir ihtiva ettiği anlaşılmıştır (Altınbilek, 1997: 298).

Fotoğraf 22. Eksisu Mesire Alanından Görünüm.

Eksisu Mesire Alanı girişindeki çeşmenin başında su ile ilgili Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsü Kimyevi Tahlil Şubesinin 02.05.1965 tarihli raporuna göre; suyun oligometrikkarbogazoz sular grubunda yer aldığı, içerisinde de fazlaca demir ihtiva ettiği, içildiğinde hipostenik ve hiperstenik midelerde karaciğer ve safra yolları hastalıklarında ve anemilerde faydalanılacağı belirtilmiştir.

Fotoğraf 23. Eksisu Mesire Alanından Bir Görünüm.

Bögert Maden Suyu kaynağının da yer aldığı bu alan, aynı zamanda diğer birçok şifalı suyun çıktığı, ağaçlık ve yeşil alanları ve çeşitli sosyal tesisleri ile öteden beri halkın ilgisini çekmiş ve uğrak yeri olmuştur (Hayli, 1995: 260).

Fotoğraf 24. Ekşisudaki Horhor Havuzundan Görünümler.

Maden suyu, anemi, karaciğer, mide, bağırsak ve safra yolları hastalıkları için faydalıdır (İl Kültür ve Turizm Envanteri- 2007: 245).

Ekşisu, doğal güzelliklerinin yanında su kaynakları bakımından da oldukça zengin bir özelliğe sahiptir. Çok küçük bir alan içinde fiziksel ve kimyasal bakımdan birbirinden çok farklı özelliklere sahip su kaynakları mevcuttur. Tatlı su kaynağı hemen yanında akmakta olan maden suyu ve mineralojik özelliklere sahip kaplıca sularına bir arada rastlamak mümkündür. Daha önceleri tabii halde gürültüler çıkararak kaynayan, bu sebeple Horhor adı ile bilinen kükürtlü su kaynağı, 1990 yılında büyük bir havuz haline getirilmiştir (Hayli, 1995: 262). Büyük bir oluk içinde kaynayan suyun miktarı dakikada 1 ton olarak hesaplanmıştır. Bol miktarda kükürt içermektedir (İl Kültür ve Turizm Envanteri- 2007:245). Yaklaşık 18° C sıcaklığa sahip olan bu suyun litrede demir ve erimiş tuz oranının fazla olmasından dolayı içilmemektedir (Altınbilek, 1997: 298).

Fotoğraf 25. Ekşisuyun Çıkarımının Yapıldığı İlk Makine

Ekşisu Mesire Alanı günü birlik yararlanılabilecek bir mesire alanıdır. Bu alandan ve kaplıcalardan özellikle hafta sonları en yüksek kapasitede faydalanılmaktadır. Yaklaşık 10 ha. lık alanda Erzincan Belediyesi tarafından çevre düzenlemesi yapılmış, iki adet havuz bulunmaktadır. Bunlardan biri Horhor Kaplıcası, diğeri ise alanın kuzeyinden çıkan tatlı suların toplandığı bir havuzdur, yaklaşık 10 000 m²'yi bulmaktadır. İçerisinde sandalla gezinti imkânı vardır.

Fotoğraf 26. Ekşisu Mesire Alanından Bir Görünüm.

Alanda maden suyunun işlendiği şişeleme tesisi bulunmakta ve binanın üst katında kır lokantası bulunmaktadır.

Fotoğraf 27. Ekşisu Aile Gazinosundan Bir Görünüm.

Ekşisu Mesire Alanı içerisinde 3 adet tesis vardır. Bunlardan Ekşisu Aile Gazinosu uzun yıllardır faaliyettedir. 15 Haziran- Eylül ayları arasında yoğun hizmet vermektedir. Yaz sezonu 3000 kişiyi ağırlayan tesis, yılda 4000 kişiye hizmet vermektedir.

Fotoğraf 28. Saklıbahçe Yörük Çadırındaki Havuzdan Bir Görünüm.

Saklıbahçe Yörük Çadırı 4 yıldır faaliyette olan bir tesistir. Mart ayından Kasım ayına kadar faaliyette olan tesis 6. - 8. aylar arası yoğun olarak çalışmaktadır. 600 kişilik kapasiteli tesiste ızgara ve türleri ziyaretçilere sunulmaktadır.

Fotoğraf 29. Ekşisu Mesire Alanından Görünümler.

Üçüncü tesis ise, kendin pişir kendin ye tarzında faaliyet göstermektedir. Artan Limited Şirketine ait Go Kart Pisti de yine bu alanda insanlara hizmet vermektedir. Bunların dışında mesire alanı içerisinde bay ve bayan mescidi ile çocuk oyun alanı, açık çeşmeler ve tuvaletler de yer almaktadır.

Fotoğraf 30. Ekşisu Go-Kart Pisti ve Çocuk Parkı

Mesire alanının güney kesiminde ise değişik yerlerden çıkan suların toplandığı 30.000 m²'yi geçen bir gölet vardır (Altınbilek, 1997: 299- 300).

Fotoğraf 31. Ekşisu Göllet'inden Bir Görünüm.

Bütün bu güzelliklerinin yanı sıra mesire alanı kuş cenneti olarak da anılmaktadır. Alanın bir bölümüne Doğa Derneği, Doğal Hayatı Koruma Derneği, Sürdürülebilir Kırsal ve Kentsel Kalkınma Derneği ve Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından Ekşisu Kuş Gözlem Kulesi yapılmıştır.

Fotoğraf 32. Ekşisu Kuş Gözetleme Kulesi.

Son olarak Ekşisu Mesire Alanında 240 yabancı bitki çeşidi yetişmektedir. Bu bitkiler su kenarlarında, sazlıklarda, çayırlarda, meralarda ve bozkır alanlarında

bulunmaktadır. Bunların arasında yer alan Erzincan Sütotu ve Erzincan Geveni dünyada sadece Ekşisu'ya, tuzcul glayöl ise ülkemize özgü nadir bitkiler arasındadır.

Erzincan Belediyesi tarafından Ekşisu Mesire alanında Erzincan sütotu ve rekreasyon alanı düzenleme çalışmaları ile ilgili 2012 yılında proje planlanmıştır. Projeye göre; Ekşisu mesire bölgesinde 37.400 m2 alanın çevre düzenlemesi ve ıslah çalışması yapılarak bu alana 1392 adet bitki dikimi, 3 adet spor alanı, sazlıkların tanıtımı, mesire alanında halka açık 56 adet piknik masası kurulması, kendin pişir kendin ye tarzında 10 adet birbirinden bağımsız locaların oluşturulması, aynı zamanda birçok çocuğun oyun oynayabileceği çocuk oyun grup alanları ve çeşitli organizasyonlar için amfi kurulması planlanmıştır. Böylece bölgenin turizm cazibesi artırılarak mesire alanının kapasitesi genişletilmiş olacaktır. Ayrıca bu şekilde bölgeye yeni iş yerleri ve istihdam oluşturulacağı düşünülmektedir (www.erkincan-bld.gov.tr). Bu proje kapsamında birçok kısım tamamlanmıştır.

Fotoğraf 33. Ekşisudaki Havuzdan Bir Görünüm.

Ekşisu civarında MTA Enstitüsü tarafından 1983-84 yaz aylarında gerçekleştirilen sıcak su rezistivite çalışmaları sonucunda, Ekşisu mesire alanının yaklaşık 1km doğusundaki Ilıca güney yamacında açılan sondaj ile 32°C'lik kükürtlü kaplıca suyu çıkartılmıştır.

Fotoğraf 34. Kaplıca Alanından Görünüm.

Aslında daha sıcak olan bu su, bünyesinde bulundurduğu amonyak sebebiyle yüzeye çıktıkça bir miktar ısı kaybına uğramaktadır. Sondaj kuyusunun bulunduğu noktada bir havuz mevcuttur ve bu su ortasında kaplıca suyu 2,5- 3 m.'lik bir yüksekliğe fişkirarak çıkmaktadır (Hayli, 1995: 262).

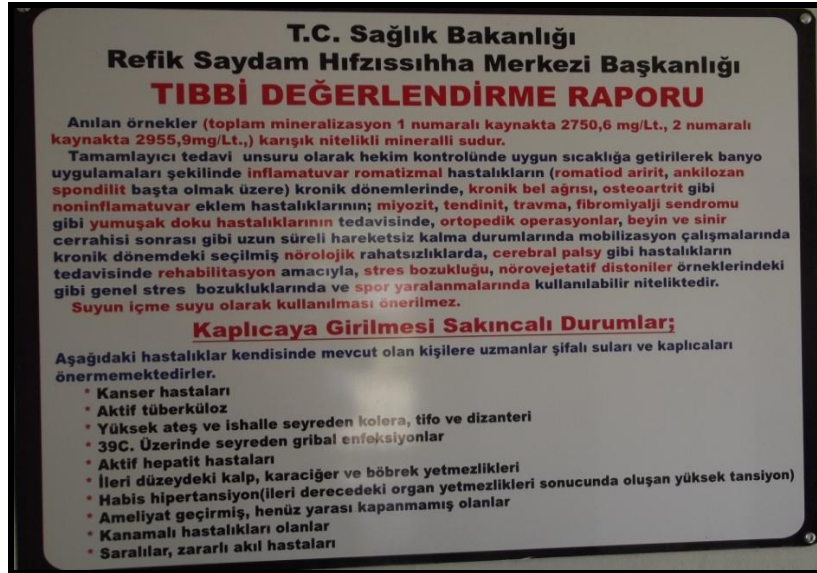
Fotoğraf 35. Kaplıca Tesislerinden Bir Görünüm.

Suyun bulunduğu havuzun güneyinde Erzincan Belediyesi'nin yaptırdığı Kaplıca tesisleri bulunmaktadır.

Fotoğraf 36. Kaplıca Odalarından Bir Görünüm.

Kaplıca tesisi içinde 5x10m. ebatlarında havuzlar, üzeri açık, etrafı kapalı ve 12 adet kaplıca odası vardır. Kaplıcada doğal jakuzi alanları, tuvalet, kabin ve duş bulunmaktadır.

Fotoğraf 37. Kaplıcanın Tıbbi Değerlendirme Raporu.

Kaplıca odalarının üstü açık olması sebebi ile kışın suları boşaltılarak kapatılmaktadır. İnsanlar tarafından en fazla tercih edilen aylar Haziran - Ağustos aylarıdır. Yılda 10 000 kişinin yararlandığı bu tesis de genel olarak Erzincan halkı ile çevre il ve ilçelerden romatizma rahatsızlıkları olan insanlar faydalanmaktadır.

Haftada bir temizliği yapılan havuzlar devridaim sistemi ile çalışmaktadır. Ekşisu'ya yoğunlaşan rekreasyon amaçlı geziler sırasında bu havuzlar kiralanmaktadır. İşletmesi Erzincan Belediyesine ait olan bu tesis 08.00 - 22.00 saatleri arasında faaliyettedir. Ayrıca belediye tarafından insanların buralardan yararlanmasını kolaylaştırmak amacıyla saat başı otobüs servisleri yapılmaktadır.

Rekreasyon Olanakları	Mevcut Sorunlar	Olası Sorunlar
<ul style="list-style-type: none"> • Piknik • Dinlenme, eğlenme • Fotoğrafçılık • Manzara seyretme • Sağlık, yürüyüş	<ul style="list-style-type: none"> • Çevre kirliliği • Güvenlik görevlisi sorunu	<ul style="list-style-type: none"> • Ateş yakımı sonucu ortaya çıkabilecek yangın • Çevre kirliliği • Yoğun kullanımdan dolayı bitki örtüsü tahribi

Tablo 22. Ekşisu Mesire Alanının Rekreasyonel Açıdan Değerlendirilmesi

III. 6. Milli Egemenlik Kent Ormanı

Terzibaba Mezarlığı yakınlarında Erzincan'a yaklaşık 5 - 6 km uzaklıkta yeni bir mesire alanıdır. Mesire alanı içerisinde insanların oturabilecekleri masalar ve çocuk park alanı yer almaktadır.

Belediye ve Orman İşletmeleri Genel Müdürlüğü işbirliği ile kentin güneyinde yapılan Milli Egemenlik Kent Ormanı'nda, proje tamamlandığında havuzlar, yürüyüş yolları, spor alanları, oyun parkları, oturma alanları ile birlikte mini bir golf sahası ve hayvanat bahçesi hizmete girecektir. Kente yakın bir alanda yaklaşık 500 m²'lik yeşil alan planlanmaktadır (www.erkincan-bld.gov.tr).

Fotoğraf 38. Erzincan Kent Ormanından Bir Görünüm.

Erzincan Belediyesi tarafından bu mesire alanında kent orman rekreasyon alanı projesi planlanmaktadır.

Fotoğraf 39. Hayvan Barınağından Bir Görünüm.

Mesire alanının tam karşısında bulunan Erzincan Hayvan Barınağı da bu mesire alanına gelen kişilerin vakit geçirmek için gittikleri bir yer haline gelmiştir.

Rekreasyon Olanakları	Mevcut Sorunlar	Olası Sorunlar
<ul style="list-style-type: none"> Piknik Dinlenme Yürüyüş Çocuk parkı 	<ul style="list-style-type: none"> Güvenlik görevlisi olmaması 	<ul style="list-style-type: none"> Yoğun kullanımdan doğabilecek bitki örtüsü tahribi Çevre kirliliği

Tablo 23. Erzincan Kent Ormanının Rekreasyonel Açıdan Değerlendirilmesi

III. 7. Çerme Mesire Alanı:

Erzincan kentinin batısında, 13 km uzaklıkta, doğal güzelliğe sahip bir mesire yeridir. Ova batısındaki Çerme köyü yakınlarındaki Çerme kaynağı 24 lt/sn'lik debisiyle Çerme Köyü'nün içme ve kullanma suyu ihtiyacını karşılamaktadır (Karartı, Ünalın, Akdemir, Aydın, 2008: 25).

Mesire alanı köyün girişindeki ağaçlık alan ve havuzdan ibarettir. İnsanların piknik yapmak için tercih ettikleri bu mesire alanında masa, sandalye, ışıklandırma, oyun parkı vb. bulunmamaktadır. Bu mesire alanını tercih edenler gerekli bütün malzemeleri yanlarında getirmektedir. Bu alan İl Özel İdaresi'nin sınırları içerisinde yer aldığından çok fazla müdahale edilememektedir. Gerekli düzenlemeler yapılarak güzel bir mesire alanı haline getirilebilir.

Rekreasyon Olanakları	Mevcut Sorunlar	Olası Sorunlar
<ul style="list-style-type: none"> Piknik Dinlenme Manzara seyretme 	<ul style="list-style-type: none"> Rekreasyonel donatının olamaması (piknik masası, çöp kutusu vb.) Güvenlik görevlisi olmaması Alt ve üst yapı eksikliği 	<ul style="list-style-type: none"> Yangın tehlikesi Güvenlik sorunu Çevre kirliliği Yoğun kullanımdan dolayı bitki örtüsü tahribi

Tablo 24. Çerme Mesire Alanının Rekreasyon Açısından Değerlendirilmesi

III. 8. Atatürk Kent Ormanı:

Erzincan - Sivas karayolu üzerinde, merkeze 15 km uzaklıkta yer almaktadır. Bu mesire alanı Erzincan Orman İşletme Müdürlüğüne aittir.

Alanda oturma yerleri, oyun parkı, çeşme, ahşap bir ev ve ziyaretçilerin su ihtiyaçları için çeşme bulunmaktadır.

Fotoğraf 40. Atatürk Kent Ormanı Girişinden Bir Görünüm.

Mesire alanı ormanlık bir alana kurulduğundan insanların ateş yakmasına izin verilmemektedir.

Ormanlık bir alana kurulan mesire alanında 13 tane çeşitli hayvan heykeli yer almaktadır. Bu heykeller mesire alanının çeşitli yerlerine yerleştirilmiştir. Hayvan heykelleri ormana gelen ziyaretçilere doğayı ve yaban hayatını sevdirmek amacı ile yapılmıştır.

Fotoğraf 41. Ahşap Ev ve Oyun Parkından Bir Görünüm.

III. 9. Erzincan Göyne Baraj Gölü:

Erzincan'a 23 km uzaklıkta, Çatalarmut Köyü'nde Devlet Su İşleri tarafından yapılmıştır. Erzincan Göyne Barajı 10 milyon m³ su depolama hacmine sahiptir. Ortalama derinliği 35 metredir.

Fotoğraf 42. Göyne Barajından Bir Görünüm.

Çevrede bulunan köy ve beldelerin su ihtiyacını karşılamak için yapılan bu gölde alabalık üretim çiftlikleri de yer almaktadır. Su kayağının dışında göl çevresi eşsiz doğa güzellikleri ile Erzincan halkı için önemli mesire alanıdır.

Baraj gölünde su kayağı yapılabilir. Göl, amatör ve profesyonel düzeylerde sporlar için uygun su ortamına sahiptir. Çeşitli yarışma organizasyonlarında su kaynağı potansiyeli yüksek olduğundan değerlendirilebilmektedir. 1998 yılında düzenlenen Türkiye Su Kayağı Şampiyonası, Tercan Baraj Gölet'i ve Erzincan Göyne Baraj Gölet'inde gerçekleştirilmiştir (Şahin: 81).

Baraj çevresinde yer alan ağaçlık alanlar mesire alanı olarak değerlendirilmektedir. Fakat donanım bakımından yetersizdir. Gerekli ihtiyaçların temin edilmesi ile alan önemli bir mesire alanı haline gelebilir.

Rekreasyon Olanakları	Mevcut Sorunlar	Olası Sorunlar
<ul style="list-style-type: none"> • Piknik • Dinlenme • Manzara seyretme • Fotoğrafçılık • Yüzme • Su kayağı	<ul style="list-style-type: none"> • Rekreasyonel donatımın olamaması (piknik masası, çöp kutusu vb.) • Güvenlik görevlisi olamaması • Alt ve üst yapı eksikliği • Otopark ve oyun parkı	<ul style="list-style-type: none"> • Güvenlik sorunu • Çevre kirliliği • Yoğun kullanımdan dolayı bitki örtüsü tahribi

Tablo 25. Erzincan Göyne Barajı'nın Rekreasyonel Açısından Değerlendirilmesi

III. 10. Esentepe Sosyal Tesisleri

Esentepe Sosyal Tesisleri, Erzincan kentinin kuzeyinde Başbağlar mahallesinde (Erzincan Belediyesi Esentepe Sosyal Tesisleri) yer almaktadır.

Fotoğraf 43. Esentepe Sosyal Tesisinden Bir Görünüm.

Erzincan'ın kuzeyinde yer alan iki tepeden birinde halka açık olan 1295 m. yüksekliğinde Esentepe Sosyal Tesisi yer alırken, Kırklar Tepesi olarak bilinen diğer tepenin üzerinde ise 3. Orduya ait bir tesis bulunmaktadır.

Tesis içinde çocuklar için oyun parkı ve lokanta bölümü dışında piknik masaları ile yaz aylarında faaliyete geçen büfe bulunmaktadır. Sosyal tesis, daha çok yaz aylarında düğünlerde ve özel yemeklerde tercih edilmektedir. Tesis kente hâkim bir manzarası ile özellikle yaz akşamlarında yoğunluk kazanmaktadır.

Esentepe Sosyal Tesisi, şehre yakınlığı ve ulaşım kolaylığına rağmen fazla tercih edilmemektedir. Bu durum üzerinde sosyal tesisi çalıştıran şirketlerin büyük etkisi bulunmaktadır. İşletmecilerin alanı iyi değerlendirememeleri tesisin tercih edilme durumunu da sınırlandırmıştır.

Rekreasyon Olanakları	Mevcut Sorunlar	Olası Sorunlar
<ul style="list-style-type: none"> • Dinlenme • Piknik • Manzara seyretme • Fotoğrafçılık	<ul style="list-style-type: none"> • İçme suyu temini • İşletme yetersizliğinden	

Tablo 26. Esentepe Sosyal Tesislerinin Rekreasyonel Açından Değerlendirilmesi

III. 11. Ergan Dağı Kayak Tesisleri

Sanayi Devriminden sonra fabrikaların artması şehirlerde hızlı bir gelişim süreci yaratmış ve sanayi merkezlerinde iş bulma imkânının kolay olması bu alanların yoğun göç almasına neden olmuştur. Bu sürecin sonunda insanlar için dinlenebilecekleri doğal ortamlar, yerleşim alanlarıyla azalarak sıkıcı ve sağlıksız ortamlar haline dönüşmüştür. İnsanlarda bu ortamlardan kurtulmak için yaz mevsiminde deniz kıyılarını ya da ormanlık alanları, kış mevsiminde de kardan yararlanabilecekleri dağlık alanları tercih etmektedir.

İnsanlar tatillerini genellikle yaz mevsiminde değerlendirmekte iken artık kış mevsiminde de tatil yapma istediği kış turizminin canlanmasını sağlamaktadır (Şahin, Yazıcı: 32).

Dağlardan turizmde en yaygın faydalanma kış sporları şeklindedir. Kış sporları arasında en yaygın olan kayak sporu, dağlarda sporculara konaklama ve mekanik tesislerin yapımı ile başlayan eğlence, alışveriş gibi çeşitli hizmetlerin verilmesi ile gelişen bir turizm faaliyetini ortaya çıkarmıştır. Böylece bazı dağlar kış turizm merkezlerine dönüşmüştür (Doğaner, 1991: 138).

Fotoğraf 44. Ergon Dağı Kayak Merkezinden Bir Görünüm.

Kayak sporları, ülkemizde ve dünyada kış mevsiminin vazgeçilmez turistik aktiviteleri arasında yer almaktadır. Her geçen yıl kış turizmine paralel olarak kayak merkezlerinde de büyük gelişmeler olmuş ve kış sporları turizmine olan talebi arttırmıştır. Kış sporları turizmi potansiyeli açısından Türkiye sahip olduğu coğrafi koşullar ve iklim şartlarıyla önemli bir konuma sahiptir (Aydın, 2007: 1). Rölyef özellikleri bakımından orta yükseklikteki dağlarla kaplı olan ülkemizde turizm açısından değerlendirilebilecek pek çok dağ mevcut iken bunların çok azından turizm amacıyla yararlanılmaktadır. Alpinizm açısından Ağrı Dağı'nın dış turizmde önemli bir yeri bulunmaktadır. İç turizmde ise Erciyes dağı ve Toroslardaki Aladağlar büyük ilgi görmektedir. Kamp çalışmalarında en çok yararlanılan Uludağ iken; termalizmde Murat dağı (Kütahya), Doğu Karadeniz'de Ayder Kaplıcası; av turizminde Bey dağları (Antalya) sayılabilir. Kış sporları açısından bakıldığında ise Uludağ (Bursa), Elmadağ (Ankara), Ilgaz dağı (Kastamonu-Çankırı), Palandöken dağı (Erzurum), Sarıkamış (Kars), Bingöl dağı (Bingöl) ve Saklıkent (Antalya) önemli alanlardır (Doğaner, 1991: 138-139).

Fotoğraf 45. Ergan Dağı Kayak Merkezinden Görünüm.

Kış turizmi faaliyetlerinde iklim şartları ve yükselti önemli bir faktördür. Türkiye de yükseltinin batıdan doğuya doğru artması ülkenin yüksek ve dağlık

alanlarının oranını arttırmaktadır. Bölgeler arasında kış turizm potansiyeli en yüksek olan bölge Doğu Anadolu Bölgesi'dir. Bölge içerisinde yer alan Erzincan kenti de kış turizm potansiyeline sahiptir (Şahin, Yazıcı: 332).

Doğal çevre özellikleri Erzincan'ın doğal turizm kaynakları açısından çeşitlilik göstermesini sağlamaktadır. Alp – Himalaya kıvrım kuşağında yer alan sahada arazinin yarıdan fazlası 3000 m.yi bulan dağlık alanlarla kaplıdır. Bu özelliği yörede kış sporları ve alpinizm açısından dağ turizminin gelişmesine neden olmaktadır. Erzincan kenti, topoğrafik yapısı ve iklim özellikleri bakımından kış sporlarının gelişimi için uygundur. Yörenin yüksek kesimlerinde kayak sezonu 3-4 ay sürebilecektir(Şahin: 74).

Kış mevsiminde Sibiryaya kökenli hava kütlesi kış günlerinin sert geçmesine neden olmaktadır. Ortalama karla örtülü gün sayısı ve en yüksek kar örtüsü kalınlığı Tablo 7 de verilmiştir. Verilen tablo doğrultusunda kentin kış turizm potansiyelinin yüksek olduğu açıkça ortaya konmaktadır.

Erzincan kış turizmi açısından son derece önemli bir merkez haline gelmektedir. Erzincan'da 2 kış turizm merkezi bulunmaktadır. Bunlardan biri uzun yıllardır faaliyette olan Yıldırım Akbulut Kayak Merkezi, diğeri ise artık büyük bir potansiyele sahip Ergen Dağı Kayak Merkezi'dir.

Fotoğraf 46. Ergen Dağı Kayak Merkezinden Görünüm.

Ergan Dağı Kayak Tesisleri, kentin güneyinde yer alan 3.258 m yüksekliğindeki Munzur Dağları'nın eteklerinde, 2.970 m yükseklikte konumlandırılmıştır. Tesisin, kent merkezine uzaklığı 16 km'dir.

Ergan Dağı Kayak Merkezi, kentin kış turizmi merkezi olması için önemlidir. Kayak merkezi 6 aylık kayak sezonuna sahiptir. Amatör ve profesyonel bütün sporculara aralıksız 45 dakika süreyle tek pistte kayak yapılabilme imkânı sunmaktadır. Bölgede çok düşük çığ riski, ağaçsız dokusu, kar kalitesinin yüksekliği gibi özellikler kayak merkezinin ülkemizde birçok merkez içerisinde yer almasını sağlayacaktır.

Fotoğraf 47. Telesiyej Sisteminden Bir Görünüm.

Erzincan ovası doğa yapısı ile rafting, kano, dağcılık, yamaç paraşütü, buz ve kaya tırmanışı, binicilik, tracking, kış sporları ve kampçılık gibi birçok alanda fırsat sunmaktadır. Ergan Dağı, Bakanlar Kurulu kararı ile 2006 yılında Kış Turizm Merkezi ilan edilmiştir. Türkiye'deki kayak merkezleri arasında en uzun pist ve mekanik sistemler bulundurması ile en önemli kayak merkezi olmaya adaydır.

Tesis tam olarak bittiğinde iki etaptan oluşan 11 km uzunluğunda piste, etapların başlangıcında restaurant, sağlık hizmetleri, cafe ve soyunma odalarının bulunduğu sosyal tesislere sahip olacaktır. İkinci etaptaki kayak alanı dışında

dağcılık, doğa yürüyüşü, yamaç paraşütü ve dağ bisikleti yapılacak şekilde planlanmıştır. Avrupa’da yer alan kayak tesislerindeki gibi kayağın dışında doğa ve macera sporları yapılabilecek şekilde oluşturulan tesis bu özellikleri ile Türkiye’deki diğer kayak merkezlerinden farklı özellik taşıyacaktır (KUDAKA, 2012: 14).

Fotoğraf 48. Ergani Dağı Kayak Tesisleri Pist Haritası (KUDAKA, 2012: 14).

Ergani Dağı Kayak Tesisleri Telesiyej Sistemi 2 etaptan oluşmakta ve başlangıç noktası yüksekliği 1.698 m, 1. Etap bitiş ve 2. Etap başlangıç noktası yüksekliği 2.315 m, 2. Etap bitiş noktası yüksekliği (telesiyej zirvesi) ise 2.950 m’dir. 1. etap telesiyej tesisinde 4 kişilik 112 sandalye bulunmaktadır. 1500 kişi/saat taşıma kapasitesine sahiptir. Seyahat süresi 8 dk. 52 sn sürmektedir. Hat uzunluğu 2662,5 metredir. 2. etap telesiyej tesisinde 4 kişilik 82 sandalye bulunmaktadır. 1200 kişi/saat taşıma kapasitesine sahiptir. Seyahat süresi 8 dk. 11 sn sürmektedir. Hat uzunluğu 2455,8 metredir. Tesis zirvesinden kayakçının aşağıya inmesi için farklı zorluk derecesinde pistler mevcuttur. Yeşil, mavi, kırmızı ve en zor seviyedeki siyah pistlerden oluşan tesiste ortalama kayış süresi 20 ile 40 dakika arasında olacaktır (KUDAKA, 2012: 80). Gondol mekanik tesisinde 22 adet 8 kişilik kabin bulunmaktadır. 750 kişi/saat taşıma kapasitesine sahiptir. Hat uzunluğu 1753 metredir. Seyahat süresi 5 dk. 51 sn. sürmektedir. Seyahat hızı 0-5m/sn.dir (KUDAKA, 2012: 14).

Türkiye’de karasal iklim alanlarında karın yerde kalma süresi yaklaşık 90 gündür. Yüksek rakımı ve kuzey-doğu yönlü uzanımıyla Ergen Dağı, Türkiye ortalamasına göre daha uzun süre kayak imkânı sağlamaktadır. Devlet Meteoroloji İşleri Dairesi tarafından yayınlanan kış sporları merkezlerine ait geçmiş yıl yağış verilerine göre, kar yağışı Aralık ayında başlar ve Mayıs ayının ortalarına kadar yerde kalmaktadır. Bu özelliği ve konforlu iklimi ile ülkedeki diğer kayak merkezlerine göre öne çıkmaktadır (KUDAKA, 2012: 14).

Fotoğraf 49. Ardıçlı Gölet’inden Bir Görünüm.

Ergen dağında yer alan Ardıçlı Gölü göl turizm merkezi haline gelmektedir. Göl turizmin de turistler farklı coğrafi oluşumları gözlemlerken, yayla ve tepelere çıkarak da göl manzarasına hâkim olabilmektedir. Göl turizmini etkileyen önemli bir faktör iklimdir. Gölün yer aldığı bölgenin iklimi çevresindeki fauna ve flora yapısını etkilerken göl bölgenin su sıcaklığı ve buharlaşma oranını da etkilemektedir (Yalçınar Ercoşkun: 601-602).

Türkiye’de irili ufaklı olmak üzere turistik potansiyele sahip yüzlerce göl vardır. Türkiye’nin her yerine dağılmış olan bu göllerin oluşum özellikleri çok çeşitli olduğundan turizm potansiyelleri de yüksektir. Dünyada yer alan her göl tipine Türkiye’de de rastlamak mümkündür (Doğanay, 2001: 364-365).

Göllerin rekreasyonel amaçlı değerlendirilmesi özellikle son yıllarda artmıştır. Denizden uzak alanlarda yaşayan Anadolu insanı yüksek sıcaklıkların yaşandığı yaz mevsimlerinde çevrelerinde bulunan göl alanlarını tercih edip hafta sonu tatilini buralarda geçirmektedir (Akpınar, Akbulut, 2007: 3).

Kışın donan göller İsviçre, Macaristan, Avusturya gibi Avrupa ülkelerinde kış turizmini, buz pateni faaliyetlerini doğurmaktadır (Yalçın Ercoşkun: 602).

Tesis alanında yer alan gölet, 150 kişinin buz pateni yapabileceği bir alan haline getirilerek insanlara kayağın yanında farklı bir etkinlik sunulmasına olanak sağlayacaktır (KUDAKA, 2012: 81).

Ergan Dağı'nda Türkiye'de ilk kez düzenlenen Uluslararası Kayaklı Oryantiring Yarışması yapılmıştır. 10 ülkeden yerli ve yabancı olmak üzere toplam 92 sporcu yarışa katılmıştır. Dağ, sahip olduğu özellikler açısından bu sporun yapılmasına da elverişlidir (www.erkincanliyim.com).

Rekreasyon Olanakları	Mevcut Sorunlar	Olası Sorunlar
<ul style="list-style-type: none"> Piknik Kayak Manzara seyretme Fotoğrafçılık	<ul style="list-style-type: none"> Tesis yeni olduğu için buna bağlı sorunlar yaşanır.	

Tablo 27. Ergan Dağı'nın Rekreasyonel Açından Değerlendirilmesi

III. 12. Erzincan Kent Merkezinde Yer Alan Parklar ve Bahçeler

Kentler için önemli bir yaşam alanı olan yeşil alanlar, planlı kent yaşamının başladığı zamandan beri sürekliliğelmekte ve değişime uğramaktadır. Yoğun kent yaşamının etkisi altındaki insanın sağlıklı dinlenebilmesi, sosyal ve kültürel mekânların oluşturulması için yeşil alanlar büyük öneme sahiptir (Şengün, Üstündağ: 47).

Açık ve yeşil alanlar şehirlerdeki hızlı gelişmeye bağlı olarak sürekli değiştirilip yok edilmektedir. Oysaki bu alanlar kentlerin yaşam alanı haline gelmesinde, insanlar arası kaynaşmayı sağlayarak toplumların gelişimini arttırdığı mekânları oluşturmaktadır (Tosun, 2007).

Erzincan'daki mevcut parklar kuruldukları ilk günlerden bugüne değin herhangi bir ilave, düzenleme ve iyileştirmenin yapılmadığı parklar niteliğindedir. Uzun yıllar gelişmekte olan alanlarda park olarak gösterilen yerler için herhangi bir düzenleme yapılmamış ve boş bırakılmıştır. Hatta Erzincan kenti belediye sınırları içinde 2 büyük park ve birkaç semt parkı aktif olarak hizmet vermektedir. Kent genelindeki park alanı 135 ha. olarak saptanmıştır. Bu alanın sadece 13.60 ha.'lık kısmının kent genelinde park alanı olarak hizmet vermekte geriye kalan 121,4 ha.'lık kısmı ise herhangi bir çalışmanın yapılmadığı gözlenmiştir (Zengin, 2001: 84).

Son yıllarda Erzincan kenti imar planında kişi başına 7,9 km² yeşil alan bulunmaktadır. 400.000 m² yeşil alan Erzincan halkı tarafından kullanılmaktadır. Erzincan belediyesi tarafından düzenlenen yeşil alan projesi ile her mahalleye yeşil alan ve park yapılmış ve proje kapsamında yapımına da devam edilmektedir.

Tablo 28: İmar planı haricinde gerçekteştirilen çalışmalar

Yer	Alan (m ²)
Barış Manço Parkı	21.000
Atatürk Parkı	120.000
Spor Kompleksi	63.000
Türk Büyükleri Parkı	5.000
İnönü Parkı	8.000
Ekşisu Mesire Alanı	125.000
Mahalle Çocuk Bahçeleri	90.000

Kaynak: Erzincan Belediyesi, 2005

Kentte en çok kullanılan parklar merkezde yer almaları nedeni ile Barış Manço, İsmet İnönü, Belediye Kültür Evi parkları ve kentin batı kısmında yer alan Atatürk Parkıdır (Zengin, 2001: 84).

Barış Manço Parkı, belediye tarafından özel sektör işletmeciliğine verilmiş ve çay bahçesi halinde düzenlenmiştir. Park alanı içerisinde büfeler, yeşil alanlar, çay bahçeleri, süs havuzu, yürüyüş yolu bulunmaktadır (Zengin, 2001: 85).

Fotoğraf 50. Yürüyüş Yolu ve Park Alanından Bir Görünüm.

Fotoğraf 51. Barış Manço Parkındaki Kafe Alanından Bir Görünüm.

Atatürk Parkı; kentin en büyük park alanı özelliğine sahip aktif park alanı konumundadır. Kent merkezinin batısında yer alan park alanında, alanı uzunlamasına bölen ve ana aksı oluşturan yol ve bu yola bağlantıyı sağlayan alanın farklı kısımlarından bağlantı oluşturan ara yollar bulunmaktadır. Park alanının orta kısımlarında Pamukkale travertenlerine benzetilmeye çalışılan su gösterisine yer

verilmiş olup, 5m. yukarıdan aşağıya inen su, informal hatlara sahip, üzerinden köprülü geçişler sağlanmış bir havuzda birikmektedir (Zengin, 2001: 86-87).

Fotoğraf 52. Atatürk Parkından Bir Görünüm.

Park alanı içerisinde 1 adet özel şahsa ait çay bahçesi, 1 adet otopark alanı, 1 adet belediyenin imkânları ile oluşturulan oyun elemanlarının yer aldığı çocuk bahçesi, 1 adet plastik çocuk oyun kompleksi ve 1 adet luna park alanı yer almaktadır (Zengin, 2001: 89).

Fotoğraf 53. Park Alanından Bir Görünüm.

Atatürk parkı içerisinde ağaçların yoğun olduğu bir kısımda çim alanlar üzerinde piknik alanı tesisi gerçekleştirilmiştir. Bu alan hafta içi ve hafta sonu piknik yapmaya gelen insanların yoğun kullanım alanları arasındadır. Park alanında aşırı talep sonucu piknik masalarını yetersiz kalmakta ve çim alanlarda piknik için kullanılmaktadır (Zengin, 2001: 89).

Fotoğraf 54. Park Alanından Bir Görünüm.

Rekreasyon Olanakları	Mevcut Sorunlar	Olası Sorunlar
<ul style="list-style-type: none"> •Piknik •Dinlenme •Yürüyüş	<ul style="list-style-type: none"> •Otopark sorunu •Gürültü kirliliği •Çevre kirliliği	<ul style="list-style-type: none"> •Yoğun kullanım sonucu bitki örtüsü tahribi •Yangın tehlikesi •Güvenlik sorunu •Çevre kirliliği

Tablo 29. Parkların Rekreasyonel Açıdan Değerlendirilmesi

III. 13. Altıntepe Höyüğü

Erzincan, oldukça eski bir yerleşim yeri olmasına rağmen, üzerinde yer aldığı aktif fay zonundaki çok sayıda deprem nedeniyle ayakta kalabilmiş eser çok azdır.

Kentteki sit alanları Erzurum Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Müdürlüğü tarafından tescil edilerek koruma altına alınmıştır.

Fotoğraf 55. Altıntepe'den Bir Görünüm.

Altıntepe, kentteki sit alanları içinde en önemli olanıdır. Kent merkezine 15 km uzaklıkta ve Erzincan-Erzurum karayolunun 100 m. kuzeyinde volkanik bir tepe üzerinde yer almaktadır. Urartu ağından günümüze kadar ulaşabilen bölgedeki en önemli yerleşim alanıdır. İlk kez zengin bir prens mezarının bulunması ile 1938 de ortaya çıkmıştır. evre halkı tarafından höyüğün eskiden beri bilindiği ve define aramaları yapan kişiler tarafından yağmalandığı belirtilmiştir. Bulunan malzemeler sebebi ile halk burayı "Altıntepe" olarak adlandırmıştır (Altınbilek, 1997: 302).1959 yılında bilimsel amaçlı olarak Prof. Dr. Tahsin zg başkanlığında ren yerinde kazı yapılmıştır. Kazıda kale duvarlarıyla korunan tapınak – saray kompleksi, konutlar, mezarlar ve arkeolojik eserler bulunmuştur. Urartulara ait bu sanat eserleri, Ankara Anadolu Medeniyetleri Müzesinde sergilenmektedir. Altıntepe'deki kalıntılar ise, tapınak-saray kompleksi, stnlu kabul salonu, açık hava tapınağı, üç adet mezar ve depo binasından oluşmaktadır (www.kerizim.com/erzincan-tanitimi.htm).

III. 14. Ahmediye Yüzen Adası:

Göller, doğal harikalar olmaları ve doğa turizmi potansiyel merkezi olmaları nedeniyle çoğu doğal turistik kaynak olarak kullanılabilir (Doğanay, 2001: 366).

Bu açıdan değerlendirilebilecek bir yerde Ahmediye Yüzen Adası'dır.

Yüzen adalar ile ilgili Prof. Dr. İhsan Bulut'a ait çalışmalar bulunmaktadır. Çalışmada ülkemizde yer alan yüzen adaların ortak özellikleri belirtilmektedir. Göl, bataklık ve göl kenarındaki organik madde bakımından zengin materyallerin bulunduğu kesimlerden kopan parçalardan oluşmuştur (Özdemir, Taşkiran, 2006).

Ahmediye Gölü, Erzincan-Kelkit karayolunun 34. km'sinde yer alan ve 1900 m. yükseltide oluşan heyelan gölüdür. Yaz aylarında göl seviyesinde daralma olmakta ve seviye değişimi göl çevresindeki bataklık alanlardan belli olmaktadır. Göl çevresi yaklaşık 245 m. ve derinliği de 3 m. ve 8 m. arasında değişmektedir (Özdemir, Taşkiran, 2006: 85-89).

Fotoğraf 56. Ahmediye Gölü ve Yüzen Adalardan Bir Görünüm.

Göl ortamında bitki besin maddeleri çeşitli nedenlerle artmış ve göl alanını kaplamıştır. Göl seviyesindeki artış, rüzgâr ve beşeri faktörler zamanla bitki köklerinin çürümesi ile üzerlerinde bulunan adaları yüzer hale getirmiştir. Gölde yüzer halde birden fazla kütle bulunmakta ve adanın boyu 48 m. eni 1,5 m. ile 5 m.

arasında değişmektedir. Ahmediye Yüzen Adası, koruma altına alınıp çevre düzenlemesi ile turizme açılmalıdır (Özdemir, Taşkiran, 2006: 90-95).

BÖLÜM IV

ERZİNCAN HALKININ REKREASYON ALANLAR ve REKREASYONEL FAALİYETLER HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

Erzincan Kenti'nde yer alan rekreasyon alanlarının kent halkı üzerindeki etkisini saptamak amacı ile araştırmamızda anket uygulaması yapılmıştır. Anket çalışmasının araştırma evrenini Erzincan kent merkezinde yaşayan halk oluşturmaktadır. Kişisel bilgi ve kent merkezinde yaşayan halkın rekreasyonel faaliyetlere katılım durumları belirlenmeye çalışılmıştır.

IV.1 Anket Uygulaması

Anketimiz, 18-24 Mart 2013 tarihleri arasında Erzincan'ın en yoğun yerleri olan Dört Yol mevkiinde ve Ekşisu Mesire Alanında bulunan kişiler arasından tesadüfen seçilen kişilere uygulanmıştır. Erzincan kent nüfusu dikkate alınarak, hedef kitle sayısının belirlenmesi için örneklem büyüklüğünün saptanması formülünden yararlanılmıştır. Hedef kitle büyüklüğü (N) 96.914 kişidir. 0.05 örnekleme hatası ile örneklem büyüklüğü (n) 382 kişi olarak formülde yerine konularak belirlenmiştir. Anket 30 sorudan oluşmaktadır. Anket formundaki soruların ilk altısı demografik sorulardan, yirmi üçü tercih belirlemeye yönelikken son soru açık uçlu sorudan oluşmaktadır. Soruların ilk bölümü kişisel bilgilerin sorgulanması; ikinci bölüm ise, Erzincan'da yaşayan halkın rekreasyonel faaliyetlere katılımı ölçmeye yönelik olarak hazırlanmıştır.

Hedef kitledeki kişi sayısı bilindiğinden;

$$n = \frac{N \cdot t^2 \cdot pq}{d^2 \cdot (N-1) + t^2 \cdot pq}$$

Formüllerde;

N: Hedef kitledeki birey sayısı (94598)

n: Örnekleme alınacak birey sayısı

p: İncelenen olayın görülüş sıklığı (gerçekleşme olasılığı)(0,5)

q: İncelenen olayın görülmeysi sıklığı (gerçekleşmeme olasılığı)(0,5)

t : $\alpha=0,05$ serbestlik derecesinde teorik t değeri, tablo karşılığı 1,96'dır (1,96)

d: Olayın görülüş sıklığına göre kabul edilen örnekleme hatasıdır (0,05) (Karatay:7).

Tolerans gösterilebilir hata için gerekli örneklem

Evren	%5	%4	%3	%2
100	79	85	91	96
500	217	272	340	413
1000	277	375	516	705
5000	356	535	879	1622
50.000	381	593	1044	2290
100.000	382	596	1055	2344
1.000.000	384	599	1065	2344
25.000.000	384	600	1067	2400

IV. 1. 1. Ankete Katılanların Demografik Özellikleri

Anketin uygulanması sonucu ortaya çıkan bulgular, frekans ve yüzdelerin çizelgeye aktarılması ile gösterilmiştir.

1- Araştırma kapsamında ankete katılan halkın %55,7'sini erkekler, %44,3'ünü kadınlar oluşturmaktadır (Tablo 30).

Tablo 30. Cinsiyet Durumu

Cinsiyet	Frekans	%
Bay	213	55.7
Bayan	169	44.3
Toplam	382	100

n=382

2- Ankete katılanların yaş dağılımına baktığımızda; %14,1'i 20 yaş altı, %27,5'i 20-29 yaş, %24,4'ü 30-39 yaş, %20,4'ü 40-49 yaş, %13,6'sı ise 50 yaşın üstündedir (Tablo 31).

Tablo 31. Yaş Dağılımı

Yaş	Frekans	%
20 yaş altı	54	14.1
20-29 yaş arası	105	27.5
30-39 yaş arası	93	24.4
40-49 yaş arası	78	20.4
50 ve üstü	52	13.6
Toplam	382	100

n=382

3- Ankete katılanların %57,1'i evli, %39'u bekâr ve % 3,9'u ise boşanmış kişilerdir (Tablo 32).

Tablo 32. Medeni durum

Medeni Durumu	Frekans	%
Evli	218	57.1
Bekâr	149	39.0
Boşanmış	15	3.9
Toplam	382	100

n=382

4- Ankete katılan kişilerin büyük bir çoğunluğu %39,7 ile üniversite mezunlarından oluşmaktadır. Diğerleri ise %22,2 ilköğretim, %24,3 lise, %10,8 yüksek lisans, %3 ise doktora mezunlarıdır (Tablo 33).

Tablo 33. Eğitim durumu

Okul	Frekans	%
İlköğretim	82	22.2
Lise	90	24.3
Üniversite	147	39.7
Yüksek Lisans	40	10.8
Doktora	11	3.0
Toplam	370	100

n=370 (382 kişiden 370 kişi cevap vermiştir)

5- Kentleşme olgusu ve yoğun iş hayatının getirdiği yorucu yaşam şekli çalışan kişilerin turizme ve rekreasyonel faaliyetlere katılmasını bir ihtiyaç haline getirdiğini düşünürsek ankete katılanların meslekleri bu açıdan büyük önem taşımaktadır. Anketimize katılan kişilerin % 36,6'sı memur, % 19,9'u öğrenci, %16'sı diğer diye nitelendirdiğimiz, işsiz, ev hanımı oluştururken, %15,2 ile serbest meslek, %12,3'ü ise işçi grubunu oluşturmaktadır (Tablo 34).

Tablo 34. Ankete katılanların mesleki özellikleri

Meslek	Frekans	%
Memur	140	36.6
İşçi	47	12.3
Serbest Meslek	58	15.2
Öğrenci	76	19.9
Diğer	61	16.0
Toplam	382	100

n=382

6- Ankete katılan kişilerin gelir dağılımına baktığımızda %33'lük pay ile 1000TL den az gelire sahip olan kişiler ilk sırayı alırken, onu %28,7'lik bir paya sahip olan 2000-3000 TL aylık maaş alan kişiler oluşturmaktadır. 1000-2000 TL

arası %21,9, 3000-5000 TL arası %11,3 iken en son grubu ise %5,1 ile 5000 ve üzeri gelire sahiptir (Tablo 35).

Tablo 35. Ankete katılanların gelir dağılımı

Gelir-TL	Frekans	%
1000TL den az	116	33.0
1001-2000 TL arası	77	21.9
2001-3000 TL arası	101	28.7
3001-5000 TL arası	40	11.3
5000 TL üzeri	18	5.1
Toplam	352	100

n=352 (382 kişiden 352 kişi cevap vermiştir)

IV. 1. 2. Erzinan Kent Halkının Rekreasyon Tercihleri ve Rekreasyonel Faaliyetler Hakkındaki Görüşleri

1- *'Anketi yapmadan önce rekreasyon kavramı hakkında bir bilginiz var mıydı?'* sorusu evet/hayırlı bir sorudur. Bu soruya katılımcıların %37,7' si evet yanıtını verirken, %62,3'ü hayır yanıtını vermiştir (Tablo 36).

Tablo 36. Anketi yapmadan önce rekreasyon kavramı hakkında bir bilginiz var mıydı?

	Frekans	%
Evet	144	37.7
Hayır	238	62.3
Toplam	382	100

n=382

Ankete katılan kişilerin yarısından fazlasının verdiği yanıtlar doğrultusunda, rekreasyon kelimesi insan hayatında önemli bir yer almasına rağmen, çoğu kişinin

anlamı hakkında herhangi bir bilgisi bulunmamaktadır. İnsanların yoğun iş hayatı sonucu ortaya çıkan dinlenme, eğlenme faaliyetine katılımları çok iken kavram daha çok Türkçe karşılığı olan boş zaman değerlendirme, piknik veya eğlenme faaliyeti olarak ifade edilmektedir.

2- ‘*Rekreatif ve turistik etkinliklerde bulunmak için (tarihi yerleri, doğal alanları, kamping, spor, piknik, gezinti vb) herhangi bir yere gider misiniz?*’ sorusu evet/ hayırlı bir sorudur. Bu soruya katılımcıların %92,1’i evet yanıtını verirken, %7,9’u hayır yanıtını vermiştir (Tablo 37).

Tablo 37. Rekreatif ve turistik etkinliklerde bulunmak için (tarihi yerleri, doğal alanları, kamping, spor, piknik, gezinti vb) herhangi bir yere gider misiniz?

	Frekans	%
Evet	352	92.1
Hayır	30	7.9
Toplam	382	100

n=382

Ankete katılan kişilerin büyük bir çoğunluğu yoğun bir çalışma hayatı sonrası boş zamanlarında dinlenmek ve eğlenmek için rekreatif faaliyetlere katılmaktadır. Orana bakıldığı zaman insanlar için boş zamanlarında dinlenme faaliyetinin ne kadar önemli bir ihtiyaç olduğu ortaya çıkmaktadır.

3- ‘*Rekreasyon alanlarında sizin için önemli olan öncelik nedir?*’ sorusu birden çok seçeneğin işaretlenebileceği şekilde hazırlanmıştır. Ankete katılan kişilerin soruya verdikleri cevaplar doğrultusunda rekreasyon alanlarında önemli olan üç öncelik %30,3 ile doğal güzellik, %23,7 ile tarihi mekânlar ve %20,6 ile piknik yapmaktır. % 7.8’i avcılık/balık tutma ve kamp yapmayı, %6,4’ü kaplıcaları ve %3,4’ü ise diğer seçeneğini işaretlemiştir.

Tablo 38. Rekreasyon alanlarında sizin için önemli olan öncelik nedir?

	Frekans	%
Doğal güzellik	310	30.3
Tarihi mekânlar	242	23.7
Avcılık/ Balık tutma	80	7.8
Kamp yapma	80	7.8
Piknik yapma	210	20.6
Kaplıcalar	65	6.4
Diğer	35	3.4
Toplam	1022	100

n=1022 (382 kişi birkaç şık işaretlediğinden 1022 cevap alınmıştır)

Burada dikkati çeken Erzincan'ın öne çıkan doğal güzelliğinin insanlar tarafından daha çok tercih edilmesidir. Aslında doğal güzelliklerden sonra en çok işaretlenen piknik yapmak da öncelikler arasında yer almaktadır. Çünkü genellikle gidilen yerde geçirilen vaktin çok olması insanların birçok ihtiyacını da karşılamasını sağlamaktadır.

4- *'En çok hangi mevsimi tercih edersiniz?'* sorusu birden çok seçeneğin işaretlenebileceği şekilde hazırlanmıştır. Bu soru sorulduğunda

Tablo 39. En çok hangi mevsimi tercih edersiniz?

	Frekans	%
Yaz	215	37.0
Sonbahar	35	6.0
Kış	85	14.6
İlkbahar	145	24.9
Her mevsim	102	17.5
Toplam	582	100

n=582 (382 kişi birkaç şık işaretlediğinden 582 cevap alınmıştır)

Katılımcıların %37'si yaz mevsimini, %24,9'u ilkbahar mevsimini, %17,5'i her mevsimi, %14,6'sı kış mevsimini, %6'sı ise sonbahar mevsimini tercih etmektedir.

Verilen yanıtlar Erzincan'ın her mevsim rekreasyon faaliyetlerinin gerçekleştirilebileceği bir yer olduğunu göstermektedir. Özellikle kış mevsiminin yarattığı olumsuz hava koşulları insanların rekreasyon faaliyetini sınırlandırılmaktadır. İlkbaharda havaların ısınmaya başlaması ile bu faaliyete katılım oranında önemli bir artış görülmektedir. Kış mevsiminde ise, özellikle yeni yapılmasına rağmen Ergen Dağı kayak tesisi insanların öncelikleri arasına girmiştir.

5- 'Ne kadar süre ile rekreasyon faaliyetini gerçekleştirirsiniz?' sorusuna katılımcıların % 29,5'i haftada bir seçeneğini işaretlerken, %23,2'si ayda bir, %22,6'sı yılda 1-2 kez, % 14,2'si bayram ve benzeri tatil dönemlerini, %2,6'sı hemen hemen her gün seçeneğini işaretlemiştir. %7.9'luk kesim ise rekreasyon faaliyetini gerçekleştirmemektedir.

%90'luk kesim buldukları her fırsatta dinlenme ve eğlenme ihtiyaçlarını karşılamaya çalıştıkları, insanların rekreasyon faaliyetine ne kadar çok ihtiyaç duyduklarının bir göstergesidir.

Tablo 40. Ne kadar süre ile rekreasyon faaliyetini gerçekleştirirsiniz?

	Frekans	%
Hemen hemen her gün	10	2.6
Haftada bir	112	29.5
Ayda bir	88	23.2
Yılda 1-2 kez	86	22.6
Bayram ve benzeri tatil dönemlerinde	54	14.2
Hiç	30	7.9
Toplam	380	100

n=380 (382 kişiden 380 kişi cevap vermiştir)

6- ‘*Rekreasyon faaliyeti için bütçe ayırıyor musunuz?*’ sorusu evet/ hayırlı bir sorudur. Soruya verilen yanıtların %67’si evet derken, %33’ü hayır seçeneğini işaretlemiştir. Katılımcıların 2/3’ü için rekreasyon faaliyeti önemli ihtiyaçlar arasında görmekte, bu iş için bütçe ayırmaktadır.

Tablo 41. Rekreasyon faaliyeti için bütçe ayırıyor musunuz?

	Frekans	%
Evet	256	67.0
Hayır	126	33.0
Toplam	382	100

n=382

7- ‘*Rekreasyon faaliyeti için ne kadar bütçe ayırıyorsunuz?*’ sorusuna katılımcıların %37,1’i 250TL ve üstü bütçe ayırırken, %35,2’si 50-100TL, %27,7’si 100-250TL ayırmaktadır.

Tablo 42. Rekreasyon faaliyetine ne kadar bütçe ayırıyorsunuz?

	Frekans	%
50-100 TL	90	35.2
100-250 TL	71	27.7
250 ve üstü	95	37.1
Toplam	256	100

n=256 (382 kişiden 256 kişi cevap vermiştir)

8- ‘*En çok tercih ettiğiniz rekreasyon alanları nerelerdir?*’ sorusu birden çok seçeneğin işaretlenebileceği şekilde hazırlanmıştır. Tercih edilen yerler değerlendirildiğinde ilk sırayı %23,6 ile Ekşisu Mesire yeri almıştır. Daha sonra sırasıyla katılımcıların %13,5’i Girlevik Çağlayanı, % 10,4’ü Ergan Dağı’nı, %10,2’si şehir merkezindeki parkları işaretlemişlerdir.

Tablo 43. En çok tercih ettiğiniz rekreasyon alanları nerelerdir?

	Frekans	%
Ekşisu Mesire Alanı	289	23.6
Girlevik Çağlayanı	165	13.5
Beytahtı Mesire Alanı	75	6.1
Erzincan Kent Ormanı	64	5.2
Esentepe Sosyal Tesisleri	102	8.3
Ergan Dağı	128	10.4
Mecidiye (Çamlık) Mesire Alanı	78	6.4
Erzincan Göyne Barajı	70	5.7
Işıkpınar Köyü	105	8.6
Çerme Mesire Alanı	25	2.0
Şehir Merkezindeki Parklar	124	10.2
Toplam	1225	100

n=1225 (382 kişi birkaç şık işaretlediğinden 1225 cevap alınmıştır)

Birçok rekreasyon alanına sahip olan Erzincan kentinde halkın en çok tercih ettiği yer Ekşisu Mesire yeri olarak belirlenmiştir. Bunun neden Erzincan'da pek çok mesire alanı bulunmasına rağmen insanların tüm ihtiyaçlarına cevap veren tek yerin Ekşisu Mesire Alanı olmasıdır. Bu alanın dışında en çok tercih edilen yerler arasında Girlevik Çağlayanı ve Ergan Dağı gelmektedir.

9- '*Gittiğiniz yerlerde daha çok nelere ihtiyaç duyarsınız?*' sorusu birden çok seçeneğin işaretlenebileceği şekilde hazırlanmıştır. Sorusunda birbirine yakın değerler ortaya çıkmıştır. Yanıtlar incelendiğinde %27,6'sı masa-sandalye olmalı, %26,4 ulaşım imkânları olmalı, %24,2'si oyun parkı olmalı, %13,8'i büfe-lokanta olmalı seçeneğini işaretlerken, %8'i ise diğer seçeneğini işaretlemiştir. Katılımcılar diğer seçeneğine lavabo, wc, çeşme, oto park gibi ihtiyaçlarını belirtmişlerdir.

Tablo 44. Gittiğiniz yerlerde daha çok nelere ihtiyaç duyarsınız?

	Frekans	%
Masa- sandalye olmalı	235	27.6
Çocukların vakit geçirebileceği oyun parkı olmalı	206	24.2
Büfe- lokanta olmalı	117	13.8
Ulaşım imkânları olmalı	224	26.4
Diğer	68	8.0
Toplam	850	100

n=850 (382 kişi birkaç şık işaretlediğinden 850 cevap alınmıştır)

En çok ihtiyaç duyulanlar arasında masa-sandalye, ulaşım ve oyun parkı ilk üç sırayı oluşturmaktadır. Bu sıralanan seçeneklere sahip olan tek yer ilde Ekşisu mesire alanıdır ve bu yüzden en çok tercih edilen alan durumundadır.

10- 'Gittiğiniz yerlerde yemek ihtiyacınızda neyi tercih edersiniz?' sorusuna katılımcıların %74,1'i kendin pişir-kendin ye seçeneğini işaretlerken, %25,9'u lokantalı yerleri tercih ederim seçeneğini işaretlemiştir.

Tablo 45. Gittiğiniz yerlerde yemek ihtiyacınızda neyi tercih edersiniz?

	Frekans	%
Kendin pişir- kendin ye	280	74.1
Lokantalı yerleri tercih ederim	98	25.9
Toplam	378	100

n=378 (382 kişiden 378 cevap alınmıştır)

11- 'Rekreasyon faaliyeti içerisinde Erzincan'ın halkına sunduğu olanaklar nelerdir?' sorusuna %41,8 oranında 'güzel bir hava ve iklime sahiptir' seçeneği işaretlenmiştir. %29,2 oranında rahatlatıcı ve dinlendirici bir yer, %15,3 oranında kış

ile yaz turizmi için dinlendirici bir yer, %13,7 oranında boş zamanlarımızı değerlendirebileceğimiz birçok yere sahiptir seçeneği işaretlenmiştir.

Tablo 46. Rekreasyon faaliyeti içerisinde Erzincan'ın halkına sunduğu olanaklar nelerdir?

	Frekans	%
Güzel bir hava ve iklime sahiptir	282	41.8
Rahatlatıcı ve dinlendirici bir yerdir	197	29.2
Kış ile yaz mevsimi ve dağ turizmi için önemli bir yerdir	105	15.3
Boş zamanlarımızı değerlendirebileceğimiz birçok yere sahiptir	92	13.7
Toplam	676	100

n=676 (382 kişi birkaç şık işaretlediğinden 676 cevap alınmıştır)

Rekreasyonel faaliyetler içinde Erzincan'ın halkına sunduğu en önemli olanaklar arasında güzel bir hava ve iklime sahiptir birinci, rahatlamak ve dinlenmek ikinci sırada yer alırken, diğer bir koşul olan boş zamanlarımızı değerlendirebileceğimiz birçok yere sahiptir seçeneği son sırada yer almaktadır. Sahip olduğu iklim koşulları sayesinde insanlar her mevsim rekreasyonel faaliyetlerini rahatlıkla gerçekleştirebilirken, yoğun geçirdikleri haftanın stresini atıp, açık havada dinlenme fırsatı bulmaktadırlar.

12- 'Sağlık turizmi açısından Erzincan Kaplıcalarını tercih eder misiniz?' sorusu evet/ hayırlı bir sorudur. Soruya %29,8 oranında evet denirken, %70,2 oranında hayır yanıtı verilmiştir.

Tablo 47. Sağlık turizmi açısından Erzincan Kaplıcalarını tercih eder misiniz?

	Frekans	
Evet, yeterli donanıma sahip	107	
Hayır, yeterli donanıma sahip değil	252	9.8
		0.2
Toplam	359	00

n=359 (382 kişiden 359 cevap alınmıştır)

Sağlık turizmi açısından çok önemli minerallere sahip olan kaplıcanın yetersiz donanıma sahip olmasından dolayı ankete katılan kişilerin %70'i tarafından tercih edilmediği ortaya çıkmıştır. Sağlık için önemli bir imkân yaratan kaplıcanın yeteri kadar kullanılmayıp özellikle halkında şehir dışındaki kaplıcalara yönelmesi mutlaka dikkate alınması gereken bir sorundur. Aslında bu da donanım yetersizliğinden kaynaklanmaktadır.

13- 'Erzincan'a yakın bir ilde yaşasaydınız ilin doğal güzelliklerinden yararlanmak için gelir miydiniz?' sorusu evet/hayırlı bir sorudur. Soruya verilen yanıtlar incelendiğinde %59,1 oranında evet, %40,9 oranında hayır yanıtı verilmiştir.

Tablo 48. Erzincan'a yakın bir ilde yaşasaydınız ilin doğal güzelliklerinden yararlanmak için gelir miydiniz?

	Frekans	%
Evet	220	59.1
Hayır	152	40.9
Toplam	372	100

n=372 (382 kişiden 372 cevap alınmıştır)

Katılımcıların yaklaşık 2/3'ü tarafından olumlu sonuç alınırken, 1/3'ü tarafından hayır seçeneği işaretlenmiştir. Aslında doğal güzellik açısından birçok olanaklara sahip olan Erzincan'ın gerekli düzenlemeler yapılarak insanlar için daha cazip hale getirilmesi sağlanabilir.

14- 'Rekreasyon faaliyetleri Erzincan kentinin gelişimine sizce nasıl katkıda bulunuyor?' sorusu birden çok seçeneğin işaretlenebileceği şekilde hazırlanmıştır.

Yanıtlar değerlendirildiğinde %36,3 oranında kentin tanıtımını sağlayan seçeneği en fazla işaretlenen seçenek olmuştur. Diğer seçenekler ise, %32,1 oranında hava, su gibi doğal özellikler bakımından kent yaşamına büyük katkı sağlayan seçeneği, %17,5 oranında pek çok sportif ve sosyal aktivitenin yapılabildiği bir alan olarak kent halkının sosyal yaşamına katkı sağlayan seçeneği, %14,1 oranında ise kentin turizmine katkı sağlayan seçeneği işaretlenmiştir.

Tablo 49. Rekreasyon faaliyetleri Erzincan kentinin gelişimine sizce nasıl katkıda bulunuyor?

	Frekans	%
Hava, su gibi doğal özellikler bakımından kent yaşamına büyük katkı sağlıyor	210	32.1
Pek çok sportif ve sosyal aktivitenin yapılabildiği bir alan olarak kent halkının sosyal yaşamına katkı sağlıyor	115	17.5
Kentin tanıtımını sağlıyor	238	36.3
Kentin turizmine katkı sağlıyor	92	14.1
Toplam	655	100

n=655 (382 kişi birkaç şık işaretlediğinden 655 cevap alınmıştır)

En çok tercih edilen piknik alanları aslında ilin sahip olduğu fiziki koşullarından ortaya çıkmıştır. Özellikle Ekşisu Mesire alanı yer altından çıkan minareli suyun bulunduğu alan olması nedeniyle oluşumu açısından önemli olan

Girlevik Çağlayanı ilin tanıtımında önemli yer tutmaktadır. Çünkü bu alanlar ağaç topluluğu etrafına yapılan bir mesire alanı değil, sahip oldukları doğal koşullar çerçevesinde meydana gelmişlerdir.

Erzincan özellikle sahip olduğu birçok doğal güzellik nedeniyle faaliyetin gerçekleşmesine olanak sağlamaktadır. Bu faaliyetlerin gerçekleşmesi kent tanıtımına da bağlıdır.

15- 'Rekreasyon faaliyetine katılma amacınız nelerdir?' sorusu birden çok seçeneğin işaretlenebileceği şekilde hazırlanmıştır. Rekreasyona katılma amaçları olarak katılımcıların %9,2 'si doğa yürüyüşü yapmak, %6,2'si kayak yapmak, %5,3'ü dağa tırmanmak, %16,7'si dinlenmek, %16,9'u piknik yapmak, %12,8'i manzara seyretmek, %13,7'si temiz hava almak, %13,2'si gezinti yapmak, %4,8'i kaplıcalardan yararlanmak,%1,2'si ise diğer seçeneği işaretlemiştir.

Tablo 50. Rekreasyon faaliyetine katılma amacınız nelerdir?

	Frekans	%
Doğa yürüyüşü yapma	125	9.2
Kayak yapmak	85	6.2
Dağa tırmanmak	72	5.3
Dinlenmek	228	16.7
Piknik yapmak	230	16.9
Manzara seyretmek	175	12.8
Temiz hava almak	186	13.7
Gezinti yapmak	180	13.2
Kaplıcalardan yararlanmak	65	4.8
Diğer	16	1.2
Toplam	1362	100

n= 1362 (382 kişi birkaç şık işaretlediğinden 1362 cevap alınmıştır)

Sonuçlar değerlendirildiğinde katılımcıların büyük bir çoğunluğu için piknik yapmak ve dinlenmek rekreasyon faaliyetini gerçekleştirmedeki asıl amaçtır.

16- 'Gittiğiniz alanlardan istediğiniz gibi yararlanmanızı olumsuz olarak etkileyen sebepler nelerdir?' sorusu birden çok seçeneğin işaretlenebileceği şekilde hazırlanmıştır. Soruya verilen yanıtlarda %33,7 oranında yoğun kullanım en fazla işaretlenen seçenek olmuştur. Diğer seçenekler incelendiğinde %17,6 oranında gürültü, %16,1 oranında hava kirliliği, %12,6 oranında su kirliliği, %11,2 oranında diğer, %8,8 oranında trafik işaretlenmiştir.

Verilen cevaplar doğrultusunda en çok hava kirliliği, yoğun kullanım ve gürültü verilmiştir. Aslında bu durum mesire alanının çok fazla tercih edilmesinden kaynaklanmaktadır. İlde çok fazla rekreasyon alanı mevcut iken, ihtiyaçlara en çok cevap veren yerin tek bir yer olması bu durumun ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bunun önüne geçilmesini sağlamak için diğer rekreasyon alanlarında da ihtiyaçlara cevap verecek gerekli donanımlar ve düzenlemeler yapılmalıdır.

Tablo 51. Gittiğiniz alanlardan istediğiniz gibi yararlanmanızı olumsuz olarak en çok etkileyen sebep hangisidir?

	Frekans	%
Hava kirliliği	117	16.1
Su kirliliği	92	12.6
Gürültü	128	17.6
Trafik	64	8.8
Yoğun kullanım	245	33.7
Diğer	82	11.2
Toplam	728	100

n=728 (382 kişi birkaç şık işaretlediğinden 728 cevap alınmıştır)

17- 'Eğlenme, dinlenme, piknik, gezinti, hoşça vakit geçirmek gibi rekreasyonel amaçlarla gittiğiniz yerlerde kaç saat kalırsınız?' sorusuna %4,1 oranında bir saatten az, %25,5 oranında birkaç saat, %10 oranında sabahtan öğlene kadar, %29,5 oranında öğleden akşama kadar, %30,9 oranında sabahtan akşama kadar yanıtı verilmiştir.

Tablo 52. Eğlenme, dinlenme, piknik, gezinti, hoşça vakit geçirmek gibi rekreasyonel amaçlarla gittiğiniz yerlerde kaç saat kalırsınız?

	Frekans	%
Bir saatten az kısa süreli	15	4.1
Birkaç saat	94	25.5
Sabahtan öğlene kadar	37	10.0
Öğlenden akşama kadar	109	29.5
Sabahtan akşama kadar	114	30.9
Toplam	369	100

n=369 (382 kişiden 369 kişi cevap vermiştir)

18- '*Rekreasyon faaliyetine genelde kimlerle katılırsınız?*' sorusuna katılımcıların %55,4'ü ailele derken, % 29,3'ü arkadaş grubunu, %11,8'i akraba-yakınlarını işaretlemiştir. % 3,5'i ise rekreasyon faaliyetini yalnız gerçekleştirmektedir.

Tablo 53. Rekreasyon faaliyetine genelde kimlerle katılırsınız?

	Frekans	%
Yalnız	13	3.5
Ailele	206	55.4
Arkadaş grubumla	109	29.3
Akraba- yakınlarımla	44	11.8
Toplam	372	100

n=372 (382 kişiden 372 kişi cevap vermiştir)

Katılımcılar büyük çoğunluğu rekreasyon faaliyetini aileleri ile beraber gerçekleştirmektedir. Genellikle insanlar hafta içi yoğun çalışma temposu sonrası geriye kalan boş vakitlerinde aileleri ile zaman geçirmeyi tercih etmektedir.

19-‘*Hangi ulaşım aracı ile gidersiniz?*’ sorusuna %65,2 oranında özel otomobil cevabı verilmiştir.

Tablo 54. Hangi ulaşım aracı ile gidersiniz?

	Frekans	%
Özel otomobille	245	65.2
Otobüsle	78	20.7
Arkadaş grubumuzla temin ettiğimiz minibüs, servis aracı vb ile	53	14.1
Diğer	-	-
Toplam	376	100

n=376 (382 kişiden 376 kişi cevap vermiştir)

%20,7 ile otobüs, %14,1 ile arkadaş grubumuzla temin ettiğimiz minibüs, servis aracı vb seçeneği işaretlenmiştir.

20- ‘*Erzincan kent merkezindeki rekreasyon alanlarına gitmek için toplu taşıma imkanlarını yeterli buluyor musunuz?*’ sorusu evet/hayırlı bir sorudur. %24.5 oranında evet işaretlenirken, %75,5 oranında hayır işaretlenmiştir.

Tablo 55. Erzincan kent merkezindeki rekreasyon alanlarına gitmek için toplu taşıma imkânlarını yeterli buluyor musunuz?

	Frekans	%
Evet	90	24.5
Hayır	277	75.5
Toplam	367	100

n= 367 (382 kişiden 367 kişi cevap vermiştir)

Toplu taşıma araçları yetersiz bulunmakla birlikte, ulaşımda özel araçlarını tercih ettikleri belirlenmiştir.

21- 'Erzincan kent merkezindeki rekreasyon alanlarını (park, piknik ve mesire yeri, kamp alanı vb)yeterli buluyor musunuz?' sorusu evet/hayırlı bir sorudur.

Tablo 56. Erzincan kent merkezindeki rekreasyon alanlarını (park, piknik ve mesire yeri, kamp alanı vb) yeterli buluyor musunuz?

	Frekans	%
Evet	98	26.0
Hayır	230	61.2
Fikrim yok	48	12.8
Toplam	376	100

n=376 (382 kişiden 376 kişi cevap vermiştir)

Erzincan'daki rekreasyon alanlarının yeterliliği değerlendirilirken katılımcıların %61,2'si yeterli bulmazken, %26'sı evet seçeneğini işaretlemiştir. Ayrıca %12,8 oranında da fikrim yok seçeneği işaretlenmiştir. Erzincan Kent'i rekreasyon alanı açısından çok fazla seçeneğe sahipken verilen cevaplar doğrultusunda %61,2 oranında hayır cevabı verilmiştir. Aslında bu tarz yerler fazla iken yetersiz görülme sebebi donanım eksikliği ve bu alanların tanıtımının yetersiz olmasından kaynaklanmaktadır.

22- 'Erzincan kent merkezindeki rekreasyon alanlarının geliştirilmesi ve kullanımının artırılması için neler yapılmalıdır?' sorusu birden çok seçeneğin işaretlenebileceği şekilde hazırlanmıştır. Soruya verilen yanıtlarda %42,2 ile proje çalışmaları en fazla işaretlenen seçenektir. Diğer seçenekler birbirlerine yakın değerlere sahiptir. % 26,5 etkili reklam çalışması, % 20 daha fazla bilgilendirme ve % 11,2 ile diğer seçenekler işaretlenmiştir.

Tablo 57. ‘Erzincan kent merkezindeki rekreasyon alanlarının geliştirilmesi ve kullanımının artırılması için neler yapılmalıdır?’

	Frekans	%
Etkili reklam çalışması	135	26.5
Proje yarışmaları	215	42.2
Daha fazla bilgilendirme	102	20.0
Diğer	57	11.2
Toplam	509	100

n=509 (382 kişi birkaç şık işaretlediğinden 509 cevap alınmıştır)

Erzincan kent merkezindeki rekreasyon alanlarının geliştirilmesi ve kullanımının artırılması için proje ve etkili reklam çalışmalarının yapılabileceği belirtilmiştir.

23- ‘Erzincan kent merkezindeki rekreasyon alanlarının korunmasına yönelik ne tür çalışmalar yapılmalıdır?’ sorusu birden çok seçeneğin işaretlenebileceği şekilde hazırlanmıştır. Katılımcıların %32’si cezaların artırılmasını, %29,7’si özelleştirme, %17,1’i ücretlendirme, %11,4’ü alan sınırlandırması seçeneğini işaretlemiştir.

Tablo 58. Erzincan kent merkezindeki rekreasyon alanlarının korunmasına yönelik ne tür çalışmalar yapılmalıdır?’

	Frekans	%
Alan sınırlandırması	75	11.4
Ücretlendirme	112	17.1
Cezaların artırılması	210	32.0
Özelleştirme	195	29.7
Diğer	65	9.8
Toplam	657	100

n=657 (382 kişi birkaç şık işaretlediğinden 657 cevap alınmıştır)

Özellikle batıya doğru gidildikçe rekreasyon alanları ya belediye tarafından ya da özelleştirilerek bakımı ve düzenlemeleri yapılmaktadır. Erzincan'daki rekreasyon alanlarının korunmasına yönelik katılımcıların %32'si cezaların arttırılmasını, yaklaşık %30'u ise özelleştirilmenin yapılması gerektiğini belirtmiştir. Bu alanların çoğunun kendi haline bırakıldığı ortaya çıkmaktadır. Yaptırım uygulamaları sayesinde insanlar biraz daha bilinçlenecektir.

24- *'Rekreasyon alanları ile ilgili sorunlarınız var mı varsa çözüm önerileri ile yazar mısınız?'* sorusu açık uçlu soru tarzı ile hazırlanmıştır. Soruya verilen yanıtlarda katılımcıların büyük çoğunluğunun belirttiği en önemli sorun, rekreasyon alanlarının ulaşım imkanlarının yetersiz oluşudur. Çözüm olarak ise, özellikle insanların en yoğun olarak tercih ettikleri hafta sonlarında belirli ücret karşılığı belediyenin servis bulundurması sorunu ortadan kaldıracağına yönelik görüşler bulunmaktadır.

Ayrıca yine en fazla verilen cevaplar arasında Erzincan'ın rekreasyon faaliyeti açısından çok fazla imkânı olmasına rağmen insanların tüm ihtiyaçlarına cevap verebilecek tek mesire alanının Ekşisu Mesire alanı olduğu belirtilmiştir. Bu tarz yerin bir tane olmasının yarattığı olumsuzluklar içerisinde ise yoğun kullanım sonucu oluşan yer sıkıntısı, park alanı sıkıntısı, aşırı hava ve çevre kirliliği bulunmaktadır. Bu tarz yerlerin genişletilmesi gerektiği, gerekli masrafların ister belediye tarafından (bütçe ayrılması zor olabileceğinden sponsorlarla) istenirse özelleştirilerek çözüm getirilmesi belirtilmiştir. Aslında bu kadar yoğun kullanım Ekşisu Mesire alanında tahribe neden olmaktadır. Bu tarz alanların çoğaltılması ile Erzincan'ın diğer doğal güzellikleri keşfedilir ve halk için daha fazla seçenek oluşabilir. Özellikle bu alanlarda park yeri, oyun parkı, tuvalet, çeşme, mescit gibi ihtiyaçların karşılanması için donanımlar temin edilmelidir. Gerekli düzenlemeler yapıldıktan sonra halkı haberdar etmek için reklam çalışmaları ve projeler yapılarak alanların tanıtımı yapılmalıdır.

Alanların temizliği de önemli sorunlar arasında yer almaktadır. Bunun içinde halkın bilinçlendirilmesi gerekirken, özellikle yoğun günlerde belirli aralıkla denetimlerde yapılmalıdır.

Tarihi bir değere sahip olan Erzincan'ın tarihi yerlerinde gerekli restorasyon çalışmaları yapılarak bu alanların turizme açılmalıdır. Bu da ilin turizmine ve tanıtılmasına büyük katkı sağlayacaktır.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Erzincan, coğrafi konumu, kültürel zenginliği, doğal güzellikleri ve tarihiyle Türkiye'nin turizm merkezi olmaya aday kentlerinden biridir. Kuzey-güney yönünde yolların kesiştiği bir kavşak noktası üzerinde yer alması şehrin gelişiminde etkili olmuştur.

Cumhuriyetin ilk yıllarında ülke çapında etkili olan sanayileşme faaliyetlerinden Erzincan dıpayını almıştır. Büyük sanayi işletmeleri 1950'li yıllardan itibaren kurulmaya başlamıştır. 1990'larda Atatürk Üniversitesine bağlı olarak başlanan üniversiteleşme süreci 2006 yılında Erzincan Üniversitesi'nin kurulması ile sonuçlanmıştır. Bu gelişmeler beraberinde nüfus artışını getirmiş, giderek artan konut sayısı, trafik ve çevre kirliliği, gürültü, yoğun çalışma temposu gibi olumsuzluklar, kent insanını rekreatif faaliyetlere yöneltmiştir.

Erzincan Ovası'nda hâkim olan ekonomik faaliyet kolu tarımdır. Ova bu özelliğini verimli toprak ve uygun iklim koşullarından kazanmaktadır. Ovadaki tarım hayatı da çok eskilere dayanmaktadır. Geniş ve verimli tarım alanları eski çağlardan beri Erzincan ovasının yerleşim yeri olarak kullanılmasında önemli rol oynamaktadır.

Erzincan şehri, şehir merkezinde sahip olduğu yeşil alanların fazla olması sayesinde Türkiye'nin şehirleri arasında yeşil alan bakımından ilk sıralarda yer almaktadır. Ayrıca yakın çevresindeki gölleri, akarsuları, kaplıcası, dağları, yaylaları ve kanyonlarıyla önemli bir doğa sporları merkezi olmaya adaydır. Bölgede turistik potansiyeli yüksek çok sayıda göl, akarsu bulunmaktadır. Sörf, kayak, kano, rafting gibi sporlarla ilgili yarışmalar düzenlenerek bu özellikler değerlendirilebilir.

Erzincan, genel olarak doğal güzellikleri ve mesire alanları ile turizm için önemlidir. Kentin turizm potansiyelinde ağırlıklı olarak doğal değerler ön plana çıkmaktadır. Anket sonuçlarına göre, rekreasyon amaçlı olarak Erzincan halkının en çok tercih ettiği alanlar arasında ilk sırada Ekşisu, ikinci olarak ise Çağlayan mesire alanı gelmektedir. Fakat bu alanlar da dikkat edilmesi gereken bazı tehlikeler bulunmaktadır. Girlevik Çağlayanı çevresinde gerçekleşen hızlı yapılaşmanın doğal yapıyı bozması, mülk sahiplerinin ağaçları istediği gibi kesmeleri bunların başında

gelir. Girlevik HES işletmesinde ve çevre köylerde yazın tarım alanlarını sulamak için Kalecik Köyü çevresinde su kanallara alındığından dolayı çağlayandan akan su miktarı azalmaktadır. Çağlayandaki diğer bir sorunda piknik alanı ve Girlevik Şelalesi'nin bulunduğu alanın bakımsız kalmasıdır. Tam anlamı ile turistik aktivite sağlanamayan çağlayanın ziyaretçilerinin büyük bir kısmını Erzincan kent merkezi ve komşu ilçe ile köylerden gelenler oluşturmaktadır. Ayrıca fazla olmasa da çevre illerden de günübürlük gelenler olmaktadır. Çevresinde herhangi bir konaklama tesisi olmayışı sebebi ile Çağlayan daha çok günübürlük bir mesire alanı olarak önem kazanmıştır.

Kaplıca alanında insanların oturup dinlenebilecekleri ve yeme- içme gibi ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri büfe ve lokanta tarzı tesisler bulunmayışı önemli bir eksikliklerdir. Kaplıcadan günübürlük yararlanma dışında gerekli alt yapı oluşturularak Türkiye genelindeki kaplıca bölgeleri gibi konaklama tesisleri de yapılabilir. Kaplıca suyunun biraz ilerisinde su çıkarım amaçlı bilinçsizce yapılan sondaj çalışması sebebiyle yeraltı suyu olumsuz etkilenmiştir. Kaplıca odaları dışındaki suyun kaynatarak çıktığı asıl havuzda kükürt oranı azalmakta ve zamanla bu durum suyun etkisinin de azalmasına neden olacaktır.

Altıntepe, E.80 Karayolu üzerinde yer alan tarihi bir yerleşim yeridir. Yapılan kazı çalışmaları sebebi ile şuan tam anlamı ile gezilemeyen alan, bu çalışmaların tamamlanmasıyla birlikte turizme açılacaktır. Çevresinde yapılacak düzenleme ve dinlenme alanlarıyla Erzincanlılara ve burayı ziyarete gelenlere dinlenip zaman geçirebilecekleri bir yer haline gelecektir. Şuan kullanımı kısıtlı olmakla birlikte kazı alanlarında gerekli tedbirler alınarak, alanda kazılar sonucunda bulunan tarihi kalıntıların sergilendiği küçük bir müze oluşturulabilir.

Doğal güzellik ve oluşum özellikleri bakımından az rastlanan Ahmediye Yüzen Adaları'nın bulunduğu gölün çevre düzenlemesi yapılmalıdır. Alanın kullanımını sağlamak için gerekli rekreasyonel donanımlar oluşturularak turizme kazandırılması mümkündür.

Önemli kış turizm merkezlerinden biri olan Ergen Dağı'nda yeni tesislerin yapılması, buranın tanıtılmasında büyük katkı getirecektir. Konaklama yatırımlarında hedeflenen orana ulaşılması ve yatırımların karlı olması gerekmektedir. Erzincan

dışından gelecek turistlere kaliteli ve uygun maliyetlerle hizmet verilmesi de bu konuda büyük önem taşımaktadır. Bunun için gezi turlarıyla ekonomik paketler düzenlenerek hem ulaşımda kolaylık sağlanabilir hem de alanın tanıtımı yapılabilir. Ayrıca buradaki hem kış turizminde, hem de yaz aylarında rekreasyonel bir potansiyele sahip Ardıçlı Gölü de Erzincan için önemlidir. Gölün kış mevsiminde donması henüz planlama sürecindeki buz pateni faaliyeti için imkân yaratmaktadır. Eğer gerekli donanımlar sağlanırsa, kış aylarında turistlere ve günübirlikçilere farklı bir faaliyet sunulabilecektir.

Rekreasyon alanlarının geneli itibariyle en önemli sorunu, ulaşım imkânlarının yetersizliğidir. İnsanların rekreasyon faaliyetlerini yoğun olarak gerçekleştirdikleri hafta sonları, belirli ücret karşılığı belediyenin servis bulundurması ile sorun ortadan kaldırılabılır. Bu uygulama sadece Ekşisu mesire alanında yapılmakta ve buna bağlı olarak alan insanlar tarafından yoğun olarak kullanılmaktadır.

Erzincan'ın rekreasyon faaliyeti açısından çok fazla imkânı olmasına rağmen, insanların tüm ihtiyaçlarına cevap verebilen tek mesire alanı, Ekşisu ve Girlevik Çağlayanıdır. Bunun yarattığı olumsuzluklar arasında yoğun kullanımı sonucu oluşan alanın tahrip edilmesi, yer sıkıntısı, park alanı sorunu ve çevre kirliliği bulunmaktadır. Ekşisu ve Girlevik Çağlayanında olduğu gibi gerekli donanımlar sağlanarak, çoğu ihtiyaca cevap verebilecek alanlar artırılabilir, masrafların ister belediye tarafından (bütçe ayrılması zor olabileceğinden sponsorlarla) istenirse özelleştirilerek çözüm getirilmesi gerekmektedir. Alanların çoğaltılması ile Erzincan'ın diğer doğal güzellikleri keşfedilebilir ve halk için daha fazla seçenek oluşabilir. Beytahtı, Çamlık, Kent Ormanı ve Göyne Barajı alanlarında park yeri, oyun parkı, wc, çeşme, mescit gibi ihtiyaçların karşılanacağı mekânlar oluşturulmalıdır.

Beytahtı mesire alanında su kenarında uygun alanlara piknik masaları, çeşme, wc, oyun parkı ve otopark alanı öncelikle oluşturulmalıdır. Yoğunluk talebine göre büfede kurulabilir.

Göyne Barajı çevresinde mutlaka bir mesire alanı oluşturulmalı ve bir park işletme tesisi kurulmalıdır. Göletin belirli alanları insanların yararlanabileceği, eğlenebilecekleri ölçüde düzenlenmelidir. Alanda piknik masaları, oyun parkı, wc ve

ihtiyaçların karşılanacağı bir büfe hatta çay bahçesi kurulmalıdır. Su sporları, gölette gezinti ve çevresi koruma altına alınabilecek bir alan yüzme için ayrılarak alanın tercih edilme olanağı artırılmalıdır.

Kent ormanı ve Çamlık mesire alanlarında da düzenlemeler yapılmalıdır. Alanlar kullanım sıklığı çok olmaması sebebiyle kendi hallerine bırakılmış durumda ve bu durum gitgide tercih edilme olanağını azaltmaktadır. Bunun yerine cazip hale gelmesi sağlanmalıdır. Örneğin, Çamlık mesire alanında bulunan havuz gerekli düzenlemelerle insanların yararlanabileceği hale getirilmelidir. Havuzun etrafına masalar konularak küçük bir işletme açılmalıdır.

Atatürk Kent Ormanı gerekli donanımlara sahip olmakla birlikte, alanda ateş yakılmasına izin verilmeyerek zaten koruma sağlanmaktadır. Ayrıca alanda birde görevli bulunmaktadır. Mesire alanı için yeterli tanıtımlar yapılarak bugüne oranla daha fazla tercih edilecek yer haline gelebilir.

Şehir merkezinde yer alan Atatürk Parkı insanların çok rahat ulaştığı bir yer olması sebebi ile yoğun kullanım altındadır. Fakat yaz mevsiminde akşam saatlerinde bu yoğun kullanım halkın yaktığı ateşler sebebi ile o bölgede önemli ölçüde hem hava kirliliği hem de görüntü kirliliğine sebep olmaktadır. Belediye tarafından o alanda ateş yakılması yasaklanarak bu sorunun önüne geçilmelidir.

Alanların temizliği de önemli sorunlar arasında yer almaktadır. Yapılan anket sonucunda da yapılan öneriler arasında, halkın bilinçlendirilmesi ve özellikle yoğun günlerde bu alanlarda temizliğin sağlanması için görevliler bulundurulması gerektiği belirtilmiştir. Görevli bulundurulması belediye tarafından karşılanabileceği gibi mesire alanlarına girişler ücretlendirilerek de ihtiyaçların karşılanması sağlanabilir.

KAYNAKLAR

- AKKAN, E., Erzincan Ovası'nın İklim Özellikleri, Ankara Üniversitesi Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi, c: 21, sayı 3-4, s. 79-113, Ankara, 1963.
- AKTEN, M., Isparta İlindeki Bazı Rekreasyon Alanlarının Mevcut Potansiyelinin Belirlenmesi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Orman Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Isparta, 2003.
- AKPINAR, E., Üzümlü İlçesinin Coğrafyası, Doğu Yayınları, s. 70-110, Erzincan, 2004.
- AKPINAR, E., AKBULUT, G., Hafik Gölü ve Yakın Çevresinin Turizm Olanakları, Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt-Sayı. 9-1, s. 1-24, 2007.
- AKPINAR, E., Doğu Anadolu Bölgesi'nde Alternatif Turizm Merkezi Olmaya Aday Bir İlçe: Kemaliye, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 6-1,207-236, 2004.
- ALTINBİLEK, S., Planlama Sorunları Açısından Erzincan'ın Şehir Coğrafyası, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Erzurum, 1997.
- ALTINBİLEK, S., Üzümlü'de Nüfus, Yerleşme ve Ekonomik Faaliyetler, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Coğrafya Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 1990
- ALTINÇEKİÇ, H., S., İstanbul Metropolünde Meydanların Rekreasyonel İşlev Yönünden Önemi Üzerine Araştırmalar, Yayımlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, 2000.
- AYDIN, A., D., Sarıkamış'ın Kış Sporları Turizmi Potansiyeli Açısından Değerlendirilmesi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2007, Sayı: 6.
- BAŞIBÜYÜK, A., AKPINAR, E., Erzincan Ovası'nda Belediye Örgütlü Yerleşmelerin Fonksiyonel Özellikleri, I. Ulusal coğrafya Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Erzincan, 2012.
- Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, Karayolları Genel Müdürlüğü, 2000.
- BULUT, İ., Türkiye'nin Yüzen Adaları, Türkiye Coğrafyası'nda Yeni Bir Kavram, Erzurum, 2012.

- BULUT, Y., Palandöken (Tekederesi) Gölet'inin Rekreatif Kullanımlar Yönünden Değerlendirilmesi, Atatürk Üniversitesi, Ziraat Fakültesi Dergisi, 34(1), Erzurum, 2003.
- BULUT, Z., Kemaliye(Erzincan) İlçesi ve Yakın Çevresinin Alternatif Turizm Kapsamında Rekreatif Turizm Potansiyelinin Belirlenmesi, Atatürk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Doktora tezi, Erzurum, 2006.
- BÜYÜKYEĞEN, G., Edirne Kent Merkezi ve Yakın Çevresi Rekreatif Kaynak Değerlerinin Sürdürülebilirlik Bakımından Değerlendirilmesi, Zonguldak Karaelmas Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Bartın, 2008.
- DEMİRCİ OREL, F., YAVUZ, M., C., Rekreatif Turizmde Müşteri Potansiyelinin Belirlenmesine Yönelik Bir Pilot Çalışma, Çukurova Üniversitesi, 2013.
- DEMİREL, Ö., Çoruh Havzası (Yusufeli kesimi) Doğal ve Kültürel Kaynak Değerlerinin Turizm ve Rekreatif Potansiyeli Açısından Değerlendirilmesi Üzerine Bir Araştırma, Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, Trabzon, 1996.
- Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü, 2009.
- DOĞANAY, H., Palandöken (Teke deresi) Gölet'i Çevresinin Rekreatif Önemi, Coğrafi Tanıtım, Doğu Coğrafya Dergisi, c. 3, sayı 2, s. 23-47, 1997.
- DOĞANAY, H., Türkiye Turizm Coğrafyası, Konya, Çizgi Kitabevi Yayınları, Konya, 2001.
- DOĞANAY, H., "Turistik Potansiyeli Yönünden Gürlevik Çağlayanı", Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Araştırma Dergisi 8, s. 147-161, 1990.
- DOĞANER, S., Dağ Turizmine Coğrafi Bir Yaklaşım (Uludağ'da Turizm), İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü, Ankara, 1991.
- ERDURAN, F., Ilgaz Dağı Milli Parkı'nın Koruma ve Kullanım İlkeleri Açısından Turizm-Rekreatif Potansiyelinin Saptanması, Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi 37 (2), 2006, s. 225-233.
- ERİNÇ, S., Doğu Anadolu Coğrafyası, İstanbul Üniversitesi Yayını No:57, İstanbul, 1953, s.5-6

- ERTUĞRUL, E., Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketi Uygun Yatırım Alanları Araştırması Erzincan, YUYAA-00-07-12, Ankara, 1999.
- Erzincan Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü, 2005.
- Erzincan Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2012.
- Erzincan Kültür ve Turizm Envanteri, TC Erzincan Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Erzincan, 2007.
- Erzincan İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü, 1991.
- Erzincan Tarım İl Müdürlüğü, 2012.
- KARARTI, Z., ÜNALAN, F., AKDEMİR, C., AYDIN, S., Erzincan İl Çevre Durum Raporu, Erzincan Valiliği İl Çevre ve Orman Müdürlüğü, 2008.
- KARARTI, Z., ÜNALAN, F., AKDEMİR, C., Erzincan İl Çevre Durum Raporu, Erzincan Valiliği İl Çevre ve Orman Müdürlüğü, 2005.
- GÜLER, E., Bazı Sosyo-Ekonomik ve Coğrafi Faktörlerin İlköğretim 3. Sınıf Öğrencilerinin Mekân Algısına Etkisi, Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İlköğretim Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Erzincan, 2010
- GÜLEZ, S., Park Bahçe ve Peyzaj Mimarisi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Orman Fakültesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Basımevi, Trabzon, 1989.
- HAYLI, S., Erzincan Ovası'nın Beşeri ve İktisadi Coğrafyası, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Basılmamış Doktora tezi), Elazığ, 1995.
- HAYLI, S., Erzincan Ovası'nda Köy Meskenleri, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Elazığ, 2001.
- HAYLI, S., Erzincan Ovasında Genel Arazi Kullanımı, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, c. 12, sayı 1, s. 1-24, Elazığ, 2002.
- HAYLI, S., Erzincan Ovası'nda Tarımın Başlıca Özellikleri, Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Dergisi, c. 12, sayı 2, s. 1-29, Elazığ, 2002.
- HOUSTON, A., Anket Hazırlama Kılavuzu, İstatistik Merkezi, 2004.
- IŞIK, D., Erciyes Dağı'nın Turizm ve Rekreasyon Bakımından Kayseri Kenti İçin Önemi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Coğrafya Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İzmir, 2010.
- İNEÇ, F., AKPINAR, E., Erzincan Kent Turizm Bilgi Sistemi, Coğrafya Derneği Yıllık Kongresi Bildiriler Kitabı, Fatih Üniversitesi, İstanbul, 2013, s.818-827.

- KARA, F., DEMİRCİ, A., KOCAMAN, S., Şehir Coğrafyası Açısından Bir Araştırma: İstanbul'un Açık Rekreasyon Alanlarının Değerlendirilmesi, Marmara Coğrafya Dergisi, Sayı: 18, İstanbul, 2008, s. 76- 95.
- KARAKÜÇÜK, S., Rekreasyon (Bos Zamanları Değerlendirme) Kavramı, Gazi Kitabevi, Ankara, 1999.
- KARATAY, M., Araştırmada Örnekleme,2010.
- KAYA, L., G., Turizm ve Rekreasyon Planlaması, İnönü Üniversitesi, Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Malatya, 2006.
- KAYA, M., Erzincan İklim ve Meteoroloji Verileri, 2011, s. 34-42.
- KELKİT, A., Tortum Baraj Gölü ve Şelalesinin Rekreasyonel Alan Kullanımı Planlanması, Atatürk üniversitesi Ziraat Fakültesi, Doktora Tezi, Erzurum, 1996.
- KOCA, H., Gözne'de Yayla Turizmi, Atatürk Üniversitesi, Doğu Coğrafya Dergisi, 1995, Sayı:1.
- KOCABAŞ, T., BOL, N., USTAOĞLU, E., Türkiye Cumhuriyeti'nin 75. Yılında Erzincan, Dönence Basım ve Yayın Hizmetleri, İstanbul, 1999.
- KOÇ, Y., İmrahor Vadisi'nin Rekreasyon Potansiyelinin Saptanması, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2006.
- KOYUNCU, İ., Rekreasyon Potansiyelinin Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma, Aksaray Güzelyurt İlçesi,Ankara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2012.
- KÖSE, A., Kaz Dağında Doğal Çevre Özelliklerine Dayanan Günübürlük Rekreasyon Alanlarına Üç Örnek: Ayazma, Pınarbaşı ve Sütüven, Türk Coğrafya Dergisi, sayı:32, İstanbul, 1997.
- KÖSEOĞLU, M., Türkiye'de Çevre Koruma ve Rekreasyon Planlaması, E. Ü. Ziraat Fakültesi Ofset Atölyesi, İzmir, 1981.
- KUDAKA (Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansı), Erzincan Ergan Dağı'nda Yapılması Planlanan Yatırımlar Konusunda Finansal Fizibilite Raporu, 2002.
- ODABAŞI, Y., "Anket Yönetimi" ünitesi, Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri, Anadolu Üniversitesi, Yayın No:1081, Eskişehir.

- OĞUZ, D., Sinop Sahil Şeridinin Turizm-Rekreasyon Olanaklarının Saptanması Turistik ve Rekreatif Gelişmelerin Çevre ile Etkileşiminin İrdelenmesi, A.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi (Basılmamış), Ankara, 1991.
- ORHAN, T., KARAHAN, F., Çoruh Havzası Uzundere Vadisi'nin Kırsal rekreasyon Planlaması Yönünden Suyu Dayalı Olanakları, Kırsal Çevre Yıllığı, s. 54-81, 2009.
- ÖNDER, S., Selçuk Üniversitesi Öğrencilerinin Rekreasyonel Eğilim ve Taleplerinin Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma, Selçuk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi, cilt:17, sayı:32, 2003.
- ÖTER, A., Bartın Kent Merkezi ve Yakın Çevresi Rekreasyon Alanlarının Saptanması ve Değerlendirilmesi Üzerine Bir Araştırma, Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Bartın, 2008.
- ÖZDEMİR, M., TAŞKIRAN, P., Ahmediye Yüzen Adası, Turkish Studies /Türkoloji Dergisi I, Sayı: 1, 2006.
- ÖZDEMİR, Ü., ZAMAN, S., SEVER, R., Rekreasyonel Açından Ulukaya Şelalesi ve Kanyonu, Doğu Coğrafya Dergisi 12, s. 208-220, 2004.
- ÖZDEMİR, R., KAYMAZ, R., BUYRUK M., Bütün Yönleriyle Erzincan, Merkez ve İlçeler Çevre İncelemesi, Erzincan, 1987.
- ÖZDEMİR, B., KAPLAN, A., İzmir Kuş Cennetinin Rekreasyonel Turizm Yönünden Önemi, Turizm Yıllığı 1992, Türkiye Kalkınma Bankası Yayın, Ankara, Ekim 1992.
- ÖZEL, E., Çanakkale İli Doğal ve Kültürel Potansiyeli'nin Turizm ve Rekreasyonel Kullanım Yönünden İncelenmesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale, 2004.
- ÖZGÜÇ, N., Turizm Coğrafyası Özellikler ve Bölgeler, Çantay Kitabevi, İstanbul, 2003.

- SERTKAYA, Ş., Bartın İli Kıyı Bölgesi'nin Turizm ve Rekreasyon Potansiyelinin Saptanması ve Değerlendirilmesi Üzerine Bir Araştırma, Ankara Üniversitesi, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara, 2001.
- SANDAL, E., K., KARADEMİR, N., Kahramanmaraş İlindeki Günübürlük Rekreasyon Alanlarının Potansiyelinin Belirlenmesi ve Kullanımı İle İlgili Sorunlar, Türk Coğrafya Dergisi, Sayı 60: 25-36, İstanbul, 2013
- SOMUNCU, M., Aladağlar Yaylacılık ve Dağ Göçebeliği Konusunda Bir Araştırma, Gündüz Yayınları, Ankara, 2005.
- ŞAHİN, İ., Erzincan İlinin Turizm Potansiyeli ve İldeki Ekoturizm Uygulamaları, Doğu Coğrafya Dergisi 22, s. 70-88, 2009.
- ŞAHİN, İ., YAZICI, H., Coğrafi Bir Tanıtım: Erzincan Yıldırım Akbulut Kayak Turizm Merkezi, Doğu Coğrafya Dergisi 12, s. 326- 344, 2004.
- ŞENGÜN, M., T., ÜSTÜNDAĞ, Ö., Elazığ Şehir Merkezinde Yeşil Alan Kullanımlarının Dağılımına Coğrafi Bir Bakış,c. 14, sayı 22, s. 45-68, 2004.
- ŞİMŞEK, D., S., KORKUT, A., B., Kıyı Şeridi Rekreasyon Potansiyelinin Belirlenmesinde Bir Yöntem Uygulaması: Tekirdağ Merkez İlçe Örneği, Tekirdağ Ziraat Fakültesi Dergisi, 2009.
- TAŞ, K., Z., Erzincan Câmî ve Mescitleri, 1690–1730, OTAM, sa. 5, Ankara, 1994.
- TAŞKIRAN, P., Demirpınar Çayı Havzası'nın (Üzümlü-Erzincan) Fiziki Coğrafyası, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Coğrafya Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Erzurum, 2010.
- TIRAŞ, M., Kahramanmaraş'ta Günübürlük Rekreasyon Alanına Bir Örnek: Baskonuş, Doğu Coğrafya Dergisi 20, s. 36- 44, 2008.
- TOSUN, E., Tekirdağ İli Çorlu İlçesi Açık Ve Yeşil Alanların Saptanması Üzerine Bir Araştırma, Trakya Üniversitesi, Fen Bilimler Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 2007.
- Türkiye Cumhuriyeti Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 81 İl Durum Raporu, Sanayi Genel Müdürlüğü, Ankara, 2012.
- Türkiye Nüfus İstatistik Kurumu, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi, 2011.
- TÜYSÜZ, O., "Erzincan Çevresinin Jeolojisi ve Tektonik Evrimi", II. Ulusal Deprem Sempozyumu, TMMOB İnşaat Müh. Odası, Deprem Müh. Türkiye

- Milli Komitesi, İTÜ Yapı ve Deprem Uygulama-Araştırma Merkezi, 271-280, 1993.
- UZUN, G., ALTUNKASA, F., M., Rekreatyonel Planlamada Arz ve Talep, Ç.Ü. Ziraat Fakültesi, Genel Yayın No:6 ,Yardımcı Ders Kitapları Yayın No:1, Adana, 1991.
- YALÇINER ERCOŞKUN, Ö., Sürdürülebilir Turizm Planlanmasında Suyun Rolü: Burdur Gölü, I. Burdur SempozyumuBildiriler Kitabı, Cilt 1, Mehmet Akif Ersoy Üni., Burdur, s. 600-607, 2005.
- YAVİ,E., Doğu Anadolu ve Erzincan, T.C. Erzincan Valiliği İl Özel İdaresi Yayını, Ankara, 1994.
- YILMAZ, H., ÖZKAN, M. B., Rekreatyonel Turizm Örneğinde Erzurum PalandökenDağının Önemi, Atatürk Üniversitesi, Ziraat Fakültesi Dergisi 25, 1994.
- YILMAZ, S., Serçeme Vadisi'nin Rekreatyonel Kullanım Potansiyelinin Belirlenmesi, Atatürk Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Erzurum, 2004.
- ZENGİN, M., Yeniden Yapılanma Süreci İçerisinde Erzincan Kenti'nin Açık- Yeşil Alanları, Atatürk Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 2001.
- ZORBA E., Türkiye'de Rekreatyona Bakış Açısı ve Gelişimi, Gazi Haber Dergisi, s. 52-55, Eylül 2008.

İNTERNET KAYNAKLARI

www.erzincan-bld.gov.tr

www.erzincan.dhmi.gov.tr

www.kerizim.com/erzincan-tanitimi.htm

www.kenthaber.com/doguanadolu/erzincan/merkez/Rehber/dogalguzellikler/erzincan-dogal-guzellikleri

www.erzincanliyim.com.tr

www.erzincan.pol.tr/php/index.php?option=com_content&view=article&id=126&Itemid=122

www.erzincan.gov.tr/index.php?option=com_content&view=article&id=20

www.kaliteliresimler.com/img2572.htm

www.ktbyatirimisletmeler.gov.tr/TR,10177/kis-sporlari-turizm-merkezlerine-iliskin-genel-bilgiler.html

EKLER

Bu anket Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde Prof. Dr. Erdal Akpınar'ın danışmanlığında hazırlamakta olduğum “Erzincan Kenti'nin Rekreasyon Alanları” konulu yüksek lisans tezi çalışmasında kullanılmak üzere hazırlanmıştır. Anketteki bilgiler kesinlikle saklı tutulacak ve yalnızca bilimsel amaçlar için kullanılacaktır. Ankete vereceğiniz samimi cevapların tez çalışmama büyük katkısı olacaktır. Anketi cevaplamaya ayırdığınız zaman ve yardımlarınız için teşekkürler.

Müge DÜNER

Erzincan Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü Öğrencisi

Rekreasyonun Tanımı:

Bireylerin veya toplumsal kümelerin boş zamanlarında gönüllü olarak yaptıkları dinlendirici ve eğlendirici etkinlikleri kapsamaktadır.

A. Katılımcının Özellikleri:

1. Cinsiyetiniz;

Bayan Bay

2. Yaşınız.

20 yaş altı 20-29 yaş arası 30-39 yaş arası
 40-49 yaş arası 50 yaş üstü

3. Medeni haliniz ;

Bekar Evli Boşanmış

4. En son mezun olduğunuz okulu işaretleyiniz.

İlköğretim Lise Üniversite
 Yüksek Lisans Doktora

5. Mesleğiniz;

Memur İşçi Serbest meslek
 Öğrenci Diğer (belirtiniz).....

6. Aylık geliriniz ;

- 1000 TL den az   1001-2000 TL arası   2001-3000 TL arası
 3001-5000 TL arası   5000 TL üzeri

B. Katılımcı Tercihleri Hakkında:

1. Anketi yapmadan önce rekreasyon kavramı hakkında bir bilginiz var mıydı?

- Evet, var.   Hayır, yok.

2. Rekreatif ve turistik etkinliklerde bulunmak için (tarihi yerleri, doğal alanları, kamping, spor, piknik, gezinti vb) herhangi bir yere gider misiniz?

- Evet   Hayır

3. Rekreasyon alanlarında sizin için önemli olan öncelik nedir? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

- Doğal güzellik   Tarihi mekanlar
 Avcılık / Balık tutma   Kamp yapma
 Piknik yapma   Kaplıcalar
 Diğer.....

4. En çok hangi mevsimi tercih edersiniz? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

- Yaz   Sonbahar
 Kış   İlkbahar   Her mevsim

5. Ne kadar süre ile rekreasyon faaliyetini gerçekleştirirsiniz?

- Hemen hemen her gün   Haftada bir
 Ayda bir kez   Yılda 1 – 2 kez
 Bayram ve benzeri tatil dönemlerinde   Hiç

6. Rekreasyon Faaliyeti için bütçe ayırıyor musunuz?

- Evet (Yanıtınız evetse ....soruya geçin)
 Hayır (Yanıtınız hayır ise ...soruya geçin)

7. Rekreasyon faaliyeti için ne kadar bütçe ayırırsınız?

- 50- 100 TL   100- 250 TL   250 ve üstü

8. En çok tercih ettiğiniz rekreasyon alanları nerelerdir? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

☐ Ekşisu Mesire Alanı	☐ Girlevik Çağlayanı
☐ Beytahtı Mesire Alanı	☐ Erzincan Kent Ormanı
☐ Esentepe Sosyal Tesisleri	☐ Ergan Dağı
☐ Mecidiye (Çamlık) Mesire Alanı	☐ Erzincan Göyne Barajı
☐ Işıkpınar Köyü	☐ Çerme Mesire Alanı
☐ Şehir Merkezindeki Parklar	

9. Gittiğiniz yerlerde daha çok nelere ihtiyaç duyarsınız? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

- Masa-sandalye olmalı.
- Çocukların vakit geçirebileceği oyun parkı olmalı.
- Büfe – Lokanta olmalı.
- Ulaşım imkanları olmalı.
- Diğer.....

10. Gittiğiniz yerlerde yemek ihtiyacınızda neyi tercih edersiniz?

- Kendin pişir- kendin ye.
- Lokantalı yerleri tercih ederim.

11. Rekreasyon faaliyeti içerisinde Erzincan'ın halkına sunduğu olanaklar nedir? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

- Güzel bir hava ve iklime sahiptir.
- Rahatlatıcı ve dinlendirici bir yerdir.
- Kış ile yaz mevsimi ve dağ turizmi için önemli bir yerdir.
- Boş zamanlarımızı değerlendirebileceğimiz birçok yere sahiptir.

12.Sağlık turizmi açısından Erzincan Kaplıcaları'nı tercih eder misiniz?

- Evet ederim, yeterli donanım ve olanaklara sahiptir.
- Hayır etmem, yeterli olanak ve donanımına sahip değildir.

13. Erzincan'a yakın bir ilde yaşasaydınız ilin doğal güzelliklerinden yararlanmak için gelir miydiniz?

- Evet Hayır

14. Rekreasyon faaliyetleri Erzincan kentinin gelişimine sizce nasıl katkıda bulunuyor? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz).

- Hava, su gibi doğal özellikler bakımından kent yaşamına büyük katkı sağlıyor
 Pek çok sportif ve sosyal aktivitenin yapılabildiği bir alan olarak kent halkının sosyal yaşamına katkı sağlıyor.
 Kentin tanıtımını sağlıyor.
 Kentin turizmine katkı sağlıyor.

15. Rekreasyon faaliyetine katılma amacınız nelerdir? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz.)

- Doğa yürüyüşü yapma   Kayak yapmak   Dağa tırmanmak
 Dinlenmek   Piknik yapmak   Manzara seyretmek
 Temiz hava almak   Gezinti yapmak   Kaplıcalardan yararlanmak
 Diğer (belirtiniz).....

16. Gittiğiniz alanlardan istediğiniz gibi yararlanmanızı olumsuz olarak etkileyen sebepler nelerdir? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz.)

- Hava kirliliği   Su kirliliği
 Gürültü   Trafik
 Yoğun kullanım   Diğer.....

17. Eğlenme, dinlenme, piknik, gezinti, hoşça vakit geçirmek gibi rekreasyonel amaçlarla gittiğiniz yerler de kaç saat kalırsınız?

- Bir saatten az, kısa süreli   Birkaç saat
 Sabahtan öğlene kadar   Öğleden akşama kadar
 Sabahtan akşama kadar

18. Rekreasyon faaliyetine genelde kimlerle katılırsınız?

- Yalnız   Ailemle   Arkadaş grubumla
 Akraba - yakınlarımla

19. Hangi ulaşım aracı ile gidirsiniz?

- Özel otomobille   Otobüsle
 Arkadaş grubumuzla temin ettiğimiz minibüs, servis aracı vb ile
 Diğer (Belirtiniz).....

20. Erzincan kent merkezindeki rekreasyon alanlarına gitmek için toplu taşıma imkanlarını yeterli buluyor musunuz?

Evet Hayır

21. Erzincan kent merkezindeki rekreasyon alanlarını (park, piknik ve mesire yeri, kamp alanı vb) yeterli buluyor musunuz?

Evet Hayır Fikrim yok

22. Erzincan kent merkezindeki rekreasyon alanlarının geliştirilmesi ve kullanımının arttırılması için neler yapılmalıdır? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz.)

Etkili reklam çalışması Proje yarışmaları
 Daha fazla bilgilendirme Diğer.....

23. Erzincan kent merkezindeki rekreasyon alanlarının korunmasına yönelik ne tür çalışmalar yapılmalıdır? ? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz.)

Alan sınırlandırması
 Ücretlendirme
 Cezaların arttırılması
 Özelleştirme
 Diğer.....

24. Rekreasyon alanları ile ilgili sorunlarınız var mı varsa çözüm önerileri ile yazar mısınız?

.....
.....
.....

Zaman ayırdığınız ve yardımınız için teşekkürler